

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра аудиту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Облік і аудит»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**«Особливості побудови обліку та аналізу розрахунків з постачальниками
і підрядниками підприємства »**

здобувача Чернявської Наталії Анатоліївни

Науковий керівник: к.е.н., професор Матієнко-Зубенко Ірина Ігорівна

**Робота допущена до захисту в екзаменаційною комісією з
атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: д.е.н., професор Петрик Олена Анатоліївна

Київ – 2025

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає 90 сторінок, основний текст кваліфікаційної роботи викладено на 81 сторінках друкованого тексту. Робота містить 20 таблиць, 18 рисунків, список використаних джерел з 60 найменувань, додатки.

«Особливості побудови обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві ТОВ Нетвейв Софт»

Об'єкт дослідження: процес обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві ТОВ «Нетвейв Софт» з використанням диджитал-технологій.

Предмет дослідження: сукупність теоретичних, методичних, організаційних і практичних аспектів обліку й аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками на ТОВ «Нетвейв Софт».

Мета роботи: обґрунтування теоретичних, організаційних і методичних положень обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками, надання пропозицій щодо до їх удосконалення в ТОВ «Нетвейв Софт» із використанням диджитал-технологій.

Основні завдання дослідження: визначення економічної сутності розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками та їх класифікація; огляд нормативно-правового регулювання обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками; роль диджитал-технологій в сучасній системі обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками; дослідження порядку документального оформлення операцій щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»; дослідження особливостей синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками суб'єкта господарювання; аналіз відображення інформації про розрахунки з постачальниками і підрядниками у звітності підприємства; визначення проблем та ризиків обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками; пропозиції щодо удосконалення в умовах використання диджитал-технологій; аналіз організації та стану розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»; аналіз платоспроможності ТОВ «Нетвейв Софт» для здійснення розрахунків з постачальниками і підрядниками; оцінка ефективності управління розрахунками та обґрунтування

напрямів їх оптимізації на ТОВ «Нетвейв Софт» в умовах використання диджитал-технологій.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів.

Теоретична значущість полягає у систематизації знань про механізм формування та контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками в умовах сучасної цифрової економіки. Методична значущість полягає у створенні практично орієнтованого алгоритму організації обліку та аналізу, який може бути використаний іншими підприємствами ІТ-сфери.

Практична значущість також полягає в тому, що результати дослідження можуть стати основою для впровадження нової моделі цифрового обліку в інших підприємствах галузі, сприяючи розвитку сучасної культури ведення бізнесу в Україні.

Рік виконання кваліфікаційної роботи: 2025.

Рік захисту роботи – 2025.

Ключові слова: облік, аналіз, розрахунки з постачальниками і підрядниками, організація обліку, ліквідність, платоспроможність, диджиталізація.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Економічна сутність розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками та їх класифікація

Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

Роль диджитал-технологій в сучасній системі обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

РОЗДІЛ 2 СТАН І УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ

Порядок документального оформлення операцій щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»

Особливості синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками суб'єкта господарювання

Відображення інформації про розрахунки з постачальниками і підрядниками у звітності підприємства

Проблеми та ризики обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками, надання пропозицій щодо удосконалення в умовах використання диджитал-технологій

РОЗДІЛ 3 АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ ТА НАПРЯМИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «НЕТВЕЙВ СОФТ» З ВИКОРИСТАННЯМ ДИДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ

Організація та стан розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»

Платоспроможність ТОВ «Нетвейв Софт» для здійснення розрахунків з постачальниками і підрядниками

Ефективність управління розрахунками та обґрунтування напрямів їх оптимізації на ТОВ «Нетвейв Софт» в умовах використання диджитал-технологій

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ВСТУП

Актуальність. Потенціал і потреби в закупівлях формуються і втілюються в життя внаслідок впливу внутрішніх та зовнішніх чинників, що змінюються з різною динамікою та впливають на результативність роботи відділу постачання. Взаєморозрахунки з постачальниками являють собою кредиторське зобов'язання за придбані товари, виконані роботи, надані послуги за умови наступної оплати чи іншого врегулювання зобов'язань. Якщо ж здійснюється авансовий платіж, то в бухгалтерському звіті постає дебіторська заборгованість за виданими передоплатами. Господарюючий суб'єкт контактує з іншими фірмами, а також з установами, які забезпечують матеріалами, апаратурою, іншими активами, зокрема сировиною, надають послуги, виконують роботи, потрібні для життєдіяльності підприємства. Внаслідок цього формується поточна заборгованість перед вітчизняними й закордонними годувальниками й виконавцями. Отже, у загальному розумінні, процес забезпечення – це управління закупівельною діяльністю, де її впровадження доручається профільному підрозділу в межах організації.

Дослідження особливостей побудови обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на прикладі ТОВ «Нетвейв Софт» є актуальним, оскільки дозволяє виявити проблемні аспекти облікової політики, удосконалити механізми контролю дебіторсько-кредиторської заборгованості та підвищити ефективність фінансового управління підприємством у цілому.

Для зміцнення стабільності поставок при доборі постачальника належить брати до уваги такі аспекти, як здатність конкурувати за ціною (зокрема витрати на зберігання, доставку та страхування); умови розрахунків; терміни гарантій; ремонтні роботи та обслуговування після продажу; відповідність продукції постачальника вимогам якості; можливість придбання напряму у виробників чи гуртовиків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання цифровізації бізнес-процесів є об'єктом вивчення численних науковців, котрі розглядають це явище

крізь призму двох основних концептуальних підходів. Перший фокусується на автоматизації операцій задля зростання трудової віддачі, чого дотримуються Бабенко В., Джусов О., Жосан Г., Кіян А., Кузнецов А., Смірнов О., Шваб К. Інший же підхід трактує це як всеосяжне переведення господарських взаємодій у цифровий простір та визначення майбутнього вектору розвитку облікового забезпечення для ухвалення управлінських рішень; цю позицію поділяють Артем'єва О., Багацька К., Бельфо Ф., Бурденюк Т., Гейдор А., Гусєва О. Ю., Живець А., Кольба Р., Легомінова С. В., Лобода Н., Мойсеєнко О., Мужевич Н., Назарова К., Панасюк В., Томша А., Тріго А., Чабанюк О., та інші. Загалом, цифровізацію розглядають як рушійну силу технологічного поступу.

Авторитетний швейцарський економіст, професор, засновник та президент Світового економічного форуму в Давосі, один із творців концепції четвертої промислової революції, Клаус Шваб, стверджує: подібно до того, як запровадження електрики у ХІХ столітті змінило світ, цифровізація у столітті ХХІ розмиває межі між фізичним, біологічним та цифровим світами через глибоку інтеграцію управлінських технологій.

З іншого боку, у сучасному діловому середовищі цифровізація стала невід'ємним елементом для подальшого розвитку будь-яких бізнес-процесів на підприємстві. Завдяки думці експертів АССА (Асоціації Дипломованих Присяжних Бухгалтерів – англ. Association of Chartered Certified Accountants), нинішнє покоління працівників віком до 30 років надає перевагу системі електронного документообігу з використанням цифрових документів, уникаючи особистих контактів із колегами чи застосування паперових носіїв.

Водночас, майбутнє бухгалтерської професії, як констатують дослідники Панасюк В., Бурденюк Т. та Мужевич Н. у своїй праці, може розгортатися за двома діаметрально протилежними сценаріями в умовах глобальної цифровізації: або повне зникнення через відсутність попиту на облікові послуги, або ж подальший розвиток у новій, оцифрованій парадигмі професії.

Низка науковців розглядає цифровізацію як інструмент для вдосконалення або оптимізації існуючих бізнес-процесів. Зокрема, Гусєва О. Ю.

та Легомінова С. В. вважають, що «під цифровою трансформацією мається на увазі глибока зміна, проникнення цифрові технологій з метою оптимізації та автоматизації бізнес- процесів, підвищення ефективності та поліпшення взаємодії у сфері комунікацій зі споживачами». На переконання Лободи Н., Чабанюка О., Кольби Р., цифровізація охоплює сучасні механізми автоматизації не лише самого обліку, а й управління підприємством загалом.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних, організаційних і методичних положень обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками, надання пропозицій щодо до їх удосконалення в ТОВ «Нетвейв Софт» із використанням диджитал-технологій.

Відповідно до мети визначені наступні **завдання дослідження**:

- визначити економічну сутність розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками, їх класифікацію;
- проаналізувати нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками;
- визначити роль диджитал-технологій в сучасній системі обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками;
- дослідити порядок документального оформлення операцій щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»;
- дослідити особливості синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками суб'єкта господарювання;
- розглянути особливості відображення інформації про розрахунки з постачальниками і підрядниками у звітності підприємства;
- визначити проблеми та ризики обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками;
- надати пропозиції щодо удосконалення в умовах використання диджитал-технологій;
- дослідити організацію та стан розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»;
- проаналізувати платоспроможність ТОВ «Нетвейв Софт» для здійснення

розрахунків з постачальниками і підрядниками;

–дослідити ефективність управління розрахунками та обґрунтувати напрямки їх оптимізації на ТОВ «Нетвейв Софт» в умовах використання диджитал- технологій.

Об’єкт дослідження: процес обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві ТОВ «Нетвейв Софт» з використанням диджитал-технологій.

Предмет дослідження: сукупність теоретичних, методичних, організаційних і практичних аспектів обліку й аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками на ТОВ «Нетвейв Софт».

Методи дослідження: обґрунтування теоретичних, організаційних і методичних положень обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками, надання пропозицій щодо їх удосконалення в ТОВ «Нетвейв Софт» із використанням диджитал-технологій.

Серед загальнонаукових методів можна виділити аналіз – поділ процесу розрахунків на окремі елементи: документообіг, аналітичний облік, взаємозвірки, контроль; та синтез – об’єднання цих частин у цілісну систему управління кредиторською заборгованістю, зокрема під час дослідження ТОВ «Нетвейв Софт» аналізуються окремі стадії руху документів (рахунок – акт – платіж), а потім синтезується загальна модель автоматизованого обліку. Індукція та дедукція використовуються від спостереження за практикою конкретного підприємства – до формування загальних висновків про ефективність цифровізації, та навпаки: від загальних теоретичних принципів бухгалтерського обліку – до їхнього застосування в діяльності ТОВ «Нетвейв Софт». Методи узагальнення дозволи виконати узагальнення результатів попередніх досліджень і формування висновків про сучасні тенденції в бухгалтерському обліку.

До спеціальних економічних методів, що використані в дослідженні відноситься бухгалтерський (обліковий) метод, який дозволив виконати дослідження документів, реєстрів обліку, рахунків 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» та 371 «Розрахунки за виданими авансами»,

порядку їх ведення та відображення господарських операцій, а також був використаний для виявлення особливостей побудови аналітичного обліку постачальників і підрядників. Метод економічного аналізу Спрямований на виявлення тенденцій і закономірностей у динаміці розрахунків та використаний при аналізі структури кредиторської заборгованості; розрахунку коефіцієнтів оборотності; виявленні частки прострочених платежів; аналізі термінів погашення заборгованостей. Графічний метод дав можливість наочно представити результати аналізу: графіки заборгованості, діаграми структури платежів, динаміку взаєморозрахунків. Метод порівняльних оцінок дозволив виконати порівняння результатів діяльності Нетвейв Софт за кілька періодів – до і після впровадження цифрових технологій. Емпіричні методи дослідження, які були використані в роботі це документальний аналіз, що дозволив виконати вивчення реальних облікових документів підприємства: актів виконаних робіт, рахунків, платіжних доручень, виписок. Метод моделювання дав можливість створити модель автоматизованого обліку (наприклад, з інтеграцією ЕДО і банківського API), протестувати її й оцінити ефективність.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. Теоретична значущість полягає у систематизації знань про механізм формування та контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками в умовах сучасної цифрової економіки.

Методична значущість полягає у створенні практично орієнтованого алгоритму організації обліку та аналізу, який може бути використаний іншими підприємствами ІТ-сфери.

Практична значущість також полягає в тому, що результати дослідження можуть стати основою для впровадження нової моделі цифрового обліку в інших підприємствах галузі, сприяючи розвитку сучасної культури ведення бізнесу в Україні.

Інформаційна база дослідження складається з нормативно-правових положень з питань бухгалтерського обліку в Україні та звітно-аналітичної інформації досліджуваного суб'єкта господарювання ТОВ «Нетвейв Софт» і

статистичних даних офіційних сайтів, а також огляду сучасних наукових досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців.

Результати дослідження були апробовані 28.11.2025р. на IX Міжнародній студентській науковій конференції «Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень» у м. Рівне. на тему «Облік і аналіз розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємствах в умовах диджиталізації». Окремі результати дослідження у кваліфікаційній магістерській роботі уможливлють удосконалити облік розрахунків з постачальниками і підрядниками базового підприємства.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає 90 сторінок, основний текст кваліфікаційної роботи викладено на 81 сторінках друкованого тексту. В роботі 20 таблиць, 18 рисунків, 7 додатків. Список використаних джерел - 60 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Економічна сутність розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками, їх класифікація

Будь-яка діяльність підприємства нерозривно пов'язана з певним набором процесів, які формують оборот грошових коштів у межах цієї організації. Серед них ключове значення має процес забезпечення ресурсами, що слугує початковою фазою цього обороту.

Придбання матеріалів та засобів виробництва є життєво важливою умовою для ведення основної діяльності компанії, а також одним із центральних господарських етапів руху капіталу, що відбувається у рамках стандартного операційного циклу роботи будь-якої фірми.

Сутність забезпечення ресурсами полягає у закупівлі необхідних для функціонування підприємства матеріалів. Відповідно, під час реалізації цього етапу компанії вступають у взаємодію з тими, хто постачає товарно-матеріальні цінності, і після отримання потрібних ресурсів проводять з ними розрахунки.

Окрім купівлі матеріальних цінностей, у ході своєї господарської діяльності суб'єкти господарювання також часто потребують залучення різноманітних робіт та послуг, що веде до встановлення відносин із підрядними організаціями.

Таким чином, головними контрагентами для підприємств при придбанні предметів праці й засобів виробництва виступають постачальники, а у випадку отримання робіт та сервісів – підрядники.

Група науковців під керівництвом Кулинич М. Б. надає таку характеристику згаданим сторонам: «Постачальники – це юридичні чи фізичні особи, які здійснюють продаж товарно-матеріальних цінностей (сировини, матеріалів, палива, запчастин, МШП), що забезпечують послуги (подача

електроенергії, газу, води, пари тощо), виконують роботи (поточне та капітальне відновлення основних фондів тощо).

Підрядники – це спеціалізовані компанії чи індивідуальні особи, котрі виконують роботи з будівництва та монтажу при зведенні об'єктів на базі укладених договорів підряду на капітальне будівництво» [18].

Для забезпечення належного виконання розрахунків із постачальниками та підрядниками, операції, що супроводжують процес закупівель, мусять бути належним чином зафіксовані в обліку. Подібні операції називаються розрахунковими.

За твердженням Бутинця Ф.Ф.: «Розрахунки являють собою взаємовідносини, що виникають між підприємствами та організаціями у процесі реалізації, розподілу та перерозподілу суспільного продукту на основі здійснення їхньої статутної діяльності. Розрахунки спираються на рух товарів згідно з підписаними угодами. Господарські угоди укладаються безпосередньо суб'єктами господарювання, а платежі за відвантажену продукцію за цими угодами зазвичай проходять через банк» [6].

При цьому сам механізм організації відносин із розрахунків є досить заплутаним, адже підписанню контрактів на постачання передують значна попередня робота з визначення потреби в ресурсах, їх асортименту та вибору відповідних постачальників.

Зважений підхід до вирішення цих питань дає можливість оптимізувати фінансові взаєморозрахунки компанії з її постачальниками та підрядниками, а також запобігти неконтрольованому нагромадженню дебіторської та кредиторської заборгованостей у процесі їх реалізації.

Аналіз організації процесу забезпечення ресурсами та порядку формування розрахункових зобов'язань дає змогу представити цю послідовність у вигляді певної схеми. Розроблена нами схема організації процесу постачання та виникнення договірних зобов'язань при фінансових розрахунках із постачальниками та підрядниками показана на рисунку 1.1.

Таким чином, працюючи безперебійно, компанія неминуче здійснює

фінансові операції з тими, хто їй постачає товари чи виконує роботи, отже, вірне налагодження обліку таких взаєморозрахунків є ключовим для раціонального використання активів суб'єкта господарювання.

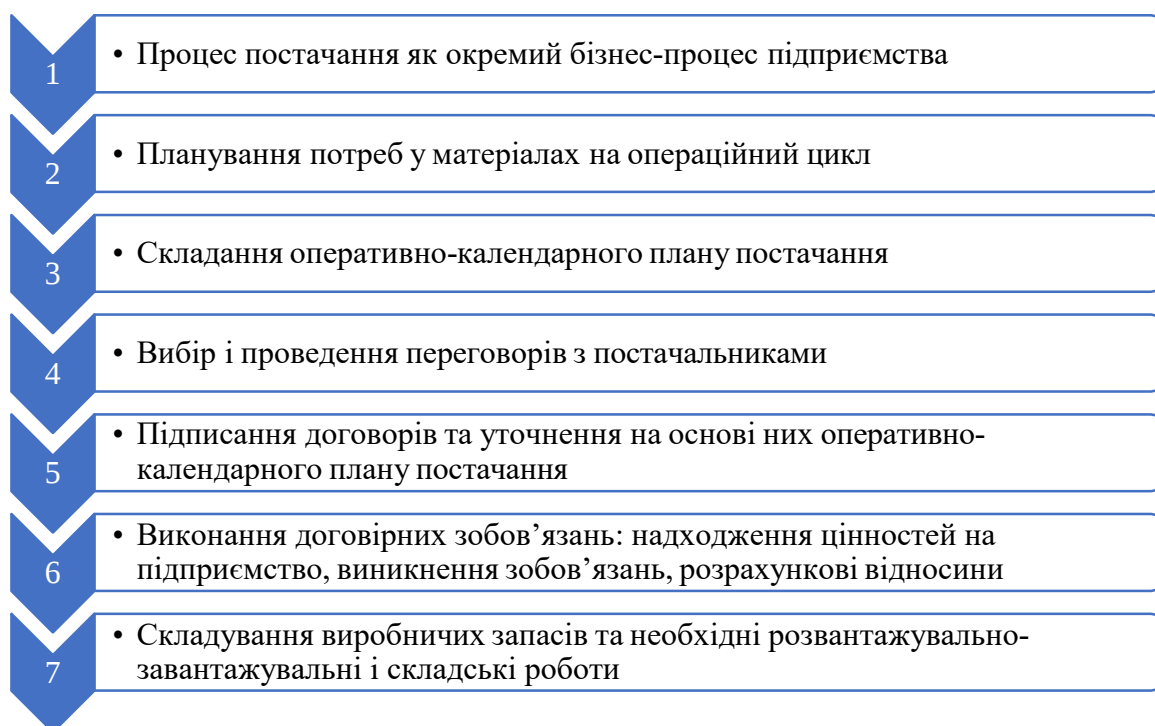

Рисунок 1.1 – Схема організації процесу постачання та виникнення розрахункових відносин з постачальниками і підрядниками [1]

Зрозуміло, що у процесі розрахунків із контрагентами, які постачають продукцію або надають послуги, частіше формується заборгованість, яку підприємство має погасити (кредиторська), аніж та, яку йому мають сплатити (дебіторська). В облікових регістрах вона фіксується як певні зобов'язання компанії. Легальне тлумачення терміну «Зобов'язання» міститься у відповідному Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», де зазначено: «Зобов'язання – це борг організації, що виник як наслідок попередніх операцій, погашення якого у майбутньому, як очікується, спричинить витік ресурсів підприємства, які уособлюють економічні вигоди» [28].

На думку Лобової Н. В., сума кредиторської заборгованості, згрупована за причинами її виникнення, мусить бути обов'язково відображена у пасиві звітності про фінансовий стан (балансі) суб'єкта господарювання. Саме для її

демонстрації у балансі існують специфічні рядки. Інформація, отримана з цих рядків, дозволяє потенційним інвесторам проаналізувати фінансовий стан компанії, зокрема її здатність виконувати поточні платежі [23]. Щоб коректно зафіксувати заборгованість перед постачальниками та підрядниками у бухгалтерському обліку та у фінансовому звіті компанії, її необхідно класифікувати на дві категорії згідно з підходом до групування зобов'язань, визначеним у НП(С)БО 11 (рис. 1.2).

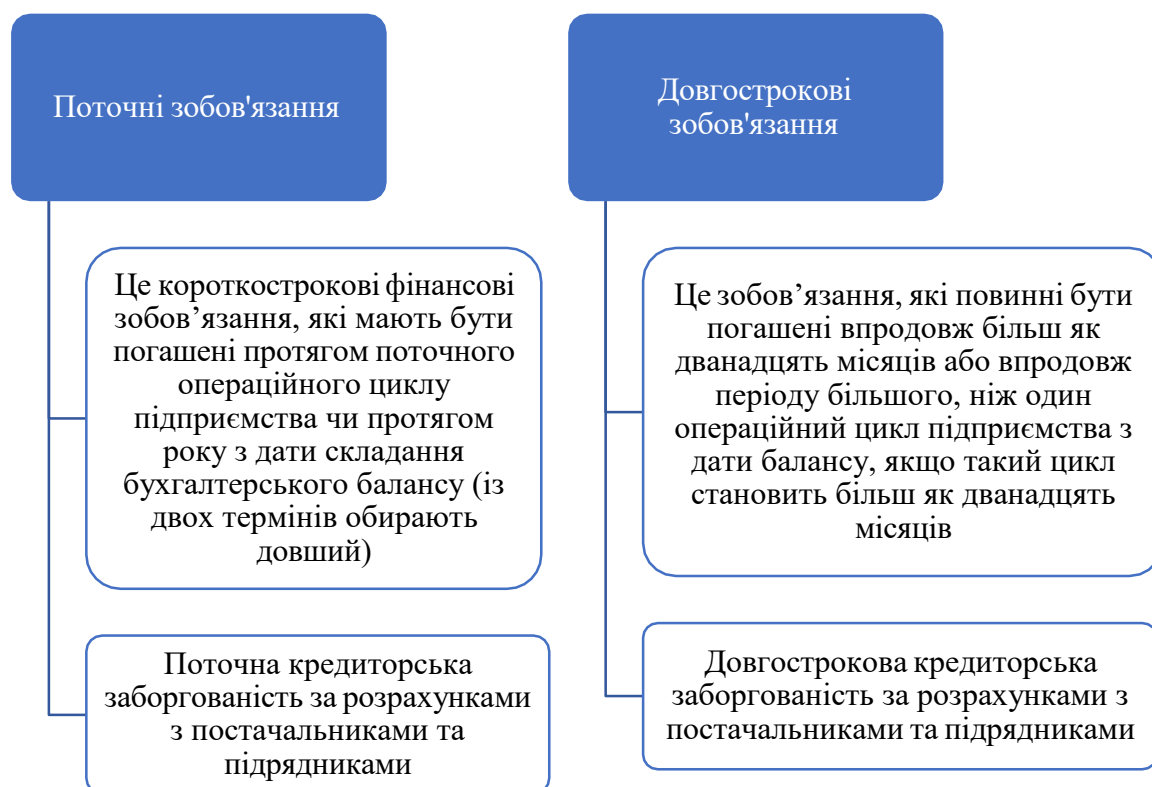

Рисунок 1.2 – Класифікація зобов'язань підприємства відповідно до вимог НП(С)БО 11 «Зобов'язання» (Джерело: складено автором)

Крім зазначених на рис. 1.2 в НП(С)БО 11 п.6. з метою бухгалтерського обліку зобов'язання виокремлюють також непередбачувані зобов'язання та доходи майбутніх періодів.

Як видно з рисунка, заборгованість підприємства перед постачальниками може відноситися як до довгострокових зобов'язань, так і до поточних. При цьому, слід відмітити, що частину довгострокової заборгованості, яка буде погашена протягом найближчих дванадцяти місяців, слід перевести до складу

поточних зобов'язань.

Отже, поточні зобов'язання складаються з двох частин. Схематично це можна представити наступним чином (рис. 1.3).

Рисунок 1.3 – Визначення поточних зобов'язань відповідно до НП (С) БО 11 [28]

Як було раніше зазначено, методика збору відомостей стосовно категоризації боргів викладена у бухгалтерському нормативі НП(С)БО 11 «Зобов'язання», який встановлює правила відображення сум боргів у фінансових звітах. При цьому показники частки дебіторської заборгованості у робочих активах сигналізують про ступінь формування останніх за рахунок боргів компанії, а частка кредиторської заборгованості у власному капіталі та зобов'язаннях демонструє рівень фінансової залежності суб'єкта господарювання від кредиторів.

Таким чином, належна організація операцій з розрахунків забезпечує сталість обертання грошових коштів підприємства, зміцнення зобов'язань за контрактами та дисципліни розрахунків, а також покращує його фінансове становище.

Круковська О. В. підкреслює значну роль умов, за яких виникають боргові зобов'язання. З огляду на це, перш за все, їх слід диференціювати на грошові та товарні, що має спонукати до активізації аналітичної роботи із заборгованостями та посилення контролю з боку керівництва за дотриманням розрахункової дисципліни. Кредиторська заборгованість поділяється на: грошово-кредитну, тобто ту, що утворилася внаслідок отримання фінансових ресурсів; товарно-кредитну, яка виникла після отримання матеріальних активів; бартерно-кредитну, що настає у процесі відвантаження товарів на умовах

бартерного контракту [15].

За трактуванням Петрук О.М.: «Договір (контракт) купівлі-продажу є комерційним документом, що фіксує торговельну угоду. Він містить письмову домовленість сторін про постачання товарів – зобов’язання продавця передати певні активи у власність покупця та зобов’язання покупця прийняти ці активи і сплатити за них визначену грошову суму» [31].

Останнім часом спостерігається зростаючий інтерес серед підприємств до перевірених часом форм договірних взаємовідносин. Однією з таких є договір постачання. Договором постачання вважається угода, укладена між суб’єктами господарювання, де постачальник зобов’язується передати покупцеві продукцію у термін, який не збігається з моментом укладення угоди, а покупець зобов’язується її прийняти та оплатити. На перший погляд, постачання дуже схоже на купівлю- продаж. Проте, насправді, між ними існують відмінності (рис. 1.4).

Рисунок 1.4 – Основні складові договору постачання [31]

Таким чином, коли підприємства закупають активи, вони найчастіше укладають із своїми діловими партнерами саме договори постачання. При

оформленні такого контракту з постачальниками, до нього варто додати такі положення:

- перелік (асортимент) продукції, яка передається. Зазвичай така інформація фіксується у специфікації, що є додатком до договору;

- якість товару. У договорі доцільно прописати, яким стандартам (ДСТУ, ТУ, сертифікат виробництва, еталонний зразок тощо) має відповідати продукція. Від постачальника необхідно вимагати підтвердження якості (наприклад, сертифікат відповідності). Тут же варто звернути увагу на комплектність поставки. У контракті може бути зазначено про відвантаження товару з додатковими елементами або, навпаки, без певних складових, які не потрібні покупцеві;

- обсяг та терміни постачання. Варто враховувати, що договір може бути укладено як на одноразову передачу товару, так і на серію поставок протягом певного періоду. При регулярних поставках у договорі необхідно вказати відповідний графік;

- вартість товару. Ціну, як правило, також фіксують у специфікації до контракту. Слід уникати формулювань на кшталт: «вартість продукції визначається на підставі рахунків, які виставляє постачальник». На практиці суди нерідко на цій підставі доходять висновку, що цінові умови не були узгоджені сторонами. Як наслідок, договір можуть визнати не укладеним [29].

Зобов'язання з передачі товарів вважається виконаним у момент фактичного вручення товару набувачу та переходу права власності на ці товари до нього.

Якщо перелічені умови зафіксовані при підписанні договору постачання, можна вважати, що мінімальні вимоги виконано. Також необхідно зосередити увагу на заходах відповідальності. Слід пам'ятати, що визначення відповідальності у договорі є правом сторін, від якого вони можуть відмовитися цілком або частково. Тому оптимальним варіантом буде зазначення у договорі конкретних типів порушень та розмірів штрафних санкцій за них.

При розгляді суперечок за договорами постачання слід мати на увазі, що

загальний термін позовної давності для стягнення основної суми боргу становить 3 роки. Скорочений термін (6 місяців) застосовується для вимог щодо стягнення неустойки (штрафу, пені). Такий самий строк діє і для позовів стосовно дефектів поставленої продукції [29].

Отже, оформлення взаєморозрахунків із постачальниками має ґрунтуватися на надійній юридичній базі, а якість підготовлених договорів визначає рівень відносин із постачальниками та підрядниками.

Водночас, незважаючи на значущість процесу складання та підписання контрактів, момент їх укладення не відображається в обліку, адже сам факт підписання не свідчить про фактичне постачання товарів чи перерахування коштів. Тому фінансові розрахунки з постачальниками та підрядниками стають об'єктом обліку та контролю лише після того, як принаймні одна зі сторін розпочала виконання своїх зобов'язань за підписаним договором.

Виходячи з цього, можна окреслити ключові завдання організації обліку взаєморозрахунків з постачальниками та підрядниками (рис. 1.5).

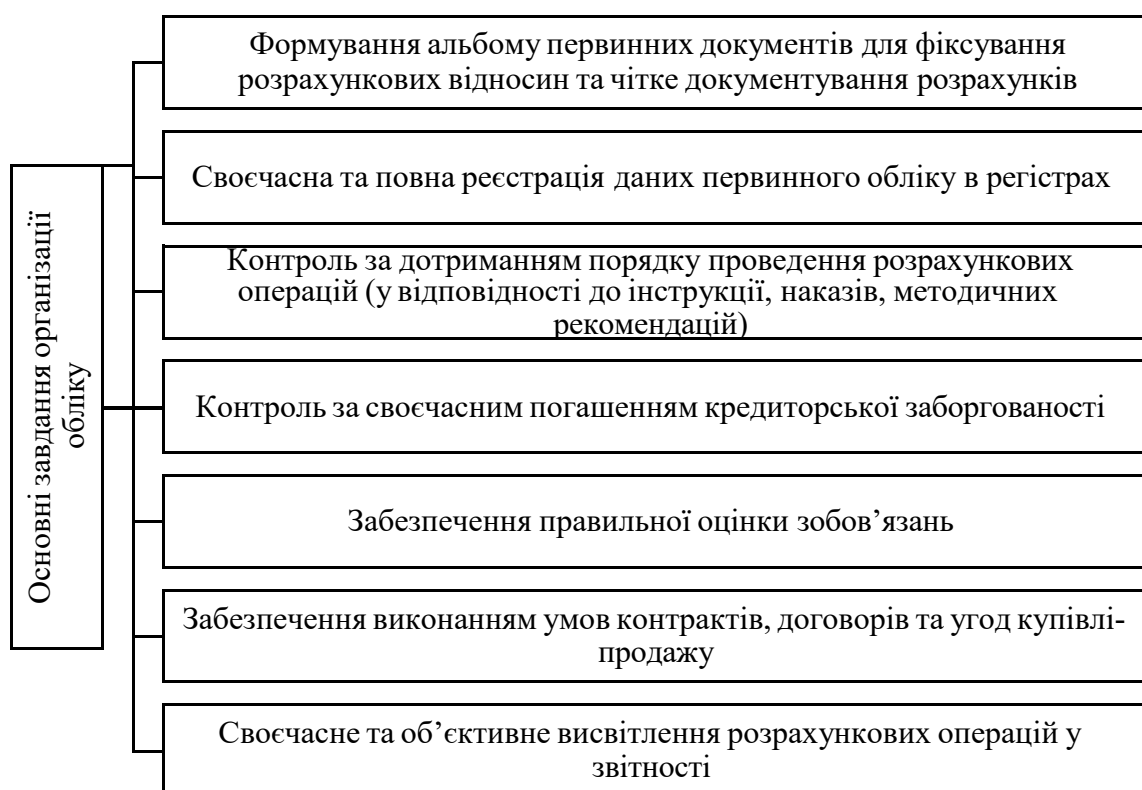

Рисунок 1.5 – Основні завдання організації обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства [31]

Згідно із зображенням, організація обліку операцій з розрахунками має бути організована не лише для простого фіксування даних про обчислення, але й для забезпечення контролю за динамікою цих розрахунків, оскільки тільки тоді установа матиме гарантії вчасності надходження ресурсів.

Виходячи з цієї тези, необхідно окреслити ключові цілі здійснення нагляду за взаєморозрахунками з контрагентами-постачальниками та підрядниками (рис. 1.6).

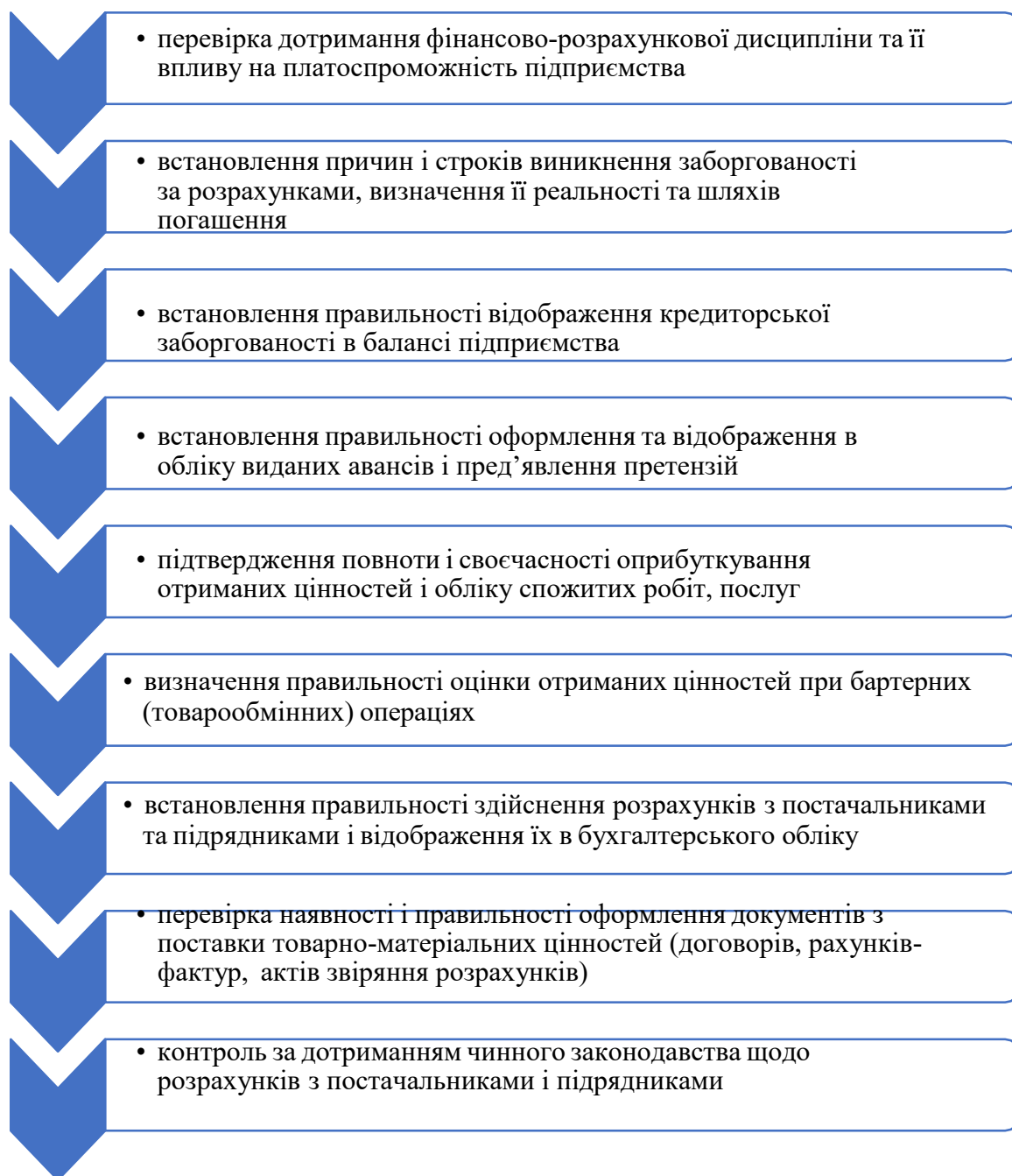

Рисунок 1.6 – Основні завдання контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві [31]

Отже, ефективно налагоджений механізм обліку та оперативний контроль за фінансовими розрахунками на підприємствах гарантуватиме, що облік виконує усі перелічені вище функції та сприятиме своєчасному формуванню управлінських рішень.

Водночас, раціональне ведення обліку та належний контроль за зобов'язаннями перед постачальниками і підрядниками стають реальними лише за умови неухильного дотримання правових норм, що регулюють порядок здійснення платежів певних типів та у визначених формах.

1.2 Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

Взаємовідносини з постачальниками та підрядниками щодо розрахунків мають досить чіткі законодавчі межі. Бухгалтерські служби та контролюючі органи, як внутрішні, так і зовнішні, постійно оперують різноманітними нормативно-правовими актами у своїй щоденній роботі. Сукупність цих актів формує нормативну базу. Ця база складається із відповідних законів, урядових постанов, наказів, інструкцій, положень та методичних матеріалів, що стосуються обліку, звітності та оподаткування. Вони необхідні для забезпечення законності та достовірності відображення господарських операцій, коректного ведення бухгалтерського обліку та своєчасного складання фінансової звітності.

Для налагодження ефективної роботи фірми та уникнення непотрібних витрат і штрафних санкцій, дотримання вимог чинного законодавства є обов'язковим. Щоб правильно застосовувати нормативно-правові документи, бухгалтери повинні чітко розуміти повноваження та мандат органу, який видав конкретний акт, а також його призначення. З огляду на це, розглянемо ключові нормативно-правові акти, що стосуються обліку та контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємствах.

Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку

та формування фінансової звітності в межах України встановлює Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [35]. Це є головним документом, який визначає загальні принципи організації обліку на підприємстві.

Безпосередньо облік зобов'язань регулюється основним нормативним документом – «Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку № 11 «Зобов'язання»». Це положення визначає, як класифікувати зобов'язання та порядок відображення кредиторської заборгованості перед постачальниками та підрядниками у фінансовій звітності та обліку підприємства [28].

Податковий кодекс України окреслює облік кредиторської заборгованості у площині податкових зобов'язань. Зокрема, згідно з його нормами, кредиторська заборгованість, яку не було стягнуто після спливу терміну давності, для цілей оподаткування трактується як безповоротна фінансова допомога та включається до складу доходів. Водночас, сума ПДВ, яка раніше була зарахована до податкового кредиту, має призвести до збільшення податкових зобов'язань – це впливає з положень розділу 5 Податкового кодексу України [33].

При здійсненні розрахункових операцій у бухгалтерському обліку підприємства зобов'язані користуватися «Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291» [30]. Конкретні методики відображення зазначених операцій на рахунках та правила кореспонденції рахунків визначає «Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій», затверджена тим самим наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291» [32].

Окрім нормативних актів, що регламентують облік розрахунків із залученими сторонами, для їх раціонального здійснення необхідно також враховувати вимоги документів, які стосуються побудови взаємин із контрагентами.

Приймання продукції від постачальника щодо її якості здійснюється згідно з Інструкцією «Про порядок приймання продукції виробничо-технічного

призначення та товарів народного споживання за якістю», затвердженою постановою Державного арбітражу при Раді Міністрів СРСР від 25.04.66 р. № П – 7 [15]. Приймання ж товарів за кількісними показниками регулюється Інструкцією «Про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за кількістю», затвердженою постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР від 15.06.65 р. № П – 6 [16]. Вказані інструкції залишаються чинними й досі, їх положення є обов'язковими, якщо лише в самих договорах не обумовлено інші умови.

Якщо підприємство обирає безготівковий формат розрахунків, то його застосування регламентується «Інструкцією про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті», затвердженою постановою Правління Національного банку України № 22 від 21.01.2004 [14]. Ця Інструкція окреслює доступні форми безготівкових розрахунків та вимоги до їх документального оформлення.

Головним чинним нормативним актом, що визначає правила роботи підприємств із готівковими коштами в Україні на цей час, є «Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні», затверджене Постановою Правління Національного банку України № 148 від 29 грудня 2017 року [37]. У ньому деталізовано порядок організації касової дисципліни, правила встановлення ліміту залишку готівки, оформлення касових ордерів та здійснення розрахунків у готівковій формі.

Порядок підписання договірних зобов'язань та врегулювання розрахунків з постачальниками та підрядниками методом взаємозаліку регулюються нормами Цивільного кодексу України. Зокрема, одним із передбачених законом механізмів погашення взаємних зобов'язань є зарахування зустрічних вимог. Стаття 601 цього кодексу визначає момент припинення зобов'язань у випадку зарахування зустрічних однорідних вимог між сторонами [49].

Стаття 601 Цивільного кодексу України визначає, що зобов'язання припиняються зарахуванням зустрічних однорідних вимог, якщо строк виконання не визначений або настав. Це відбувається шляхом заяви однієї із сторін. При цьому, зобов'язання припиняються одночасно, якщо однорідні вимоги мають бути

виконані одночасно, або з настанням строку виконання вимоги.

- Умова: Зарахування можливе, якщо вимоги є однорідними (наприклад, грошовими) і їх строк виконання вже настав або не визначений.

- Механізм: Одна зі сторін подає заяву про зарахування, що припиняє зобов'язання.

- Винятки: Зарахування можливе лише в тому разі, якщо воно не заборонено законом, іншими правочинами або договором.

Базуючись на вищенаведених нормативних документах, у фінансовій звітності підприємства необхідно відображати лише ті суми заборгованості, які підтверджені та виникли в процесі розрахунків із постачальниками та підрядниками. Для дотримання цієї вимоги законодавство зобов'язує кожне підприємство проводити інвентаризацію заборгованостей перед складанням річної звітності.

Процедура проведення такої інвентаризації детально регламентується «Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань», затвердженим наказом Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.14 року [34].

Аналіз нормативно-правових актів, що стосуються організації розрахунків з постачальниками і підрядниками та їх облікового відображення, дає підстави констатувати, що чинна нормативно-законодавча база на даний момент досить ґрунтовно охоплює ці питання і, загалом, відповідає потребам господарюючих суб'єктів.

Крім того, можна відзначити ще кілька ключових аспектів і нормативних моментів, які можуть впливати на регулювання обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками:

- Класифікація зобов'язань: НП(С)БО11 чітко розрізняє поточні та довгострокові зобов'язання. Поточними вважаються ті, які підлягають погашенню протягом 12 місяців з дати балансу (якщо первісний термін був більше – тоді оцінюється інше).

- Визнання зобов'язання: Згідно з НП(С)БО 11 – зобов'язання визнається,

якщо: існує нинішня зобов'язувальна подія; можливо достовірно оцінити суму; існує ймовірність, що буде витрачено економічні вигоди для погашення.

- Контроль і відповідальність: Закон про бухоблік визначає, що контроль за дотриманням законодавства у сфері бухобліку та звітності здійснюють уповноважені органи.

- Зміни до законодавства: Наприклад, Законом України № 2435-IX від 19.07.2022 року були внесені зміни до Закону № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», які набули чинності 10.08.2022 року. Ці зміни доповнили Закон новими термінами, такими як «група» (материнське та контрольовані ним підприємства) та «документооборот». Це означає, що документ змінюється, і важливо стежити за актуальною редакцією.

- Договірні відносини та контрагенти: Хоча не завжди прямо в бухобліку, але при взаєминах з постачальниками / підрядниками слід враховувати договірні умови, відповідальність і можливі штрафи або пені за невиконання – це може впливати на бухгалтерський облік (нарахування, резерви тощо).

- Податки та ПДВ: При визначенні суми кредиторської заборгованості та її оподаткуванні слід враховувати положення Податкового кодексу, зокрема в частині ПДВ і термінів позовної давності.

- Валютні операції і безготівкові розрахунки: Для тих підприємств, які ведуть розрахунки в іноземній валюті або через безготівкові форми, діють відповідні нормативи: зокрема щодо безготівкових розрахунків – Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні, затверджена постановою НБУ № 22 від 21.01.2004, й інші нормативи валютних операцій.

- Залік зустрічних однорідних вимог: У випадку з постачальниками / підрядниками важливо знати, що такі зобов'язання можуть бути припинені шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог згідно з Цивільний кодекс України.

- Примітки до фінансової звітності: Підприємства повинні розкривати (у примітках) інформацію про значущі зобов'язання, терміни, умови, ризики. Це встановлено НП(С)БО і вимогами звітності.

Українське законодавство також передбачає можливість укладення розрахунків між суб'єктами господарювання у безгрошовій формі. Щоправда, до безготівкових розрахунків зараховують лише ті, що здійснюються шляхом бартеру, застосування якого накладає певні обмеження на деякі суб'єкти господарських правовідносин. Усі інші методи розрахунків, доступні підприємствам, мають грошову природу. Грошові форми розрахунків поділяються на готівкові та безготівкові. Найчастіше у комерційній практиці задіяні безготівкові розрахунки. Вони можуть проводитися із залученням різноманітних платіжних інструментів: платіжні інструкції; чеки; акредитиви; векселі; платіжні вимоги; інкасові розпорядження; банківські платіжні картки. Форма розрахунку, яку впроваджує підприємство, отримує назву від відповідного платіжного інструменту (рис. 1.7).

На поточний момент правова база України дозволяє господарським суб'єктам самостійно визначати форми розрахунків та фіксувати їх у підписаних угодах. Найбільш затребуваною формою розрахунків при реалізації договірних зобов'язань із постачальниками й підрядниками є розрахунки за допомогою платіжних доручень. Цей спосіб простий у використанні та не вимагає значних фінансових вкладень.

Матюха В. Т., Мисака Г. В. подають таке визначення зазначеного платіжного інструменту: «Платіжна інструкція – це письмове розпорядження особи, що здійснює платіж, банку про зняття коштів з його розрахункового (поточного) рахунку та їх перерахування на рахунок отримувача. Воно оформлюється за встановленим зразком і може бути надане до банку протягом кількох (зазвичай не більше 10 календарних) днів після його виписки» [24].

Окрім платіжних доручень, суб'єкти господарювання можуть використовувати при розрахунках з постачальниками та підрядниками механізми платіжних вимог-доручень, чеків чи акредитивів.

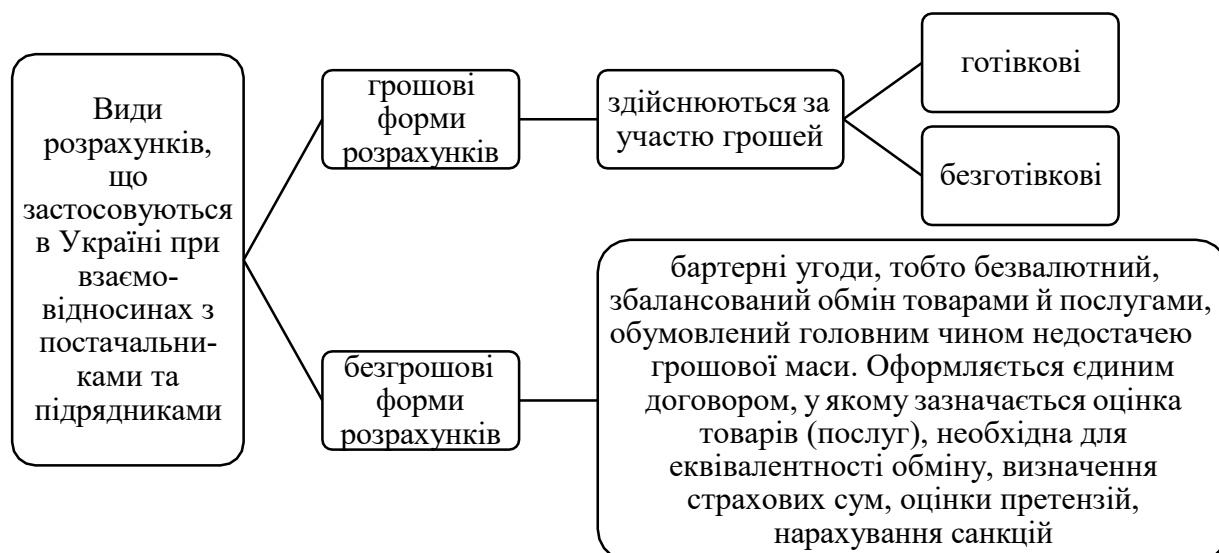

Рисунок 1.7 – Типи розрахунків із постачальниками та підрядниками у господарському обігу України [22]

Наразі вексельні розрахунки набули доволі широкого вжитку. Комерційні банки спроможні проводити операції дисконтування (обліку) векселів підприємств або надавати їм позики зі спеціальних позичкових рахунків під забезпечення цих векселів, а також надавати клієнтам послуги з отримання платежів та погашення зобов'язань за векселями. Регулювання цих операцій здійснюється Законом України «Про обіг векселів в Україні».

Як уже згадувалося, незважаючи на державний нагляд, позагрошові (бартерні) розрахунки між підприємствами все ще мають місце. По суті, бартер являє собою негрошове врегулювання товарної заборгованості. Отже, кожна бартерна операція несе в собі, мінімум, дві приховані транзакції: ту, що породила заборгованість, і ту, що призведе до її погашення [24].

Розрахунки шляхом взаємозаліку зустрічних вимог також не передбачають переміщення грошових коштів і в певних випадках трактуються як різновид бартеру. Такі розрахунки можливі, коли покупець одночасно виступає постачальником для свого контрагента. Фахівці ТОВ «Баланс клуб» підкреслюють: «Для реалізації заліку необхідна наявність зустрічних вимог, тобто таких, що постають із двох різних зобов'язань між двома сторонами, аби особа, яка є

боржником за одним зобов'язанням, була кредитором за іншим. Виконання цих умов надає право будь-якій зі сторін ініціювати взаємозалік у загальній сумі, повідомивши про це іншу сторону» [47].

Сьогодні спостерігається зростання популярності платежів у режимі «онлайн». Це електронні платежі, які лише починають здобувати визнання у сфері розрахункових операцій. Механізм їх реалізації полягає в наступному: клієнт банку (платник) надсилає розпорядження своєму банку, використовуючи певний ідентифікатор (шифр), щоб списати кошти з призначеного йому рахунку та переказати їх на рахунок постачальника. Такі перекази здійснюються через мережу

«Інтернет». Тобто, клієнт банку, запровадивши «пароль», отримує можливість самостійно керувати своїм банківським рахунком. У порівнянні з кредитними картками, цей спосіб володіє ширшим функціоналом, хоча й вимагає вищого рівня технічної обізнаності. Назарова К. О. висловлює думку, що подібні форми платежів у найближчому майбутньому витіснять усі попередні методи. До того ж, для здійснення такого платежу часова зона чи географічне розташування клієнта не мають значення [26].

Таким чином, у господарському обігу України використовується досить широкий спектр видів та форм розрахунків, що робить вибір найбільш оптимальної форми розрахункових відносин із постачальниками одним із ключових завдань управління, проте такий вибір має відбуватися у рамках чинного законодавства.

1.3 Роль диджитал-технологій в сучасній системі обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

У сучасних умовах цифрової трансформації економіки бухгалтерський облік перестав бути лише процесом фіксації фактів господарської діяльності. Він перетворився на інтелектуальну інформаційну систему, яка використовує цифрові технології для автоматизації, аналітики та контролю. Розрахунки з постачальниками та підрядниками – одна з найбільш документомістких ділянок обліку, тому саме тут цифровізація має особливо вагомий ефект.

Сучасна система обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками ґрунтується на цифрових рішеннях, рис. 1.8.

Доцільно визначити основні переваги використання діджитал-технологій:

- Скорочення часу на обробку документів і проведення розрахунків.
- Підвищення точності даних завдяки автоматичним перевіркам.
- Прозорість та контроль – уся інформація фіксується в електронному архіві.
- Зниження витрат на папір, друк, зберігання документів.
- Покращення взаємодії з постачальниками через спільні цифрові платформи.
- Аналітика для управлінських рішень система показує реальний фінансовий стан взаєморозрахунків.

У сучасних умовах цифрової трансформації вагомий вплив на організацію розрахункових операцій справляють технології Big Data, штучного інтелекту та електронного документообігу. Використання Big Data дає змогу аналізувати великі обсяги інформації щодо взаєморозрахунків, строків платежів і надійності постачальників. Штучний інтелект застосовується для автоматизованого розпізнавання документів, перевірки реквізитів та виявлення аномальних операцій, що підвищує точність обліку й зменшує кількість помилок. Електронний документообіг забезпечує швидше надходження первинних документів, їх юридичну чинність завдяки використанню КЕП та підвищує прозорість фінансових операцій. Сукупне застосування цих технологій оптимізує процеси обробки даних і посилює контроль за розрахунками з постачальниками та підрядниками.

Основними потенційними ризиками та викликами діджитал-технологій в сучасній системі обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками є:

- Необхідність захисту електронних даних і персональної інформації.
- Залежність від інтернет-доступу та стабільності сервісів.
- Витрати на впровадження та навчання персоналу.

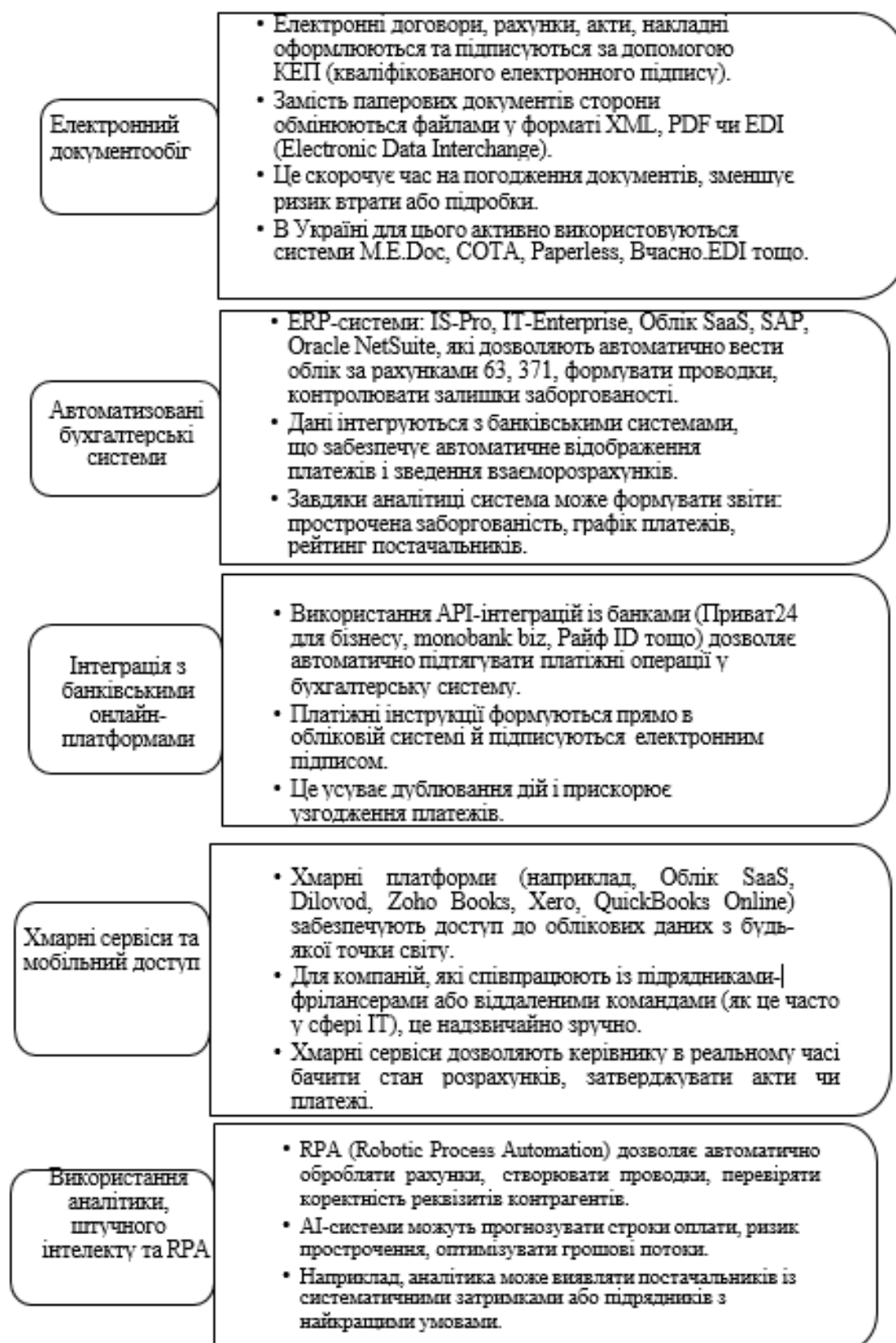

Рисунок 1.8 – Цифрові рішення сучасної системи обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками (сформовано автором на основі [21, 25])

Диджитал-технології стали невід'ємною складовою системи бухгалтерського обліку, перетворивши її з рутинного процесу на інтегровану інформаційну платформу управління фінансами.

Таким чином, роль диджитал-технологій полягає не лише в автоматизації, а у створенні нової культури бухгалтерського управління, де швидкість, прозорість і аналітика стають ключовими чинниками успіху.

РОЗДІЛ 2

СТАН І УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ З ВИКОРИСТАННЯМ ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ

2.1 Порядок документального оформлення операцій щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»

ТОВ «Нетвейв Софт» є досить стійкою українською компанією у сфері ІТ-торгівлі та супутніх послуг, зареєстрованою в Києві. Вона поєднує оптову торгівлю обладнанням та надання ІТ-послуг, має стабільний дохід і прибуток. Проте за масштабом не є великою компанією, що слід враховувати при виборі як партнера чи постачальника. В табл. 2.1 наведено основні характеристики компанії

Таблиця 2.1 – Основні характеристики ТОВ «Нетвейв Софт» [48]

Характеристика	Інформація
Повна назва:	Товариство з обмеженою відповідальністю «Нетвейв софт».
Код ЄДРПОУ:	38976486
Дата реєстрації:	13.11.2013
Юридична адреса:	04112, м. Київ, вул. Авіаконструктора Ігоря Сікорського, буд. 8
Статутний капітал:	10 000 грн.
Організаційно-правова форма:	товариство з обмеженою відповідальністю
Статус:	Зареєстровано
Власник (згідно з даними):	Ротач Андрій Валерійович – 100% частка
Директор:	Яркова Віра Іванівна

Основним видом діяльності ТОВ «Нетвейв Софт Нетвейв Софт» за КВЕД є: 46.51 – Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням.

Іншими видами діяльності, що здійснює компанія є:

- 46.52 – оптова торгівля електронним і телекомунікаційним устаткуванням.
- 62.01 – комп'ютерне програмування.
- 62.02 – консультації з питань інформатизації.
- 62.03 – діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням.

- 62.09 – інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем.

Це свідчить, що компанія працює як торговельна / дистриб'юторська структура ІТ-сектору, а також надає програмні, консультаційні та супровідні ІТ-послуги.

З огляду на види діяльності та фінансові показники, можна визначити такі характеристики компанії:

- Компанія орієнтована на ІТ-ринок: продаж обладнання (комп'ютери, периферія, електроніка), програмного забезпечення, а також супутні послуги.
- Має поєднання торгівлі та сервісної / консультаційної роботи, що дає гнучкість у доходах.
- Входить до кола платників ПДВ, зареєстрована як платник ПДВ – що може бути позитивним фактором при виборі контрагента.
- Юридична та фізична присутність у Києві, що забезпечує доступ до ринку, інфраструктури та кваліфікованих кадрів.

Проте, існують певні зауваження щодо функціонування компанії. Зокрема, статутний капітал невеликий (10 000 грн) – свідчить про обмежену фінансову подушку. Маленька кількість працівників (6 осіб у 2024) – може обмежувати масштаб проєктів або можливості швидкого росту. Якщо компанія займається торгівлею обладнанням та супроводом – конкуренція в ІТ-секторі висока, тому важливі клієнтська база і спеціалізація. При співпраці варто перевіряти: чи має компанія ліцензії або сертифікації за напрямками, які обіцяє; чи виконує зобов'язання у заявлених строках; чи має позитивну репутацію серед клієнтів.

Порядок документального оформлення операцій щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками для підприємства ТОВ «Нетвейв Софт» (Додаток А) включає наступні загальні етапи, із зазначенням документів і прикладів кореспонденції рахунків, які варто врахувати:

1. Підготовчий етап: договір та умови

Перед початком взаємодії з постачальником або підрядником підприємство

має:

- Укласти договір (договір купівлі-продажу, договір підряду) із контрагентом, де чітко зазначено: предмет постачання чи роботи / послуги, обсяги, ціна, строки поставки / виконання, порядок розрахунків, терміни оплати (Додаток В).
- У договорі можуть бути умови авансових платежів, строки оплати, відповідальність сторін, тощо.
- Визначити форму розрахунків: готівкова чи безготівкова, валютна чи в національній валюті.

Для ТОВ «Нетвейв Софт» (як ІТ-компанії так і сервісної компанії) це означає: підрядник-розробник або постачальник обладнання/ліцензій / послуг → договір із визначеними умовами, строками і платежами.

2. Первинне документальне оформлення отримання товарів / робіт / послуг Після виконання умов договору (поставка ТМЦ, виконання робіт чи надання послуг) потрібно правильно оформити документи, які створюють обов'язок оплати:

Постачальник / підрядник надає:

- рахунок-фактуру (або «рахунок») на оплату;
- товарно-транспортну накладну або накладну на відпуск ТМЦ;
- акт виконаних робіт / наданих послуг (для підрядників/сервісних витрат).
- податкову накладну (для операцій з ПДВ) – підставою для податкового кредиту.

Покупець (підприємство) здійснює акцепт рахунка-фактури чи акту – це означає згоду на оплату.

Після акцепту – перерахування коштів (безготівково) або видача готівки (якщо дозволено).

Процес документального оформлення ТОВ «Нетвейв Софт» при отриманні послуг з розробки ПЗ від підрядника представлено на рис. 2.1.

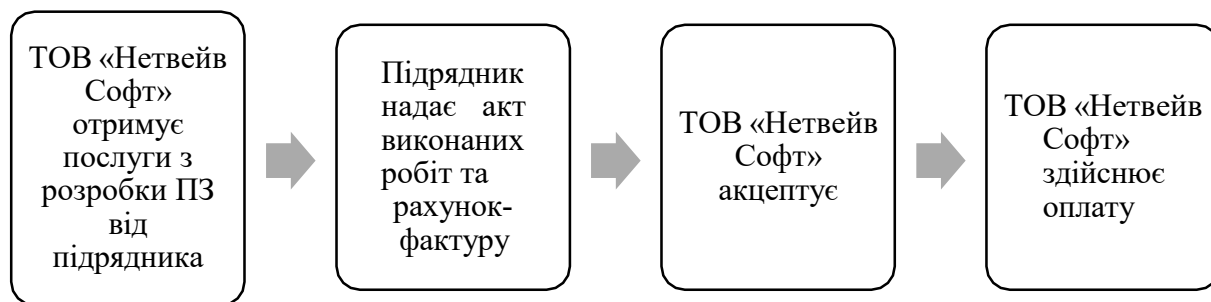

Рисунок 2.1 – Процес документального оформлення ТОВ «Нетвейв Софт» при отриманні послуг з розробки ПЗ від підрядника *(Джерело: побудовано автором на основі внутрішніх документів компанії)*

Після документального оформлення операції слідує її відображення у системі бухгалтерського обліку підприємства:

Облік ведеться на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

Субрахунки:

- 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»,
- 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» (якщо є операції з нерезидентами).
- 633 «Розрахунки з учасниками ПФГ» (для ПФГ).

Кореспонденція рахунків: за кредитом 63 – зобов’язання, за дебетом – погашення зобов’язання.

У випадку якщо ТОВ «Нетвейв Софт» отримало послуги, то здійснюється запис: Дт витрати (наприклад, 23 «Виробництво» чи 91 «Загальновиробничі витрати») Кт 631 (або 63) на суму зобов’язання перед підрядником. При оплаті: Дт 631 (або 63) Кт 30 «Готівка» чи 31 «Рахунок в банку».

У табл. 2.2 представлено типові бухгалтерські проведення для відображення операцій з постачальниками та підрядниками – як при отриманні послуг чи товарів, так і при оплаті, поверненні або заліку.

В табл. 2.2 рахунок 63 (631, 632) використовується для відображення зобов’язань перед постачальниками і підрядниками. Рахунок для витрат (23, 91, 92, 93, 94) залежить від призначення послуги або товару.

Таблиця 2.2 – Типові бухгалтерські проведення за розрахунками з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»

№	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки		Коментар
		Дебет	Кредит	
	Отримано товари від постачальника (на склад)	281 «Товари»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	Визнано зобов'язання перед постачальником
	Отримано виробничі послуги (ремонт, монтаж)	23 «Виробництво»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	Витрати включаються до собівартості продукції
	Отримано послуги адміністративного характеру	92 «Адміністративні витрати»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	Наприклад, консалтинг, оренда офісу
	Отримано послуги збутового характеру	93 «Витрати на збут»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	Реклама, доставка, логістика
	Отримано інші послуги (ІТ, хостинг, ліцензії)	94 «Інші операційні витрати»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	Непрямі витрати діяльності
	Відображено податковий кредит з ПДВ за отриманими послугами / товарами	«Розрахунки за податками» 6441 «Податковий кредит за авансами»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	На підставі зареєстрованої податкової накладної
	Оплачено постачальнику грошовими коштами з банківського рахунку	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»	Погашення зобов'язання
	Проведено залік взаємної заборгованості з контрагентом	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	377 «Розрахунки з іншими дебіторами»	Взаємозалік заборгованостей
	Виявлено переоплату постачальнику	371 «Розрахунки за авансами виданими»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	Перенесення переоплати до складу авансів
10	Відображено списання простроченої кредиторської заборгованості після закінчення строку позовної давності	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	717 «Дохід від списання кредиторської заборгованості»	Відповідно до п. 5 НП(С)БО 11

Джерело: створено автором на основі внутрішніх документів компанії

Якщо підприємство є платником ПДВ обов'язково відображається податковий кредит (Дт 641 «Розрахунки за податками» / Кт 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»). При часткових оплатах або поверненнях – записи здійснюються пропорційно до суми операції.

Візуалізація бухгалтерських проведення за розрахунками з

постачальниками і підрядниками ТОВ «НЕТВЕЙВ СОФТ» наведена на рис. 2.2.

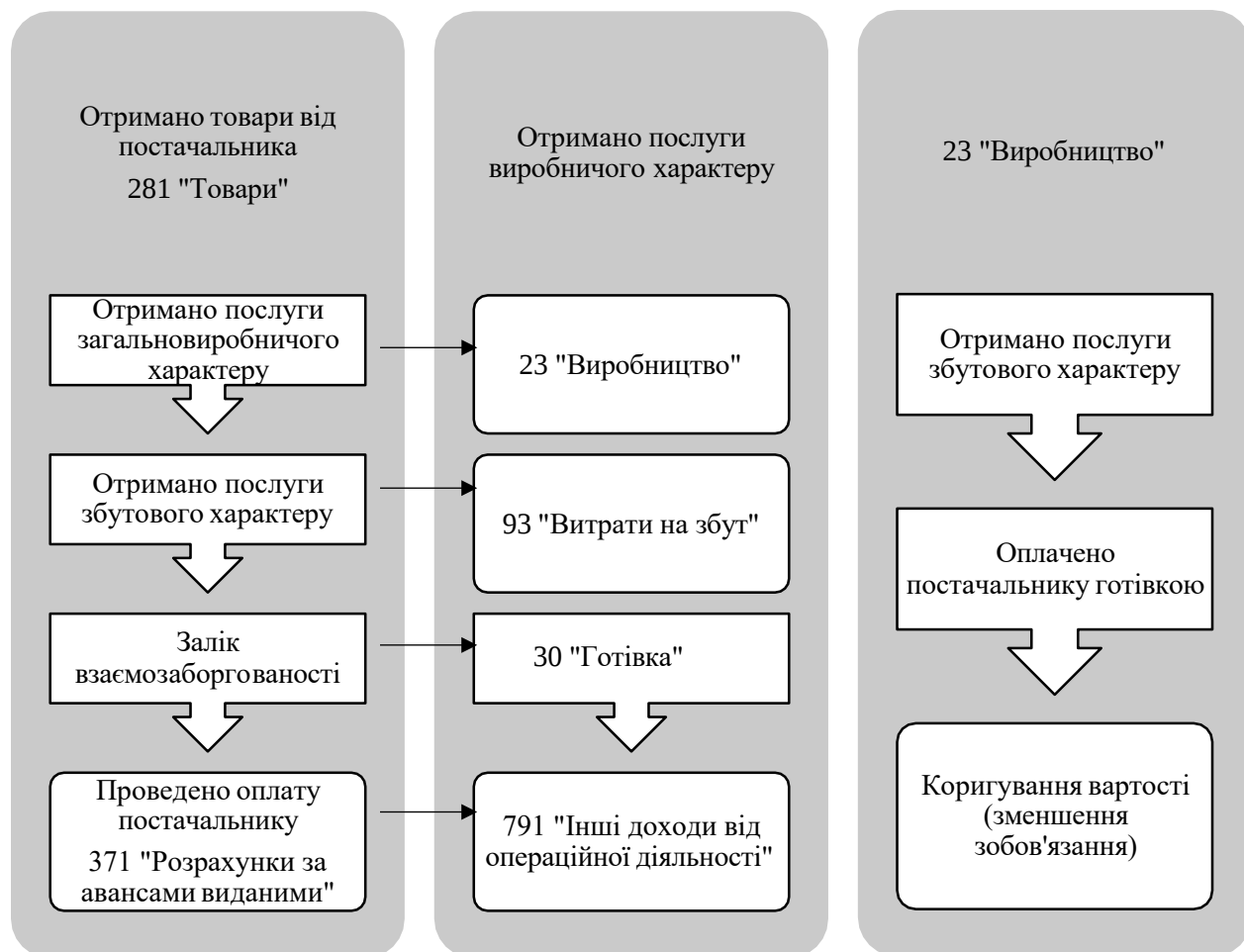

Рисунок 2.2 – Візуалізація бухгалтерських проведення за розрахунками з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт» (Джерело: створено автором на основі внутрішніх документів компанії)

В Додатку В представлено договір № 16072020–06 від 13.10.2020 ТОВ «Нетвейв Софт» з ТОВ «дочірнє підприємство Оберіг ІТ Бай А-тайп» на постачання програмної продукції. Крім типових пунктів договору, тут характеристики, що враховуються при розрахунках з постачальниками і підрядниками, зокрема зазначені умови поставки продукції, ціни та умови здійснення розрахунків. Як вже зазначалося договір виступає первинною умовою як здійснення постачання продукції, так і здійснення розрахунків за неї.

В Додатку Г наведено рахунки на оплату продукції за умовами договору № 16072020–06. Відповідно до наведеного Порядку документального оформлення операцій щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками для підприємства

ТОВ «Нетвейв Софт» складається акт прийому-передачі продукції за визначеними рахунками, копії яких представлені в Додатку Д, а потім складається Акт звірки взаємних розрахунків за операціями, що наведено у Додатку Ж.

Акт має юридичну силу та є підтвердженням виконання зобов'язань постачальником і підставою для визнання витрат (Дт 92, 93, 94 – Кт 631).

Акт звірки взаємних розрахунків за I квартал 2025 р. відображає всі операції між сторонами:

- 10.03.2025 – оплата рахунку № DP070325_05 на 1 638 280,56 грн;
- 20.03.2025 – оплата рахунку № DP190325_02 (акт №269) на 150 014,44 грн.

Загальні обороти: 1 788 295,00 грн.

Сальдо кінцеве – відсутнє. Це означає, що на 31.03.2025 взаємні зобов'язання між сторонами повністю погашені.

На основі зазначених первинних документів ТОВ «Нетвейв Софт» формує оборотно-сальдову відомість за даною операцією, табл. 2.3 та картку рахунку 631, табл. 2.4.

Таблиця 2.3 – Оборотно-сальдова відомість ТОВ «Нетвейв Софт» по рахунку 631 за I квартал 2025 р. за договором № 16072020–06.

Виведені дані:	БО (дані бухгалтерського обліку)					
Відбір:	Контрагенти Рівно ТОВ «ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП»					
1	2	3	4	5	6	7
Рахунок	Сальдо на початок періоду		Обороти за період		Сальдо на кінець періоду	
Контрагенти	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Договори						
Документи розрахунків з контрагентами						
631			1788295,00	1788295,00		

Закінчення табл. 2.3						
1	2	3	4	5	6	7
ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ТОВ «ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП»			1 788 295,00	1 788 295,00		
За рахунком			1 788 295,00	1 788 295,00		
Рахунок на оплату постачальника ФТ250307–005 от 07.03.2025 14:14:45			1 638 280,56	1 638 280,56		
Рахунок на оплату постачальника ФТ250319–001 от 19.03.2025 12:02:53			150 014,44	150 014,44		
Всього			1788 295,00	1788 295,00		
Разом розгорнуте			1788 295,00	1788 295,00		

Джерело: створено автором на основі внутрішніх документів компанії

Таблиця 2.4 – Картка рахунку 631 ТОВ «Нетвейв Софт» за 1 квартал 2025 р. за договором № 16072020–06

Виведені дані:		БО (дані бухгалтерського обліку)							
Відбір:		Контрагенти Рівно ТОВ «ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП»							
Період	Документ	Аналітика Дт	Аналітика Кт	Дебет		Кредит		Поточне сальдо	
				Рах.		Рах.			
Сальдо на початок									0,00
10.03.25	Списання з банківського рахунку ФТ250310–10 от 10.03.2025 12:00:10 Оплата (аванс)	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМС ТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А- ТАЙП, ТОВ За рахунком Рахунок на оплату постачальник а ФТ250307–005 от 07.03.2025 14:14:45	UA06300614000002600950 0103086 (грн), в ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» Оплата постачальникам	631	1 638 280, 56	311		Д	1 638 280,5 6

10.03.25	Надходження товарів і послуг ФД250310–001 от 10.03.2025 16:44:08 Оприбутковані ТМЦ (Зарахування авансу постачальнику)	Опод. ПДВ SolarWinds Network Performance Monitor SLX (unlimited elements-Standard Polling Throughput) – Licens Надходження товарів і послуг ФД250310–001 от 10.03.2025 16:44:08 Основной склад	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП, ТОВ За рахунком Рахунок на оплату постачальника ФТ250307–005 от 07.03.2025 14:14:45	281		631	1 365 233, 80	Д	273 046,7 6
10.03.25	Надходження товарів і послуг ФД250310–001 від 10.03.2025 16:44:08 ПДВ – податковий кредит (товари), друга подія (Зарахування авансу постачальнику)	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А- ТАЙП, ТОВ За рахунком Рахунок на оплату постачальника а ФТ250307–005 от 07.03.2025 14:14:45	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП, ТОВ За рахунком Рахунок на оплату постачальника ФТ250307–005 от 07.03.2025 14:14:45	6441		631	273 046, 76		
19.03.25	Списання з банківського рахунку ФТ250319–02 от 19.03.2025 12:00:02 Оплата (аванс)	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А- ТАЙП, ТОВ За рахунком Рахунок на оплату постачальника а ФТ250319–001 от 19.03.2025 12:02:53	UA06300614000002600950 0103086 (грн), в ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» Оплата постачальникам	631	150 014, 44	311		Д	150 014,4 4

20.03.25	Надходження товарів і послуг ФД250320–001 от 20.03.2025 00:00:01 Оприбутковані ТМЦ (Зарахування авансу постачальнику)	Опод. ПДВ Програмне забезпечення Two-factor authentication platform (800 users package) – 3 months subscription Надходження товарів і Послуг ФД250320–001 от 20.03.2025 00:00:01 Основний склад	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП, ТОВ За рахунком Рахунок на оплату постачальника ФТ250319–001 от 19.03.2025 12:02:53	281		631	125 012, 03	Д	25 002,4 1
20.03.25	Надходження товарів і послуг ФД250320–001 від 20.03.2025 00:00:01 ПДВ – податковий кредит (товари), друга подія (Зарахування авансу постачальнику)	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А- ТАЙП, ТОВ За рахунком Рахунок на оплату постачальника ФТ250319–001 от 19.03.2025 12:02:53	ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП, ТОВ За рахунком Рахунок на оплату постачальника ФТ250319–001 от 19.03.2025 12:02:53	6441		631	25 002, 41		
Обороти за період та сальдо на кінець				1 788295,00		1788295,00			0,00

Джерело: створено автором на основі внутрішніх документів компанії

За даними картки рахунку 631 ТОВ «Нетвейв Софт» можна зазначити, що облік вівся за постачальником «ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП»; самі операції збігаються з актом звірки. При цьому кореспонденції рахунків відображають, що отримано ПЗ: Дт 92 (або 154, 23) – Кт 631; здійснено оплату постачальнику: Дт 631 – Кт 31 (рахунок у банку). В цілому на кінець кварталу сальдо 0 грн – заборгованість відсутня.

Загальні висновки з ведення бухгалтерської звітності по договору № 16072020–06 представлені у табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Загальні висновки з ведення бухгалтерської звітності ТОВ «Нетвейв Софт» по договору № 16072020–06

Показник	Значення	Коментар
Загальна сума поставок за I кв. 2025	1 788 295,00 грн (з ПДВ)	Дві окремі операції на 1,64 млн та 0,15 млн грн
Оплата здійснена	Так, у повному обсязі	Підтверджено актом звірки та карткою рахунку
Заборгованість	Відсутня	Взаємні зобов'язання закриті
Первинні документи	Наявні та правильно оформлені	Рахунок, акт, акт звірки містять усі обов'язкові реквізити
Облікове відображення	Відповідає НП(С)БО 11 «Зобов'язання»	Витрати і кредиторка відображені своєчасно

Джерело: створено автором на основі внутрішніх документів компанії

Представлені документи відповідають вимогам: Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»; НП(С)БО 11 «Зобов'язання»; НП(С)БО 16 «Витрати» та Інструкції про застосування Плану рахунків (наказ МФУ №291).

Операції відображені коректно, з дотриманням принципу нарахування та подвійного запису. Підстави для податкових або фінансових ризиків відсутні.

2.2. Особливості синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками суб'єкта господарювання

Розрахунки з постачальниками та підрядниками є важливою складовою фінансово-господарської діяльності будь-якого підприємства, адже від правильності їх ведення залежить своєчасність платежів, відсутність заборгованості, точність фінансової звітності та податкового обліку.

Для ТОВ «Нетвейв Софт», яке здійснює діяльність у сфері оптової торгівлі комп'ютерним обладнанням та програмним забезпеченням, а також надання ІТ-послуг, облік таких розрахунків має особливе значення. Підприємство постійно взаємодіє з великою кількістю постачальників техніки, програмних рішень, підрядних організацій (монтаж, обслуговування, логістика), що зумовлює необхідність чіткого розподілу аналітичних рахунків та

узгодження із контрагентами.

Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві регулюється:

- Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- НП(С)БО 11 «Зобов'язання»;
- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;
- Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, затвердженою наказом Мініфіну № 291 від 30.11.1999 р.;
- Податковим кодексом України (в частині ПДВ та податку на прибуток);
- Цивільним кодексом України (щодо заліку зустрічних вимог і умов договорів).

На підприємстві облік ведеться за журнально-ордерною формою, із застосуванням комп'ютерної бухгалтерської програми BAS Бухгалтерія. всі операції з постачальниками відображаються на рахунках класу 6 «Поточні зобов'язання», зокрема на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками».

Основні документи, що використовуються:

- договори поставки чи підряду;
- накладні, акти приймання-передачі;
- податкові накладні (для ПДВ);
- платіжні інструкції, виписки банку;
- акти звірки взаєморозрахунків.

Синтетичний облік ведеться на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками». За кредитом рахунку відображаються зобов'язання підприємства перед постачальниками за отримані товари, роботи, послуги, за дебетом – погашення цих зобов'язань (оплата, залік, повернення тощо). Типові бухгалтерські проведення властиві ТОВ «Нетвейв Софт» представлені в табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – Типові бухгалтерські проведення властиві ТОВ «Нетвейв софт» [4]

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	Отримано від постачальника товари (на підставі накладної)	281 «Товари»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»
2	Отримано послуги підрядника (акт виконаних робіт)	23 «Виробництво»/ 91 «Загальновиробничі витрати» / 92 «Адміністративні витрати» / 93 «Витрати на збут»/ 94 «Інші витрати операційної діяльності»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»
3	Відображено податковий кредит з ПДВ	6441 «Податковий кредит за авансами»/ 641 «Розрахунки за податками»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»
4	Проведено оплату постачальнику з розрахункового рахунку	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	311 «Поточні рахунки в національній валюті»
5	Проведено залік взаємної заборгованості з контрагентом	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	377 «Розрахунки з іншими дебіторами і кредиторами»

Для зручності розрізняють субрахунки: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками та 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками». Підприємство використовує переважно безготівкові розрахунки, тому основні рухи відображаються через банківські виписки. Аналітичний облік на рахунку 63 ведеться у розрізі кожного контрагента та окремо за кожним договором. Аналітичні реєстри формуються автоматично в програмі BAS. Для кожного постачальника відкривається аналітична картка, у якій зазначено: назву контрагента; номер і дату договору; суми заборгованості; терміни оплати; суму ПДВ; інформацію про проведені платежі та залишок.

В табл. 2.7 представлено приклад аналітичного обліку окремих операцій ТОВ «Нетвейв Софт».

Таблиця 2.7 – Приклад аналітичного обліку ТОВ «Нетвейв Софт»

Постачальник	№ договору	Дата	Сума, грн	Оплачено	Залишок	Термін погашення
ТОВ «ЕЛМІТЕК»	№ 12-П	05.04.2025	58 200	40 000	18 200	20.04.2025
ТОВ «СІТІКОМ»	№ 15-П	10.04.2025	120 000	120 000	0	—
ФОП «Коваленко А. Ю.»	№ 09–25	18.04.2025	27 600	0	27 600	03.05.2025

Джерело: створено автором на основі внутрішніх документів компанії

В табл. 2.8 та на рис. 2.3 наведено аналіз динаміки кредиторської заборгованості ТОВ «Нетвейв софт».

Таблиця 2.8 – Динаміка кредиторської заборгованості ТОВ «Нетвейв Софт» за 2022–2024 рр.

Рік	Кредиторська заборгованість, тис. грн	Темп зростання, %	Частка у пасивах, %
2022	1 280	–	12,3
2023	1 640	128,1	13,1
2024	1 930	117,7	14,0

Джерело: створено автором на основі внутрішніх документів компанії

Таким чином, спостерігається помірне зростання кредиторської заборгованості (на 650 тис. грн за три роки), що пов'язано зі збільшенням обсягів діяльності та використанням відстрочки платежів як елемента фінансування оборотного капіталу.

В табл. 2.9 та на рис. 2.4 представлено структуру кредиторської заборгованості ТОВ «Нетвейв Софт» за видами зобов'язань.

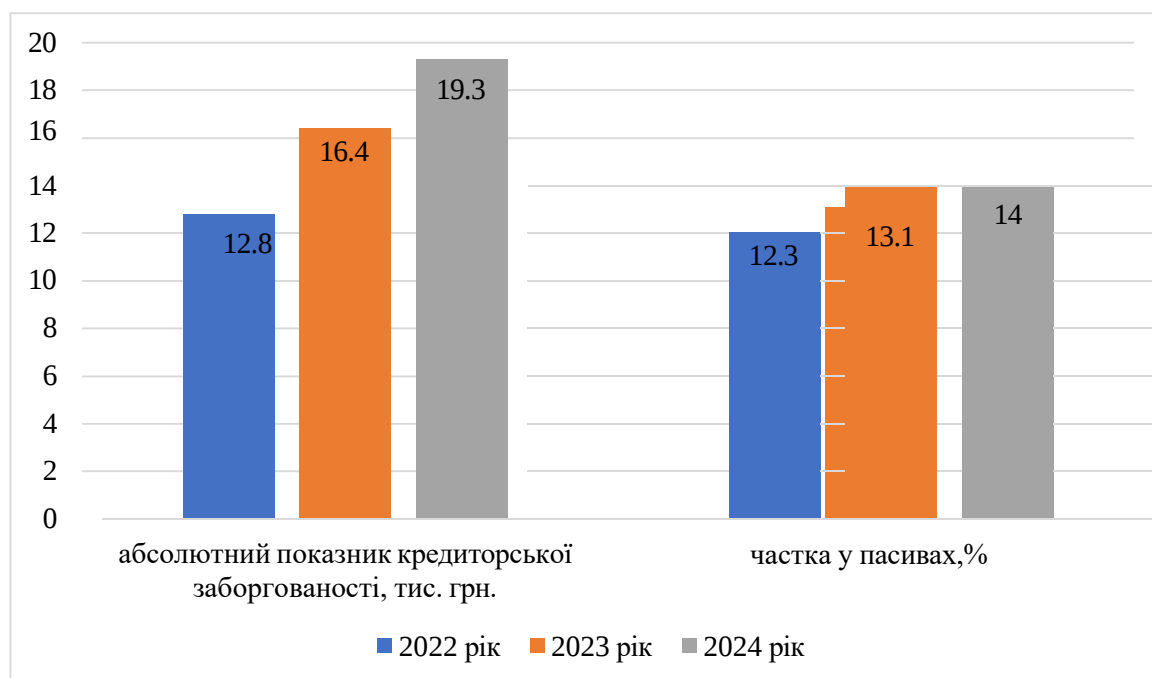

Рисунок 2.3 – Динаміка кредиторської заборгованості ТОВ «Нетвейв Софт» за 2022–2024 рр. (Джерело: сформовано автором на основі внутрішніх документів компанії)

Таблиця 2.9 – Структура зобов'язань ТОВ «Нетвейв Софт» на 31.12.2024 року

Вид заборгованості	Сума, тис. грн	Частка, %
Постачальники обладнання	1 280	66,3
Підрядники (послуги ІТ, ремонт, оренда)	420	21,8
Інші контрагенти (фрілансери, консалтинг)	230	11,9
Разом	1 930	100,0

Джерело: створено автором на основі внутрішніх документів компанії

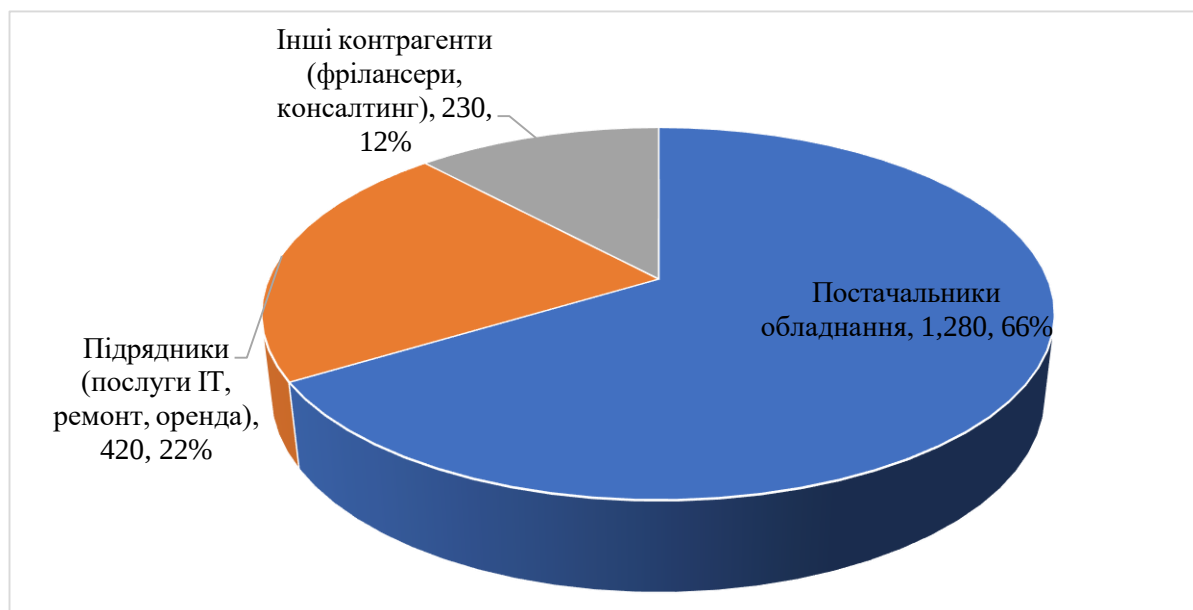

Рисунок 2.4 – Структура зобов'язань ТОВ «Нетвейв Софт» на 31.12.2024 року (Джерело: сформовано на основі внутрішніх документів компанії)

Отже, найбільшу частку становить заборгованість перед постачальниками технічного обладнання, що логічно для компанії ІТ-сфери. Заборгованість має переважно поточний характер, прострочена частка – не більше 5%.

В табл. 2.10 та на рис. 2.5 представлено аналіз строків погашення зобов'язань (Aging report) ТОВ «Нетвейв Софт» станом на 31.12.2024 р.

Отже, більшість заборгованості – поточна (до 30 днів), що свідчить про ефективну систему розрахунків. Прострочені зобов'язання мають незначну питому вагу.

Таблиця 2.10 – Строки заборгованості ТОВ «Нетвейв Софт» станом на 31.12.2024 р.

Період прострочення	Сума, тис. грн	Частка, %
До 30 днів	1 520	78,8
31–60 днів	280	14,5
61–90 днів	90	4,7
Понад 90 днів	40	2,0
Разом	1 930	100,0

Джерело: створено автором на основі внутрішніх документів компанії

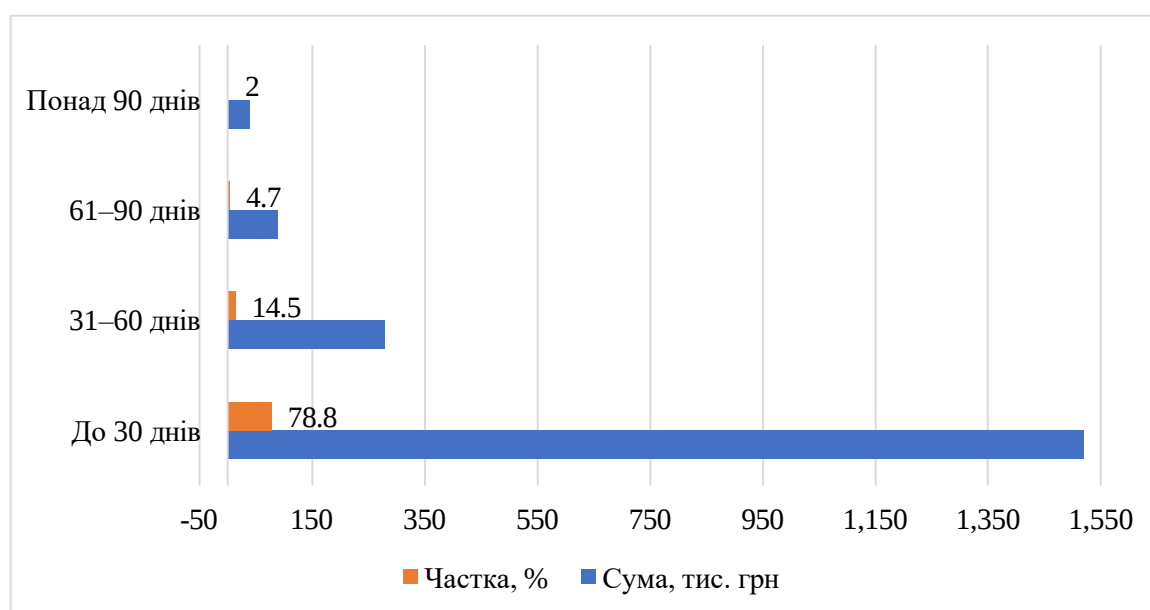

Рисунок 2.5 – Динаміка та структура заборгованості ТОВ «Нетвейв Софт» станом на 31.12.2024 р. (Джерело: сформовано на основі внутрішніх документів компанії)

До особливостей організації обліку в ТОВ «Нетвейв Софт» можна віднести:

- Підприємство регулярно проводить інвентаризацію розрахунків з постачальниками, оформлює акти звірки взаєморозрахунків.
- Для мінімізації податкових ризиків здійснюється перевірка контрагентів (через «YouControl», «Opendatabot»).
- Всі операції супроводжуються електронними документами через систему EDI / М. Е.Дос.
- Застосовується принцип нарахування – зобов’язання визнаються в момент отримання товарів / послуг, а не в момент оплати.

– З метою контролю простроченої заборгованості бухгалтерія формує звітність по строках заборгованості (aging report).

Таким чином, синтетичний облік у ТОВ «Нетвейв Софт» ведеться відповідно до НП(С)БО 11 на рахунку 63 з деталізацією за субрахунками. Аналітичний облік забезпечує повний контроль за кожним контрагентом і договором, що мінімізує ризики неплатежів. Система синтетичного й аналітичного обліку в ТОВ «Нетвейв Софт» повністю відповідає вимогам НП(С)БО та законодавства України.

Автоматизація обліку в BAS забезпечує точність, оперативність і прозорість у розрахунках. Кредиторська заборгованість має контрольований рівень і позитивну динаміку, що не створює загрози ліквідності.

Наявність електронних актів звірки, звітів за строками погашення та системи внутрішнього контролю дозволяє мінімізувати ризики фінансових порушень.

Доцільно розглянути впровадження електронного документообігу з усіма постачальниками та системи моніторингу строків оплати для подальшої оптимізації грошових потоків.

З огляду на безпекові, політичні та економічні чинники, а також на державні рекомендації щодо кібергігієни, використання BAS на українських підприємствах в наш час є небажаним. Це пов'язано з такими ризиками:

- потенційні загрози інформаційній безпеці, адже походження платформи пов'язане з державою-агресором;
- обмеження щодо оновлень і підтримки, що може впливати на стабільність бізнес-процесів;
- репутаційні ризики, особливо для компаній, які працюють у публічному просторі або мають соціально відповідальний бренд;
- перехід ринку до європейських та українських рішень, які відповідають нормам кібербезпеки, персональних даних та сучасним технологічним вимогам.

Компаніям, які досі використовують BAS або розглядають її впровадження, доцільно:

1. Оцінити ризики та визначити критичні бізнес-процеси. Перш ніж здійснювати перехід, підприємству слід: провести аудит системи обліку й автоматизації; визначити, які процеси найбільше залежать від BAS (складський облік, продажі, бухгалтерія, логістика).

2. Розглянути альтернативні рішення. Ринок сьогодні пропонує безпечні та сучасні платформи, які ефективніше інтегруються з digital-екосистемою, зокрема IS-Pro, IT-Enterprise або Облік SaaS.

Облік SaaS оптимально підходить для середнього IT-підприємства, забезпечує відповідність українським стандартам обліку і має інструменти автоматизації взаєморозрахунків з постачальниками та підрядниками.

3. Забезпечити надійний супровід і технічну підтримку. Компанії варто співпрацювати з офіційними партнерами або сертифікованими інтеграторами, щоб уникнути помилок при впровадженні та гарантувати стабільність системи.

З огляду на сучасні вимоги безпеки та технологічні тренди, українським підприємствам доцільно уникати використання BAS і переходити на більш сучасні, безпечні та гнучкі цифрові рішення. Це особливо важливо для компаній, оскільки це є ключем до покращення якості обслуговування клієнтів та збільшення продажів.

2.3 Відображення інформації про розрахунки з постачальниками і підрядниками у звітності підприємства

Розрахунки з постачальниками і підрядниками є важливим елементом фінансової діяльності підприємства, оскільки вони безпосередньо впливають на ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкість. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», облік таких розрахунків здійснюється за принципом нарахування, тобто зобов'язання визнаються у момент отримання товарів чи послуг, незалежно від дати оплати.

Методологічні засади відображення цих операцій визначає НП(С)БО11 «Зобов'язання», яке передбачає класифікацію кредиторської заборгованості на:

- довгострокову – зі строком погашення понад 12 місяців;
- поточну (короткострокову) – зі строком до 12 місяців, зокрема розрахунки з постачальниками та підрядниками.

Основним бухгалтерським рахунком для обліку таких зобов'язань є рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», який деталізується субрахунками: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»; 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками».

Аналіз фінансової звітності ТОВ «Нетвейв Софт» за 2022–2024 рр. показує, що підприємство дотримується вимог НП(С)БО та МСФЗ у частині розкриття інформації про розрахунки з постачальниками.

У балансі (форма №1) суми заборгованості з постачальниками і підрядниками відображаються у складі поточних зобов'язань у рядку 1615 «Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги», табл. 2.11., 2.12 та на рис. 2.6.

Таблиця 2.11 – Аналіз активу балансу ТОВ «Нетвейв Софт» за 2023–2024 рр.

Актив	Код рядка	Роки		Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
		2023	2024		
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Основні засоби:	1010	12,80	310,90	298,10	92,09
первісна вартість	1011	140,70	464,20	323,50	53,48
знос	1012	127,90	153,30	25,40	9,03
Інші необоротні активи	1090	0	0	0,00	-
Усього за розділом I	1095	12,80	310,90	298,10	92,09
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	0	16,30	16,30	100,00
Поточна дебіторська заборгованість	1155	2 976,80	864,30	-2 112,50	-55,00
Гроші та їх еквіваленти	1165	10153,50	8113,50	-2 040,00	-11,17
Інші оборотні активи	1190	153,80	322,20	168,40	35,38
Усього за розділом II	1195	13284,10	9316,30	-3 967,80	-17,56
Баланс	1300	13296,90	9627,20	-3 669,70	-16,01

Джерело: сформовано на основі внутрішніх документів компанії

Динаміка балансу показує, що у 2023 році підприємство зменшило обсяги заборгованості через підвищення рівня розрахункової дисципліни, проте у 2024 році сума зобов'язань зросла внаслідок активізації господарської діяльності. Водночас частка в пасивах залишається стабільною, що не свідчить про надмірне

боргове навантаження.

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), табл. 2.13 відображає інформацію про розрахунки з постачальниками і підрядниками опосередковано відображається через:

- собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) – рядок 2050, де враховуються витрати, сформовані за рахунок операцій з підрядниками;
- адміністративні витрати (рядок 2130) – включають послуги, отримані від сторонніх організацій;
- витрати на збут (рядок 2150) – відображають розрахунки за послуги реклами, логістики, маркетингу.

Таблиця 2.12 – Аналіз пасиву балансу ТОВ «Нетвейв Софт» за 2023–2024 рр.

Пасив	Код рядка	Роки		Абсолютне відхилення, +,-	Відносне відхилення
		2023 рік	2024 рік		
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Капітал	1400	10,00	10,00	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	12133,60	1506,70	-10 626,90	-77,91
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	0,00	-
Усього за розділом I	1495	12143,60	1516,70	-10 626,90	-77,79
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	75,40	107,40	32,00	17,51
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0,00	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1615	7,20	781,80	774,60	98,17
розрахунками з бюджетом	1620	148,20	389,30	241,10	44,86
розрахунками зі страхування	1625	0	0	0,00	-
розрахунками з оплати праці	1630	0	0	0,00	-
Інші поточні зобов'язання	1690	922,50	6832,00	5 909,50	76,21
Усього за розділом III	1695	1077,90	8003,10	6 925,20	76,26
Баланс	1900	13296,90	9627,20	-3 669,70	-16,01

Джерело: сформовано на основі внутрішніх документів компанії

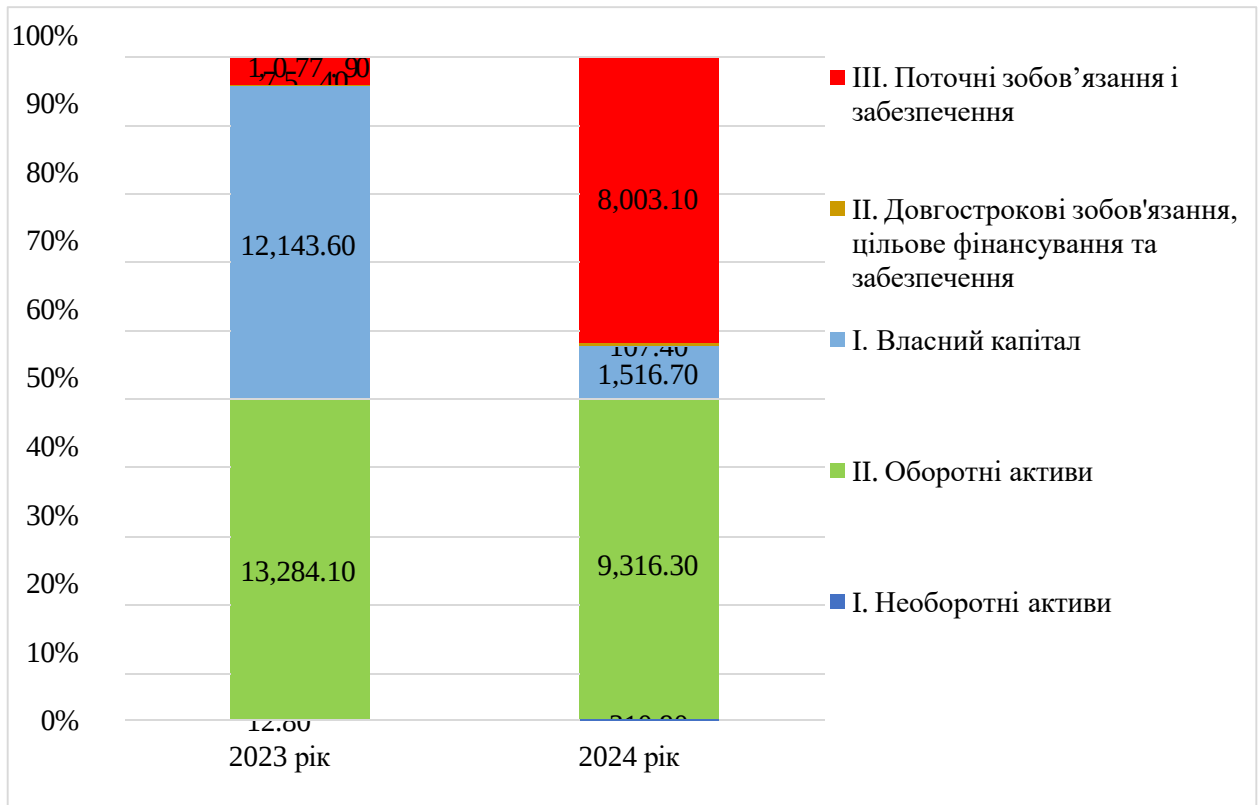

Рисунок 2.6 – Аналіз структури балансу ТОВ «Нетвейв Софт» за 2023–2024 рр. (Джерело: сформовано автором на основі внутрішніх документів компанії)

Таблиця 2.13 – Звіт про фінансові результати ТОВ «Нетвейв Софт» за 2023–2024 рр.

Стаття	Код рядка	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22920,80	27409,40	4 488,60	8,92
Інші доходи	2160	62,10	123,90	61,80	33,23
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	22982,90	27533,30	4 550,40	9,01
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	19441,30	22623,80	3 182,50	7,57
Інші витрати	2165	2 389,30	3 070,20	680,90	12,47
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	21830,60	25694,00	3 863,40	8,13
Фінансовий результат до оподаткування (2280–2285)	2290	1 152,30	1 839,30	687,00	22,96
Податок на прибуток	2300	208,90	332,60	123,70	22,84

Закінчення табл. 2.13					
1	2	3	4	5	6
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	0	0	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290–2300 – (+) 2310)	2350	943,40	1 506,70	563,30	22,99

Джерело: сформовано на основі внутрішніх документів компанії

Через структуру витрат можна простежити вплив взаємодії з постачальниками на фінансові результати діяльності. У 2023–2024 роках спостерігається збільшення витрат на зовнішні послуги, що пов'язано з розширенням масштабів бізнесу.

Аналіз звітності свідчить, що ТОВ «Нетвейв Софт» правильно класифікує розрахунки з постачальниками як поточні зобов'язання та веде аналітичний облік за кожним контрагентом у системі BAS Бухгалтерія. Крім того, компанія своєчасно відображає кредиторську заборгованість у балансі та забезпечує належне документальне підтвердження операцій (акти, рахунки, договори).

При цьому, можна запропонувати можливі напрями вдосконалення ведення фінансової звітності:

- розширення приміток до фінансової звітності за рахунок розкриття інформації про терміни погашення зобов'язань;
- введення роздільного обліку операцій у національній та іноземній валютах;
- застосування електронних актів звірки для автоматичної інвентаризації заборгованостей;
- відображення аналітичної інформації у внутрішній управлінській звітності (dashboard ліквідності).

Отже, інформація про розрахунки з постачальниками і підрядниками у звітності ТОВ «Нетвейв Софт» подається відповідно до вимог чинного законодавства та НП(С)БО 11. Дані є достовірними, підтвердженими первинними документами і своєчасно відображеними в обліку. Обсяги кредиторської заборгованості підприємства залишаються стабільними, не створюють загрози

фінансовій стійкості.

Для підвищення прозорості та зручності контролю доцільно посилити аналітичний аспект звітності шляхом використання сучасних цифрових інструментів, таких як Power BI, Google Data Studio або українські хмарні аналітичні платформи. Це дозволить здійснювати глибший аналіз руху зобов'язань, оперативно відслідковувати ключові показники, формувати інтерактивні дашборди та забезпечувати своєчасне прийняття управлінських рішень.

2.4 Проблеми та ризики обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками, надання пропозицій щодо удосконалення в умовах використання диджитал-технологій

Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками – один із найбільш складних і відповідальних елементів бухгалтерського обліку, адже він охоплює операції з придбання товарів, робіт і послуг, взаєморозрахунки за договорами, відображення зобов'язань, а також контроль за їх своєчасним погашенням. Будь-які порушення чи неточності у цьому процесі безпосередньо впливають на достовірність фінансової звітності, рівень платоспроможності та ділову репутацію підприємства.

Для виявлення проблемних аспектів доцільно проаналізувати організаційні, облікові та правові ризики, з якими стикаються підприємства в Україні. До основних проблем в організації обліку розрахунків можна віднести:

1. Недосконалість договірної роботи обумовлена тим, що у багатьох випадках договори з постачальниками не містять чітких умов щодо термінів поставки, порядку оплати, санкцій за порушення зобов'язань. Крім того, відсутність погодженої системи штрафів або авансових платежів призводить до виникнення простроченої кредиторської заборгованості. Неналежне оформлення первинних документів (актів виконаних робіт, товарних накладних, рахунків-фактур) створює ризик невизнання витрат у податковому обліку.

2. Недостатня автоматизація обліку пов'язана з тим, що часто облік ведеться частково вручну або з використанням застарілих програм, що збільшує ризик помилок у кореспонденції рахунків. Відсутність інтеграції бухгалтерської системи з CRM або ERP-платформами ускладнює контроль за платежами та відвантаженнями. У випадку ТОВ «Нетвейв Софт» спостерігається тенденція до впровадження ERP, однак не всі модулі аналітики задіяні повністю.

3. Несвоєчасне проведення звірок із контрагентами викликає відсутність регулярних актів звірки, що може призвести до розбіжностей між обліковими даними підприємства і постачальників. Невиявлені помилки або подвійні записи створюють ризик завищення або заниження кредиторської заборгованості у балансі.

Основні ризики бухгалтерського обліку розрахунків можна узагальнити в табл. 2.14.

Таблиця 2.14 – Основні ризики бухгалтерського обліку розрахунків

Категорія ризику	Суть ризику	Наслідки для підприємства
Обліковий	Помилки у відображенні операцій (неправильне визначення моменту визнання зобов'язання, неправильна кореспонденція рахунків)	Спотворення фінансової звітності, недостовірність показників ліквідності
Документальний	Неповне або невчасне оформлення первинних документів	Втрата доказової бази при перевірках, невизнання витрат у податковому обліку
Податковий	Розбіжності між бухгалтерським і податковим обліком (ПДВ, податок на прибуток)	Податкові штрафи, пеня, ризик податкових донарахувань
Ліквідності	Перевищення короткострокових зобов'язань над поточними активами	Погіршення фінансової стійкості, неможливість вчасно здійснювати платежі
Інформаційний	Відсутність аналітичної інформації про структуру заборгованості	Неефективне управління кредиторською заборгованістю
Кіберризик / ІТ-ризик	Несанкціонований доступ до облікової системи, збої програмного забезпечення	Втрата даних, фінансові маніпуляції, ризик шахрайства

Джерело: сформовано автором

Таким чином, до основними проблемами у відображенні розрахунків у фінансовій звітності можуть бути:

1. Неправильна класифікація зобов'язань (поточні / довгострокові). Це

призводить до спотворення структури балансу та помилкової оцінки платоспроможності.

2. Несвоєчасне відображення операцій через запізніле надходження документів від підрядників. У результаті частина витрат може бути не відображена у відповідному звітному періоді.

3. Відсутність детального розкриття у примітках – обмежує аналітичні можливості користувачів фінансової звітності.

4. Невідповідність облікової політики реальним умовам діяльності, наприклад, якщо облік ведеться за старими стандартами без урахування нових НП(С)БО або МСФЗ.

Аналіз зовнішніх факторів впливу дозволяє визначити шляхи мінімізації ризиків і вирішення проблем обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками:

1. Автоматизація обліку розрахунків через інтеграцію Облік SaaS, М.Е.Дос, Power BI.

2. Регулярне проведення звірок і інвентаризацій розрахунків (не рідше ніж раз на квартал).

3. Розробка внутрішньої політики управління кредиторською заборгованістю, що включає ліміти, строки, систему контролю.

4. Навчання бухгалтерів щодо змін у НП(С)БО та податковому законодавстві.

5. Використання цифрових підписів (КЕП) для документування електронних актів і договорів.

6. Моніторинг фінансової стійкості постачальників за допомогою відкритих баз (YouControl, Opendatabot).

Проблеми в обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємствах України, зокрема в ТОВ «Нетвейв Софт», переважно пов'язані з організаційними недоліками, низьким рівнем автоматизації та складністю нормативного середовища. Для мінімізації ризиків необхідно посилити контроль, автоматизацію та прозорість процесу розрахунків, а також забезпечити

відповідність процедур сучасним цифровим стандартам бухгалтерського обліку, табл. 2.15.

Таблиця 2.15 – Матриця ризиків обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на ТОВ «Нетвейв Софт»

Категорія ризику	Суть ризику	Ймовірність виникнення	Рівень впливу на підприємство	Загальна оцінка ризику
Обліковий	Помилки у відображенні операцій (неправильна кореспонденція рахунків, несвоєчасне відображення)	Середня	Високий	Високий
Документальний	Відсутність або неналежне оформлення актів виконаних робіт, накладних, договорів	Висока	Середній	Високий
Податковий	Розбіжності між бухгалтерським і податковим обліком (ПДВ, податок на прибуток)	Середня	Високий	Високий
Інформаційний	Відсутність аналітичної інформації про структуру заборгованості	Середня	Середній	Середній
Ліквідності	Перевищення короткострокових зобов'язань над активами	Низька	Високий	Середній
Кіберризик (ІТ- ризик)	Несанкціонований доступ до облікової бази, втрата даних, шахрайство	Середня	Високий	Високий
Договірний	Недосконалі або нечіткі умови договорів із постачальниками	Висока	Середній	Високий
Організаційний	Недостатній внутрішній контроль за обліком розрахунків	Середня	Середній	Середній
Зовнішній (економічний)	Інфляція, коливання валют, перебої постачань, воєнний стан	Висока	Високий	Критичний
Репутаційний	Затримки в оплаті або спірні ситуації з підрядниками	Середня	Середній	Середній

Джерело: сформовано автором

На основі проведеної категоризації ризиків можна сформувати заходи мінімізації ризиків (рис. 2.7).

Обліковий	• Впровадження автоматизованої системи; подвійна перевірка проводок головним бухгалтером
Документальний	• Створення електронного архіву документів; впровадження системи електронного документообігу (М.Е.Дос, Vchasno)
Податковий	• Щомісячна звірка податкових декларацій із бухгалтером; автоматичний контроль коригувань ПЛВ
Інформаційний	• Формування звітів у Power BI або Analytics; побудова dashboard для контролю заборгованості
Ліквідності	• Щомісячний моніторинг коефіцієнтів ліквідності; планування грошових потоків
Кіберризик (ІТ-ризик)	• Резервне копіювання бази даних; багатофакторна автентифікація; обмеження доступу користувачів
Договірний	• Розробка типових шаблонів договорів; юридична перевірка усіх контрактів
Організаційний	• Введення внутрішніх регламентів і графіка перевірок; створення служби внутрішнього аудиту
Зовнішній (економічний)	• Диверсифікація постачальників; застосування валютних застережень у договорах
Репутаційний	• Контроль термінів оплати; комунікація з постачальниками; рейтингова оцінка контрагентів

Рисунок 2.7 – Заходи мінімізації ризиків (Джерело: сформовано автором)

Проведена оцінка показує, що для ТОВ «Нетвейв Софт» найбільш значущими є облікові, податкові, договірні та ІТ-ризики. Їх високий рівень зумовлений великою кількістю контрагентів, значним обсягом безготівкових операцій та високою залежністю від цифрових систем обліку. Для мінімізації впливу цих ризиків підприємству доцільно впровадити комплексну систему управління ризиками, що включає автоматизацію облікових процесів, підвищення рівня внутрішнього контролю та використання сучасних аналітичних інструментів.

На сьогоднішній день, цифровізація облікової справи трактується як здатність до інтегрованого застосування різноманітних програмних рішень з метою фіксації комерційної діяльності у звітності. Через це, доступ до технологій дає змогу фахівцеві з обліку аналізувати та опрацьовувати відомості значно швидше та

результативніше, ніж це було дотепер. Слід проводити розмежування між неминучими тенденціями зростання підприємництва, які, у зв'язку з елементарним переведенням певних фінансових взаємодій у електронний простір заради кращої віддачі, мають цілком передбачувані фази цифрового перетворення. Виділяють наступні етапи, рис. 2.8.

Рисунок 2.8 – Основні фази перетворення цифрового обліку [1]

Аналіз даних інформаційних сайтів для бухгалтерів та фінансово-бухгалтерських порталів дав можливість визначити найбільш розповсюджені спеціалізовані програми, що використовуються компаніями, табл. 2.16.

Таблиця 2.16 – Сучасне бухгалтерське програмне забезпечення [1]

Напрямок диджиталізації	Сфера застосування	Приклад програмного забезпечення
Автоматизація обліку	Здійснення регламентних операцій господарської діяльності за допомогою комп'ютерних програм	Дебет-Плюс, Діловод, iBuh Online, SMARTfin.ua, Zarplata 24, TOPГСофт, FIT Бюджет, KBS, BookKeeper, MASTER: Бухгалтерія, IT-Enterprise. Бухгалтерія, BJET та ін.
База даних підприємств	Упорядкування інформації за реєстрами	Реєстр платників податків, Реєстр застрахованих осіб. ПФУ, Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та ін.
Електронний кабінет платника податку	Актуальний довідник по податковому законодавству України, подачі електронних звітів, сплаті податків, перевірці заборгованості онлайн	Taxer, cabinet. tax. gov.ua
Інформаційно-довідкові системи	Надання юридичної допомоги, професійні консультації	ЛІГА: Закон, ІНФО-Диск тощо
Звітність	Онлайн-заповнення та автоматичне відсилання форм звітності	MEDoc, Сота, Діловод, iFin, Liga: Report, iBuh Online, електронна бухгалтерія Приват 24, Соната та ін.
Калькулятори	Спрощення математичних розрахунків з урахуванням змін законодавства	Зарплатний калькулятор, Калькулятор індексації заробітної плати, Калькулятор терміну відпустки / кількості (робочих) днів
Сервіси для отримання кваліфікованого електронного підпису (КЕП)	Онлайн-сервіс створення удосконаленого електронного підпису для подання електронної звітності до контролюючих державних органів, підписання електронних документів, отримання державних електронних послуг	Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг інформаційно-довідкового департаменту ДПС (ЕДП ІДД ДПС), ЦСК «Україна», MasterKey, DepositSingPortfel.ua та ін
Електронний документообіг	Онлайн-сервіс створення, погодження та підписання електронних документів	DEALS, Вчасно, Fredo та ін.
Програмний реєстратор розрахункових операцій (ПРРО)	Проведення розрахунково-касових операцій	Кашалот, СмартКаса, Checkbox та ін.
Різне	Сервіси для спрощення роботи бухгалтера	Конструктор бухгалтерських проводок, сервіс для визначення кодів видів економічної діяльності КВЕД

Такі програми істотно полегшують процес ведення бухгалтерського обліку, враховуючи відповідний спектр існуючого програмного забезпечення. Аби цифрові облікові технології успішно інтегрувалися у різноманітні бізнес-середовища, керівництву компанії слід запровадити низку послідовних кроків, а саме:

- забезпечення відповідності впровадження цих технологій усім технічним та економічним нормативам;
- гарантування фінансової та матеріально-технічної спроможності для підтримки цих інновацій;
- невинне вдосконалення кваліфікації фахівців, відповідальних за виконання бухгалтерських завдань;
- узгодженість впровадження цих інструментів із загальним вектором розвитку підприємства;
- створення дієвого механізму отримання відгуків від осіб, які оперують отриманими у цифровій формі даними.

Якщо розглядати умовну модель діяльності ІТ-компанії ТОВ «Нетвейв Софт», то цифрові технології застосовуються так, як вказано в табл. 2.17.

Для таких компаній, як ТОВ «Нетвейв Софт», цифровізація означає:

- підвищення ефективності розрахунків з контрагентами,
- зниження ризиків і помилок,
- можливість стратегічного фінансового планування.

Таблиця 2.17 – Модель диджиталізації розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт» [3]

Етап операції	Використані технології	Результат
Укладання договору	Електронний документообіг (Вчасно. EDI, Paperless)	Швидке погодження умов
Отримання актів виконаних робіт	Електронні акти з КЕП	Мінімум паперових документів
Оплата підрядникам	Автоматизовані платіжні інструкції, інтеграція з банком	Прозорі, контрольовані платежі
Облік у системі	ERP із інтеграцією AI-аналізу	Швидке формування звітів, балансів
Контроль залишків	Хмарна аналітика та Power BI	Оперативна управлінська інформація

Переведення бухгалтерського обліку у цифрову форму та його злиття з інформаційним полем фірми – це імператив нинішньої ери цифровізації. Така інфосистема має на меті нарощування продуктивності діяльності компанії, піднесення її позицій на ринку та перетворення обліку на справжню майстерність,

що «веде компанію до перемоги».

Інформаційний комплекс обліку фінансових операцій допомагає формувати організаційні структури, орієнтовані на задоволення запитів найвищого стратегічного керівництва, менеджерів середньої ланки та виконавчого персоналу. Водночас, її не слід прирівнювати до суто комп'ютерної системи, яка є фізичною основою, тобто набором «заліза» та «софту», потрібних для збору, опрацювання та візуалізації даних. Оцінюючи ступінь оцифрування бухобліку вітчизняними суб'єктами господарювання, бачимо: існує загальне усвідомлення потреби в модернізації методів управління бізнес-потоками з метою розширення функціоналу софту та наміру постійно вдосконалюватися.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ ТА НАПРЯМИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ «НЕТВЕЙВ СОФТ» З ВИКОРИСТАННЯМ ДИДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ

3.1 Організація та стан розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»

ТОВ «Нетвейв Софт» є сучасним ІТ-підприємством, діяльність якого пов'язана з наданням послуг у сфері розробки програмного забезпечення, системної інтеграції та цифрових комунікацій. У структурі витрат підприємства значну частку займають розрахунки з підрядниками, фрілансерами, сервісними компаніями (оренда серверів, ліцензії, маркетингові послуги тощо).

Аналіз бухгалтерських даних за 2022–2024 рр. показав, що частка кредиторської заборгованості в загальній структурі пасивів становить у середньому 25–30%, що свідчить про активне використання відстрочених платежів як джерела фінансування поточної діяльності. Разом з тим, рівень простроченої заборгованості є незначним (до 2% від загальної суми), що свідчить про належну платіжну дисципліну.

Таким чином, можна відзначити основні сильні сторони ведення бухгалтерського обліку ТОВ «Нетвейв Софт» та проблемні моменти обліку, що наявні в компанії, табл. 3.1.

Таблиця 3.1 – Сильні сторони ведення бухгалтерського обліку ТОВ «Нетвейв Софт» та проблемні моменти обліку компанії

Сильні сторони ведення бухгалтерського обліку	Основні проблемні моменти
– повна документальна підтвердженість операцій; – своєчасне проведення оплат; – відсутність розбіжностей у взаємних розрахунках; – електронна форма актів – відповідність сучасним цифровим вимогам.	– фрагментарність аналітичного обліку (недостатня деталізація за проектами або контрагентами); – ручне узгодження заявок на оплату без повної автоматизації процесу; – відсутність єдиної системи контролю строків – оплати та управління грошовими потоками.

Доцільно розглянути наступні важливі процедури на підтримку порядку та

уникнення помилок:

1. Ведення аналітичного обліку за кожним постачальником / підрядником: зокрема, окремо документи, строки оплати, залишки заборгованості.

2. Створення реєстрів: вид «Відомість розрахунків з постачальниками (підрядниками)», журнал № 3 тощо.

3. Своєчасна перевірка заборгованостей, уникнення прострочень, виконання умов договору.

4. Інвентаризація залишків заборгованості включно з аналізом строків позовної давності.

5. Для ТОВ «Нетвейв Софт» це може означати встановлення щомісячного звіту про стан розрахунків з підрядниками, автоматизовану систему контролю строків оплати, резерви / планування платежів.

6. Оскільки ТОВ «Нетвейв Софт» здійснює діяльність у сфері ІТ / послуг, варто врахувати:

- Договори підряду (на розробку ПЗ, технічну підтримку, впровадження).
- Акт приймання-передачі виконаних робіт чи наданих послуг – ключовий документ.

Можливість попередньої оплати (аванс) перед початком виконання робіт. Тоді нараховується авансовий платіж відображається на субрахунку 371 «Розрахунки за виданими авансами» до повної поставки.

Якщо використовуються ліцензії чи програмне забезпечення – враховується чи є актив, чи послуга, як це класифікується.

Перевірка якості виконання: перед акцептом рахунка / акту перевіряють чи виконані роботи відповідають договору (час, якість, обсяги).

Крім того, необхідно зазначити, що поняття «розрахунки» та «боргові зобов'язання» тісно переплітаються з поняттям «зобов'язання»: розрахунки виникають на основі зобов'язань або ж зобов'язання є наслідком здійснення розрахунків, а заборгованість – це, по суті, зафіксоване зобов'язання, або навпаки. Таким чином, виникає потреба детально окреслити кожне з цих понять та

з'ясувати, як вони співвідносяться між собою.

Зобов'язання мають досить широке охоплення, пронизуючи всі аспекти діяльності суб'єкта господарювання, і можуть виникнути відразу після прийняття певного рішення, проте не кожне заявлене зобов'язання може вважатися дійсним. Лише тоді, коли рішення щодо практичної реалізації певного зобов'язання, яке передбачає обмін будь-якими ресурсами, набуває юридичного оформлення, його можна класифікувати як фінансове.

На рис. 3.1 представлено критерії для визнання зобов'язань згідно з Національним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання». Якщо на звітну дату для якогось зобов'язання ці умови не виконуються, таку статтю слід виключити зі складу зобов'язань та списати з балансу. Кредиторська заборгованість охоплює не лише грошові кошти, що є частиною активів організації, а й матеріальні цінності, наприклад, у випадку зобов'язань за товарним кредитом.

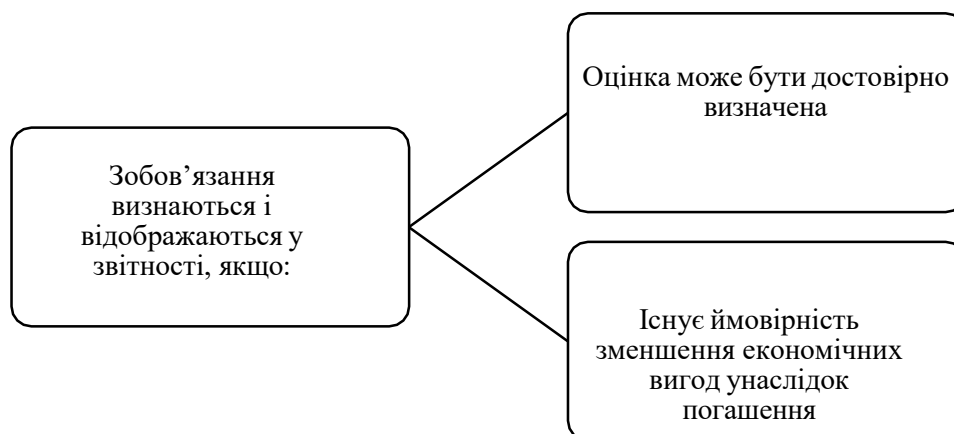

Рисунок 3.1 – Умови визнання зобов'язань [28]

З правової точки зору, кредиторська заборгованість є специфічною частиною майна підприємства, яка стає об'єктом обов'язкових правових відносин між самим підприємством та його кредиторами. Підприємство, яке володіє цими активами та користується ними, зобов'язане повернути або виплатити цю частку майна кредиторам, котрі мають на неї законні права вимоги.

Отже, кредиторська заборгованість має подвійну юридичну природу: як частина майна вона перебуває у володінні підприємства або навіть у розпорядженні

на правах власності (стосовно отриманих позикових коштів чи матеріальних активів, визначених родовими ознаками); як об'єкт зобов'язальних правовідносин – це борг підприємства перед кредиторами, тобто тими особами, які мають право вимагати чи стягувати з нього зазначену частину майна. Виходячи з цього, кожне підприємство одночасно є і кредитором, і дебітором, а в кожній операції розрахунку може одночасно виникнути дебіторська заборгованість в одного суб'єкта та кредиторська – в іншого. Таким чином, кожен розрахунок породжує різні, часто протилежні цілі для його учасників.

Зобов'язання підприємства щодо розрахунків з його постачальниками та підрядниками – це короткострокові обов'язки, що формуються під час отримання продукції чи послуг. Погашення таких зобов'язань відбувається відповідно до умов купівлі-продажу товарів, закріплених у договорах із постачальниками чи підрядниками. Кредиторська заборгованість у господарюючих суб'єктів найчастіше виникає через невиконання самими установами своїх домовленостей.

До поточних зобов'язань підприємств та організацій зараховують:

- заборгованість за всілякими платежами до бюджету, включно з податками, утриманими із заробітної плати;
- невикладені суми заробітної плати штатному та позаштатному персоналу, допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, стипендій для аспірантів та учнів;
- зобов'язання щодо відрахувань до Єдиного соціального внеску;
- отримані авансові кошти від фізичних та юридичних осіб як передоплата за майбутні поставки продукції, виконання робіт чи надання послуг;
- кредиторська заборгованість перед постачальниками та підрядниками за отримані ТМЦ, виконані роботи, надані послуги.

Найбільш поширеним видом кредиторської заборгованості у сучасному бізнесі є борг перед постачальниками та підрядниками за поставлене сировину, надані послуги та роботи, які не були оплачені у встановлені строки.

Актуальність аналізу та управління кредиторською заборгованістю зумовлена її значною вагою у структурі поточних пасивів підприємства; зміни в ній

суттєво впливають на динаміку показників його платоспроможності та ліквідності.

Господарські взаємозв'язки є наріжною умовою функціонування підприємства, оскільки вони гарантують безперебійність поставок, неперервність виробничого циклу та своєчасне відвантаження, а також реалізацію виробленої продукції (робіт, послуг). Для остаточного структурування взаємин та відповідних розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками, суб'єкту господарювання необхідно пройти етап пошуку.

Порядок та форми проведення розрахунків з постачальниками детермінуються умовами господарських договорів, виконання яких породжує у підприємства поточні зобов'язання – тобто кредиторську заборгованість.

Господарський договір є найпоширенішою та найважливішою основою для виникнення зобов'язання, слугуючи головною формою реалізації товарно-грошових відносин у ринковій економіці. Процесу формування взаємин та відповідних розрахункових операцій із постачальниками та підрядниками завжди передуює етап пошукової роботи підприємства.

Статтею 264 Господарського кодексу України встановлено, що матеріально-технічне забезпечення та збут продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання, як вироблених самостійно, так і придбаних у інших суб'єктів господарювання, здійснюється через укладення купівлі-продажу договорів.

Договір – це документ, що підтверджує угоду між двома або більше сторонами, спрямовану на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків. Договір купівлі-продажу – це угода, в якій фіксуються всі умови та порядок розрахунків, обов'язкові для обох сторін.

У момент укладення договору з постачальниками та підрядниками виникає юридичне зобов'язання, яке ще не відображається у бухгалтерських реєстрах чи балансі. Його фіксація в обліку розпочнеться лише тоді, коли сторони, які уклали угоду, почнуть виконувати свої зобов'язання, і за наявності умов, визначених у НП(С)БО 11 «Зобов'язання»: оцінка зобов'язання повинна бути достовірною

визначена; має існувати ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок погашення цього зобов'язання.

Якщо укладений договір не буде виконано, це може призвести до застосування штрафних санкцій. Така заборгованість також підлягає відображенню у системі бухгалтерського обліку.

Підряд – це договір, згідно з яким одна сторона (підрядник) зобов'язується на власний ризик виконати за дорученням іншої сторони (замовника) певну роботу, використовуючи власні матеріали чи матеріали замовника, за визначену плату. Оплата здійснюється лише за готовий результат, переданий замовнику. Підрядники – це спеціалізовані організації або фізичні особи, що здійснюють будівельно-монтажні роботи при спорудженні об'єктів на основі договорів підряду на капітальне будівництво.

Розрахунки з постачальниками та підрядниками можуть здійснюватися у готівковій та безготівковій формах або шляхом взаємозаліку зустрічних вимог, на основі первинних документів (накладних, товарно-транспортних накладних, актів приймання-передачі виконаних робіт чи наданих послуг, податкових накладних, банківських виписок).

Датою визнання покупцем зобов'язань перед постачальниками вважається момент переходу права власності на отримані активи. Тобто, кредиторська заборгованість за отримані товари, виконані роботи та послуги має бути зареєстрована в системі бухгалтерських рахунків лише за умови дотримання таких умов:

- по-перше, покупець отримав від постачальників вигоди та прийняв на себе ризики, пов'язані з правом власності на придбані активи;
- по-друге, постачальники припинили здійснювати подальше управління та контроль над реалізованими активами;
- по-третє, сума боргу перед постачальниками може бути визначена достовірно.

Ефективність системи розрахунків з постачальниками та підрядниками залежить від платіжної дисципліни покупця, вибору платіжного інструменту, а

також від наявності оперативного контролю за станом взаєморозрахунків. Належно налагоджена система розрахунків у компанії суттєво впливає на рівень її зобов'язань та загальний фінансовий стан.

Погашення зобов'язань перед постачальниками та підрядниками за отримані активи відбувається:

- 1) безготівковим методом, що передбачає використання таких платіжних інструментів, як платіжні інструкції, розрахункові чеки, акредитиви та векселі;
- 2) готівковим методом, де сума платежу одному контрагенту за один день за сукупністю платіжних документів не повинна перевищувати встановленого ліміту (10 000 грн). При цьому кількість суб'єктів господарювання (підприємців), з якими проводяться готівкові розрахунки протягом доби, не обмежується.

Відображення цих операцій у звітності регулюється також нормами Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності», який визначає правила класифікації поточних та непоточних активів і зобов'язань та загальні вимоги до їх розкриття у звітності. (далі – МСБО 1).

Ознайомившись із цими Положеннями, можна помітити певні розбіжності з НП(С)БО 11 «Зобов'язання».

Для визнання заборгованості перед постачальниками та підрядниками (відповідно до міжнародних та національних регуляцій) мають бути виконані такі вимоги:

- існує ймовірність зменшення економічних вигід унаслідок погашення цієї заборгованості;
- її вартість може бути визначена достовірно.

Щодо оцінки заборгованості перед постачальниками та підрядниками, тут спостерігаються певні відмінності. Згідно з НП(С)БО 11, такі зобов'язання відображаються у балансі за сумою погашення, тоді як МСБО 1 акцентує увагу на тому, що для визначення балансової вартості застосовуються такі види оцінок як історична собівартість, поточна собівартість, вартість розрахунку (платежу), теперішня вартість, справедлива вартість.

Правильна організація розрахунків вимагає безумовного дотримання

фінансової дисципліни при виконанні власних боргових зобов'язань.

Прострочення оплати за отримані матеріальні цінності або несвоєчасне надходження коштів за реалізовану продукцію чи надані послуги призводить до фінансових ускладнень у веденні господарської діяльності.

Для того, щоб підприємство «Нетвейв Софт» мало чіткий порядок, можна виконати такі кроки:

1. Створити внутрішній документ (наказ або положення) про порядок розрахунків з постачальниками / підрядниками: з визначенням відповідальних осіб, шаблонів документів, строків, категорій (ТМЦ, послуги, роботи).
2. Затвердити форми документів: шаблон договору, акту виконаних робіт, інвойсу / рахунку-фактури, протоколу приймання.
3. Визначити спосіб акцепту: хто в організації має право поставити акцепт на рахунку-фактурі чи акті.
4. Встановити облік і контроль: реєстр постачальників / підрядників, аналітичні картки, щомісячні звірки, контроль строків.
5. Задokumentувати порядок оплати: хто формує платіжну інструкцію, який порядок погодження, які документи повинні бути наявними перед оплатою.
6. Провести навчання для бухгалтерії / відповідальних осіб, щоб знали процедуру.
7. Регулярно перевіряти й інвентаризувати залишки заборгованості перед постачальниками / підрядниками.

3.2 Платоспроможність ТОВ «Нетвейв Софт» для здійснення розрахунків з постачальниками і підрядниками

Платоспроможність – це здатність підприємства своєчасно і в повному обсязі виконувати свої фінансові зобов'язання перед постачальниками, підрядниками, бюджетом, працівниками та іншими контрагентами. Для оцінки рівня платоспроможності використовують показники ліквідності балансу,

які відображають співвідношення між оборотними активами та короткостроковими зобов'язаннями.

Високий рівень платоспроможності свідчить про стабільне фінансове становище підприємства, що забезпечує довіру контрагентів, сприятливі умови для кредитування та знижує ризики прострочених розрахунків.

Для оцінки платоспроможності ТОВ «Нетвейв Софт» використано дані фінансової звітності підприємства за 2022–2024 рр., табл. 3.2.

Поточна ліквідність у 2022–2023 рр. перебувала на високому рівні (понад 3), що свідчить про достатній запас оборотних активів для покриття короткострокових зобов'язань.

Таблиця 3.2 – Основні показники платоспроможності ТОВ «Нетвейв Софт», 2022–2024 рр.

Показник	Формула розрахунку	Роки			Оптимальне значення	Тенденція
		2022	2023	2024		
Коефіцієнт поточної ліквідності	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	3,15	3,23	1,20	$\geq 1,0$	зниження
Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Оборотні активи – Запаси) / Поточні зобов'язання	2,96	3,10	1,15	$\geq 0,8$	стабільний рівень
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	(Грошові кошти + Поточні фін. інвестиції) / Поточні зобов'язання	0,72	0,48	0,37	0,2–0,5	помірне зниження
Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	Власний капітал / Валюта балансу	0,68	0,74	0,57	$\geq 0,5$	у межах норми
Частка кредиторської заборгованості в пасивах, %	Кредиторська заборгованість. / Пасиви $\times$ 100 %	31,7 %	27,5 %	28,9 %	≤ 40 %	стабільно

Джерело: сформовано автором на основі внутрішніх фінансових документів компанії

У 2024 році цей показник зменшився до 1,2 через зростання поточних зобов'язань (ймовірно, у зв'язку з розширенням діяльності або відстрочкою платежів).

Швидка ліквідність залишається на прийнятному рівні – понад 1, що вказує на можливість оперативного погашення боргів без реалізації запасів. Абсолютна ліквідність у 2024 році дещо зменшилась до 0,37, але не виходить за межі нормативу. Це означає, що близько 37% короткострокових зобов'язань підприємство може сплатити негайно, використовуючи грошові кошти. Коефіцієнт

автономії свідчить про те, що понад 50% активів фінансуються за рахунок власного капіталу – підприємство фінансово стійке.

Частка кредиторської заборгованості стабільна й не перевищує 30%, що свідчить про збалансовану політику розрахунків із контрагентами. В цілому ТОВ «Нетвейв Софт» є платоспроможним підприємством із достатнім запасом ліквідності для своєчасного виконання розрахунків із постачальниками та підрядниками. У 2024 році спостерігається незначне зниження рівня ліквідності, що може бути наслідком збільшення інвестицій у проекти або відстрочення платежів клієнтів.

Отже, фінансовий стан підприємства можна оцінити як стійкий, а рівень платоспроможності – задовільний.

Для зміцнення платоспроможності та зниження ризику порушення розрахункової дисципліни доцільно реалізувати такі заходи:

1. Оптимізувати структуру оборотних активів – підвищити частку грошових коштів та зменшити залишки дебіторської заборгованості.
2. Запровадити прогнозування грошових потоків (cash-flow forecast) для уникнення касових розривів.
3. Використовувати фінансову аналітику в Облік SaaS або Power BI для контролю ліквідності в режимі реального часу.
4. Автоматизувати нагадування про строки оплати контрагентам через CRM або бухгалтерську систему.
5. Розширити взаємодію з банками через API – для оперативного оновлення даних про рух коштів.

Проведений аналіз свідчить, що ТОВ «Нетвейв Софт» підтримує належний рівень фінансової стабільності та ліквідності, який забезпечує своєчасне виконання зобов'язань перед постачальниками і підрядниками. Водночас зниження поточної ліквідності у 2024 році сигналізує про необхідність удосконалення системи управління грошовими потоками та впровадження сучасних цифрових інструментів фінансового контролю.

3.3 Ефективність управління розрахунками та обґрунтування напрямів їх оптимізації на ТОВ «Нетвейв Софт» в умовах використання диджитал- технологій

У сучасних умовах цифровізації бізнес-процесів ефективність управління розрахунками з постачальниками та підрядниками значною мірою залежить від рівня автоматизації. ТОВ «Нетвейв Софт» уже впровадило низку цифрових рішень, серед яких:

1. Клієнт-банк (Приват24 для бізнесу, monobank business) – для автоматичного завантаження виписок і формування платіжних доручень;
2. М.Е.Doc/cOTA – для обміну первинними документами, податковими накладними, актами та договорами;
3. Google Workspace / Trello / Jira – для внутрішнього контролю та управління проєктами.

Ці інструменти забезпечують високу точність і швидкість обробки інформації, скорочують витрати часу на ручні операції та мінімізують ризик помилок при обліку.

Для оцінки ефективності управління розрахунками доцільно застосувати показники, що представлені в табл. 3.3. Отже, система управління розрахунками на підприємстві ефективна, але має потенціал для оптимізації через диджиталізацію фінансових процесів.

З метою підвищення ефективності управління розрахунками доцільно реалізувати такі напрями:

1. Інтеграція ERP-системи із CRM-системою (наприклад, Bitrix24 або HubSpot) – для відстеження зобов'язань у розрізі клієнтів, постачальників і проєктів.
2. Впровадження системи електронного погодження платежів (workflow approval) для усунення затримок і зменшення людського фактору.
3. Використання штучного інтелекту та аналітики для прогнозування грошових потоків і ризиків прострочення платежів.

Таблиця 3.3 – Показники, що характеризують ефективність управління розрахунками в ТОВ «Нетвейв Софт»

Показник	Формула	Роки			Динаміка
		2022	2023	2024	
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Дохід/середня кредиторська заборгованість	5,2	4,6	4,8	стабільно
Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	$365 / \text{Коеф. оборотності}$	70	79	76	незначне зростання
Частка прострочених зобов'язань, %	$\frac{\text{Прострочена заборг.}}{\text{Загальна заборг.}} \times 100$	2,1	1,7	1,5	поліпшення
Рентабельність активів (ROA), %	$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Активи}} \times 100$	33,8	7,1	15,6	нестабільна

Джерело: сформовано автором

4. Автоматизація інвентаризації розрахунків за допомогою електронних актів звірки та цифрового підпису (КЕП).

5. Розширення аналітичного обліку – деталізація рахунку 63 за контрагентами, договорами, проектами.

6. Використання сервісів API банків для автоматичного обміну інформацією між бухгалтерською системою та рахунками підприємства.

Управління розрахунками з постачальниками та підрядниками в ТОВ «Нетвейв Софт» характеризується належним рівнем організації, дотриманням нормативних вимог і достатньою фінансовою дисципліною. Однак подальше вдосконалення цього процесу можливе шляхом поглиблення цифровізації, автоматизації документообігу та впровадження аналітичних інструментів, що забезпечить:

- зменшення тривалості обороту кредиторської заборгованості,
- оптимізацію грошових потоків,
- підвищення прозорості та оперативності управлінських рішень.

Таким чином, можна відзначити, що цифровізація обліку – це не лише автоматизація рутинних проводок, а й трансформація процесу прийняття управлінських рішень: хмарні рішення, інтеграція з банками, OCR, RPA та AI –

головні драйвери підвищення ефективності. В Україні швидко розвивається ринок електронного документообігу (М.Е.Doc, COTA, «Вчасно», Paperless), який став базовим елементом для прискорення обробки актів / рахунків і зменшення паперового архіву.

Впровадження ERP-систем (IS-Pro, Облік SaaS, SAP, інші локальні і хмарні рішення) супроводжується переходом від синтетичного обліку до детальної аналітики в розрізі контрагентів і контрактів; дослідження показують, що навіть у галузях із низькою автоматизованістю ERP дає ефект при правильній адаптації. Крім того, дослідження з обліку розрахунків підкреслюють необхідність удосконалення внутрішнього контролю, інвентаризації та системи звірок як невід’ємної частини сучасної моделі управління кредиторською заборгованістю.

На основі проведених досліджень можна запропонувати наступну архітектуру обліку та документообігу для ТОВ «Нетвейв Софт», яка може бути застосована будь-якою ІТ/сервісною компанією з частими договорами підряду, віддаленими підрядниками та покупками сервісів/ліцензій), рис. 3.2.

Представлена архітектура обумовлює необхідність формування набору КРІ і аналітичних зрізів, які дають управлінську картину стану розрахунків. До таких КРІ доцільно віднести:

- загальну кредиторську заборгованість (current) – абсолютну суму по всіх постачальниках;
- структуру по термінах оплати – суму платіжних зобов’язань: до 30 днів / 31– 60 / 61–90 / >90;
- середній період оплати (DPO – Days Payable Outstanding) – середній термін між отриманням послуг і оплатою;
- відсоток прострочених платіжних зобов’язань – частку суми, що перевищує узгоджений строк;
- коефіцієнт утримання постачальників – частка постачальників / підрядників, з якими немає суперечок / затримок більше N місяців;

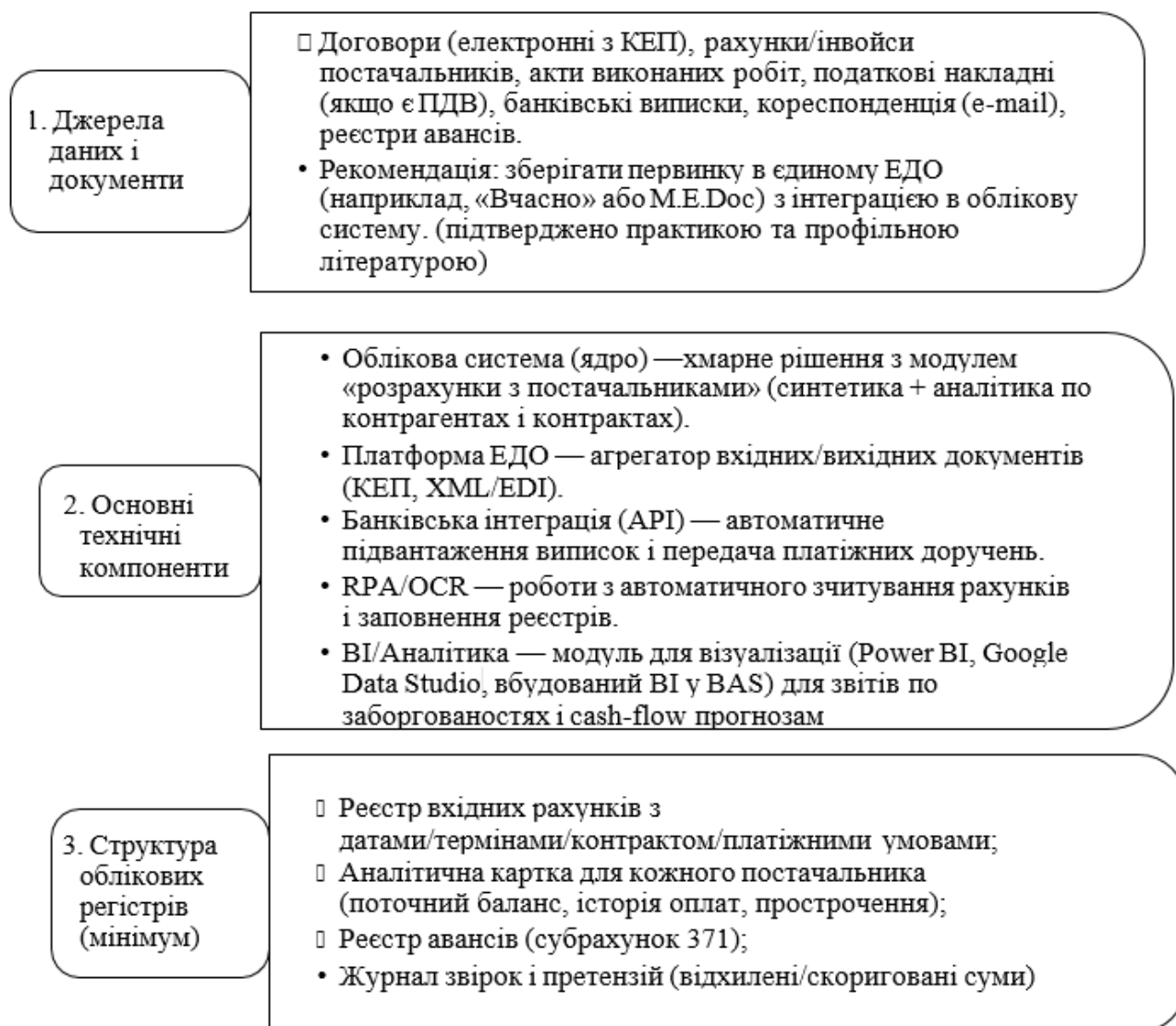

Рисунок 3.2 – Запропонована архітектура обліку та документообігу для ТОВ «Нетвейв Софт» (Джерело: сформовано автором)

– економія після автоматизації – зниження затрат на обробку одного рахунка (вимірюється у грошах/годинах), такий підхід зустрічається у дослідженнях, що моделюють вигоди впровадження ЕДО.

Застосування диджитал обліку дає можливість сформувати регулярні звіти: щоденний – платежі заплановані на 24–48 годин (для оперативних рішень); щотижневий – зміни заборгованості по ключовим контрагентам; відкриті претензії; щомісячний – DPO, структура за строками, cash-flow прогноз на 1–3 міс., рейтинги постачальників.

Саме диджиталізація дозволить компанії сформувати аналітичні сценарії з

AI, зокрема прогноз прострочень на основі історичних патернів платежів (AI scoring). Сюди також відноситься оптимальний графік платежів для мінімізації штрафних санкцій і збереження лояльності постачальників. Такі методи практично описані у сучасних наукових оглядах з цифровізації бухгалтерії.

В результаті впровадження запропонованих способів та методів диджиталізації ТОВ «Нетвейв Софт» отримує можливість нівелювати наступні ключові ризики:

1. Фальсифікація / помилки у первинних документах – ризик зростає при відсутності ЕДО та автоперевірок.

2. Несвоєчасні платежі – ризик зниження кредитного рейтингу компанії, штрафи, конфлікти з підрядниками.

3. Кіберризики – компрометація КЕП або доступу до банківських інтерфейсів.

4. Помилки у класифікації витрат – впливає на фінзвітність і оподаткування.

5. Застосування запропонованих способів та методів диджиталізації ТОВ «Нетвейв Софт» передбачає проведення наступних рекомендованих контролів:

6. Впровадити мультипідпис (хто може акцептувати акт / заявку на оплату).

7. Автоматичні перевірки реквізитів (ІПН, МФО, номер рахунку) при завантаженні рахунку через ЕДО; RPA повідомляє про невідповідності.

8. Регулярні звірки з контрагентами (щомісяця або щокварталу) з фіксацією протоколу звірки.

9. Захист КЕП і банківських API: двофакторна автентифікація, політики доступу, резервне підписання.

План дій для ТОВ «Нетвейв Софт» з впровадження диджитал технологій в обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками можна умовно розділити на три періоди:

- короткостроковий тривалістю 1–3 місяці, який передбачає впровадження ЕДО (обрати платформу: «Вчасно» / М. Е.Дос) й інтегрувати з поточною обліковою системою; налаштувати прийом електронних актів з КЕП; а також впровадження реєстру вхідних рахунків і авансів з автоматичним контролем

реквізитів.

- середньостроковий терміном 3–9 місяців, який включає інтеграцію облікової системи з банківським API для автоматичного відображення платежів; впровадження BI-дашбордів для KPI, а також початок автоматизації рутинних операцій (OCR + RPA) для обробки стандартних рахунків і актів.
- довгостроковий на 9–18 місяців, що передбачає розгортання AI-модулів для прогнозування cash-flow і ризик-скорінгу постачальників та здійснення регулярного аудиту процесів і інструкцій.

Очікуваними результатами впровадження технологій диджиталізації в процеси бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками є:

- Скорочення часу обробки одного рахунка на 50–80% (OCR+RPA).
- Зниження операційних витрат на документообіг (друк / зберігання / кур'єри).
- Покращення дисципліни розрахунків (зменшення частки прострочень) за рахунок ранніх попереджень та дашбордів.

Останні дослідження підтверджують: ефективна система обліку розрахунків для IT-підприємства має бути цифровою, інтегрованою та аналітичною. Для ТОВ «Нетвейв Софт» пріоритети – впровадження ЕДО, банківської інтеграції, OCR / RPA та BI-звітності; при цьому необхідна належна організація внутрішнього контролю та план поетапного впровадження.

Звісно ж, опрацювання зведень через цифрові інструменти відбувається стрімкіше та усуває хиби, котрі нерідко трапляються саме тоді, коли документи обробляються власноруч.

Окрім того, використання сучасних технологій дає змогу оперативно знаходити потрібну на цей момент інформацію. Це набуває особливої ваги у нинішню еру чисел, оскільки від того, як швидко ухвалюватимуться обдумані рішення, значною мірою залежить загальний успіх будь-якого підприємства.

Слід підкреслити, що ці етапи не є ізольованими, а формують єдиний, завершений контур перетворення облікової справи у цифровий простір.

Зазвичай, цей комплекс складається з таких взаємопов'язаних елементів:

- система реєстрації операцій (TPS – Transaction Processing System) – відповідає за проведення повсякденних господарських взаємодій та підтримку бізнес-ланцюжків;

- сукупна система бухгалтерського обліку та блок фінансової звітності (GLS – General Ledger System (FRS – Financial Reporting System)) – відображає повний стан облікової документації, автоматично формує необхідні звіти, виокремлює фінансові дисбаланси за наявності;

- система звітів для керівництва (MRS – Management Reporting System) – створює інформаційно-аналітичну базу для обґрунтування управлінських рішень.

З огляду на значне проникнення цифрових засобів у сферу бухобліку, при переході підприємств до повної автоматизації виникають певні складнощі, пов'язані з:

- непослідовністю та відсутністю єдиного підходу у нормативно-правовій базі, механізмах реалізації ухвалених рішень та допоміжних актів;

- інституційною невизначеністю, яка штучно уповільнює впровадження світових облікових стандартів у вітчизняну практику;

- недосконалістю інфраструктури, через що підприємці та компанії будь-якого рівня не завжди мають доступ до цифрових інновацій;

- високою вартістю впровадження, а також подальшого технічного супроводу програмного забезпечення для ведення обліку.

Водночас, подолання цих бар'єрів на шляху до повної цифровізації бухгалтерської діяльності, без сумніву, принесе низку переваг, а саме:

- висока точність виконання дій під час обміну даними;

- можливість доступу до облікових відомостей віддалено;

- спрощення облікових процесів та підвищення ефективності праці бухгалтерів;

- надійність збереження інформації та гнучкість доступу;

- поєднання та узгодженість бізнес-етапів;

- універсальність у виконанні необхідних операцій.

Саме тому процес цифровізації бухгалтерської справи має стати

пріоритетом нинішніх макроекономічних реформ. Глобалізація господарського середовища та поширення віддаленого формату праці виводять на новий щабель концепцію «розподілених систем» або «хмарних технологій» (англ. Cloud Technology), за якою опрацювання даних, включно з бухгалтерськими, відбувається не на одному пристрої чи робочому місці, а «розподіляється» між будь-якою кількістю комп'ютерів, з'єднаних мережею Інтернет.

Протягом останніх років активно запроваджується дієвий і швидкий спосіб ведення «хмарного бізнесу» (діяльність, що у своєму функціонуванні використовує хмарні обчислювальні засоби). Незважаючи на сферу економічної активності фірми, цей термін лунає дедалі частіше. Це доволі свіжий підхід, з яким значна частина персоналу, що займається обліком та аналітикою в українських компаніях, ще не знайома, попри всі його позитивні сторони. За даними Державної служби статистики [9] перевірте, в Україні 2024 року частка фірм, які користуються послугами хмарних обчислень у своїй діяльності, була невеликою – лише 10,2% від загальної кількості. При цьому частка підприємств, що застосовують хмарні технології саме у сфері бухобліку та фінансів, становить лише 5,2%.

Проте світові тенденції показали, що «хмарний облік» є більш сучасним, розвиненим та багатофункціональним варіантом, аніж традиційні системи, де інформаційні рішення інсталиються не на локальний сервер у межах організації, а в більш захищеному просторі.

«Хмарний облік» кардинально відрізняється від звичних методів. Для цілей «хмарного обліку» первинні витрати суттєво нижчі: немає потреби купувати апаратуру для зберігання та обробки інформації, пристрої для резервного копіювання даних чи ліцензії на антивірусне ПЗ. Крім того, окремі комп'ютери, на яких генеруються дані та котрі їх надсилають у «хмару», можуть мати меншу потужність, ніж у випадку традиційного обліку, а це означає їхню значно меншу вартість.

У «хмарному обліку» аспект безпеки не є визначальним. Хмарні бухгалтерські програми та самі дані розміщуються на захищених серверах, які контролюються компаніями, що надають «хмарні» бізнес-послуги, отже, вони

захищені від кібератак. Такі компанії спеціалізуються на наданні «хмарних» сервісів та інвестують значні кошти у протоколи захисту цих послуг. Якщо ж говорити про традиційний облік, то обов'язково слід згадати потенційні ризики для обладнання та загрозу втрати масиву даних, наприклад, унаслідок пожежі, крадіжки, повені, землетрусу та інших можливих форс-мажорів, здатних завдати шкоди фізичним активам. Таким чином, впровадження «хмарного обліку» дасть змогу компаніям зменшити витрати та підвищити продуктивність своїх працівників.

Доступ до даних можна мати будь-коли з будь-якого електронного пристрою чи веб-браузера, а також через мобільний телефон чи планшет, незалежно від потужності процесорної системи. Тому, на нашу думку, розвиток напряму надання «хмарних бухгалтерських послуг» слід очікувати у найближчі роки.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило ґрунтовно проаналізувати організацію, методику та проблематику обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками в сучасних умовах цифрової трансформації економіки, зокрема на прикладі діяльності ТОВ «Нетвейв Софт».

На основі опрацьованих матеріалів встановлено, що ефективність системи обліку розрахунків із контрагентами є важливою складовою фінансової стабільності підприємства, а її вдосконалення безпосередньо впливає на ліквідність, рентабельність та платоспроможність суб'єкта господарювання.

По-перше, було уточнено економічну сутність розрахунків із постачальниками та підрядниками як елементу управління зобов'язаннями підприємства. Розрахунки відображають рух вартості між суб'єктами господарювання, забезпечуючи безперервність операційного циклу. Вони включають виникнення, виконання та погашення зобов'язань, що потребує точного документального підтвердження, аналітичного обліку та контролю.

По-друге, визначено, що облік розрахунків з постачальниками та підрядниками регулюється системою нормативно-правових актів, зокрема НП(С)БО 11 «Зобов'язання», Податковим кодексом України, Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Планом рахунків бухгалтерського обліку та відповідними інструкціями НБУ. Ці документи визначають порядок визнання, оцінки, відображення та розкриття інформації про зобов'язання у звітності.

По-третє, з'ясовано, що диджитал-технології суттєво змінюють підходи до організації бухгалтерського обліку. Електронний документообіг, хмарні сервіси, автоматизовані облікові системи (IS-Pro, IT-Enterprise, Облік SaaS, SAP), аналітичні платформи (Power BI), а також використання штучного інтелекту й роботизованої автоматизації процесів (RPA) дозволяють підприємствам скорочувати час на обробку даних, мінімізувати ризики помилок і підвищувати достовірність інформації.

Вивчення діяльності ТОВ «Нетвейв Софт» показало, що компанія активно

використовує сучасні цифрові інструменти в управлінні обліком і взаєморозрахунками з контрагентами. Вона впровадила систему електронного документообігу «Вчасно» та програмне забезпечення BAS ERP для автоматизованого ведення бухгалтерії. Це дозволило підприємству зменшити трудомісткість облікових операцій, забезпечити оперативність отримання даних та підвищити рівень контролю за платежами.

Водночас виявлено низку проблемних моментів, характерних для більшості IT-компаній:

- часткова залежність від стабільності електронних сервісів та інтернет-з'єднання;
- потреба у постійному оновленні програмного забезпечення;
- необхідність підготовки персоналу до роботи з новими цифровими системами;
- питання кібербезпеки та захисту електронних документів.

У процесі дослідження обґрунтовано, що підвищення ефективності обліку розрахунків із постачальниками та підрядниками можливе через такі напрями:

- 1.Інтеграція систем ЕДО (М.Е.Дос, СОТА, Вчасно. EDI) з бухгалтерськими програмами підприємства.
- 2.Використання банківських API-інтеграцій для автоматичного підтягування платіжних операцій.
- 3.Створення єдиного цифрового архіву первинних документів для зручного пошуку й контролю.
- 4.Впровадження аналітичних панелей (дашбордів) для відстеження стану заборгованості та строків платежів.
- 5.Використання RPA-ботів для автоматичної перевірки контрагентів і формування проводок.

У результаті аналітичного дослідження системи обліку ТОВ «Нетвейв Софт» встановлено:

- розрахунки з постачальниками обліковуються на рахунках 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», 371 «Розрахунки за виданими

авансами»;

- облік ведеться у ERP із деталізацією за кожним контрагентом;
- аналітичні дані дозволяють контролювати обороти, визначати суму заборгованості та стан її погашення;
- підприємство дотримується принципу своєчасності оплат, що позитивно впливає на його ділову репутацію.

Проведений аналіз показників платоспроможності ТОВ «Нетвейв Софт» засвідчив, що підприємство має стабільний фінансовий стан, а рівень кредиторської заборгованості відповідає оптимальним нормам. Це свідчить про здатність компанії своєчасно виконувати свої зобов'язання перед постачальниками й підрядниками.

Особливу увагу в дослідженні приділено питанню цифрової безпеки облікових процесів. У роботі доведено, що сучасні інформаційні системи обліку потребують надійного захисту даних через багаторівневі системи автентифікації, шифрування, резервного копіювання та використання КЕП (кваліфікованого електронного підпису).

Важливим результатом роботи стало формування методичних рекомендацій щодо вдосконалення системи обліку на підприємстві. Вони передбачають:

- оптимізацію документообігу шляхом переходу на повністю електронний формат взаємодії з контрагентами;
- розробку внутрішньої політики управління розрахунками, що визначає відповідальних осіб, терміни узгодження актів, графік платежів;
- запровадження автоматичних нагадувань про терміни оплат у системі обліку;
- використання аналітичних звітів для прогнозування грошових потоків та оцінки фінансових ризиків.

Отже, слід зазначити, що ефективна система обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками повинна бути:

- інтегрованою – забезпечувати взаємозв'язок між бухгалтерськими, банківськими, аналітичними й управлінськими модулями;
- прозорою – усі дані мають бути доступні для контролю та аудиту;

- гнучкою – з можливістю адаптації до змін законодавства і технологічного середовища;
- автоматизованою – з мінімізацією ручного введення даних і людського фактору.

Результати дослідження підтверджують, що використання диджитал-технологій у бухгалтерському обліку є не просто вимогою часу, а стратегічною необхідністю для підвищення конкурентоспроможності підприємства. Вони дозволяють перетворити облік із функції реєстрації на інструмент прогнозування, аналітики та управління.

Загалом, реалізація запропонованих рекомендацій у діяльності ТОВ «Нетвейв Софт» сприятиме:

- підвищенню операційної ефективності бухгалтерських процесів;
- зміцненню платіжної дисципліни;
- зменшенню ризику фінансових втрат через помилки або затримки;
- покращенню інформаційної прозорості для керівництва та інвесторів;
- створенню інноваційного середовища для подальшого розвитку бізнесу.

Результати дослідження мають комплексне теоретичне, методичне та практичне значення. Теоретично – вони поглиблюють розуміння процесів обліку з урахуванням цифровізації; методично – пропонують підходи до удосконалення процедур документування, контролю та аналізу; практично – дають можливість підвищити ефективність управління розрахунками та фінансовими потоками підприємства.

Отже, дослідження підтвердило, що в умовах цифрової економіки бухгалтерський облік перестає бути лише обліковим інструментом – він перетворюється на стратегічний ресурс розвитку підприємства, а ТОВ «Нетвейв Софт» є прикладом сучасної компанії, яка успішно впроваджує цифрові рішення для ефективного управління своїми взаєморозрахунками.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аркатова І. В. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. *International Electronic Scientific Journal «Science Online»*. Економічні науки. 2020. URL: <https://nauka-online.com/wp-content/uploads/2020/12/Arkatova.pdf> (дата зверення 05.11.2025)
2. Артем'єва О. О., Томша А. О. Бухгалтерський облік в умовах діджиталізації. 2020. С. 50–54. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/57711/1/%D0%9A%D0%9E%D0%9D%D0%A4%D0%95%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%A6%D0%98%D0%AF%20%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98%D0%A1%D0%AB%202020%281%29-50-54.pdf> (дата зверення 05.11.2025).
3. Багацька К., Гейдор А. Бізнес-процеси в умовах діджиталізації економіки. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2019. № 5. С. 23–32.
4. Беккер Т. В. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками. *Молода наука України. Перспективи та пріоритети розвитку науково-практична заочна конференція Київ: 2022. Том 1* С. 8–9.
5. Блакита Г. В. Бухгалтерський облік: практикум.. Київ: ЦУЛ, 2020. 152с.
6. Бутинець Ф. Ф., Борецька Л. Л. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. Житомир: Рута, 2023. 544 с.
7. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. /лаговська О. А., Легенчук С. Ф., Кузь В. І., Кучер С. В. Житомир: ЖДТУ, 2017. 416 с.
8. Бухгалтерський облік. Загальна теорія: бібліогр. покажчик Інтернет-ресурсів/східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека; уклад. Л. Дейнека; упоряд. М. Б. Кулинич. Електрон. Текст. Дані. Луцьк, 2019.. URL: <http://esnuir.eepu.edu.ua/handle/123456789/16079> (дата звернення 05.11.2025).
9. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах: використання мережі Інтернет, послуг хмарних обчислень,

робототехніки. Статистична інформація. Інформаційне суспільство. Державна служба статистики України: веб сайт. URL: <https://ukrstat.gov.ua> (дата зверення 05.11.2025).

10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-15> (дата зверення 05.11.2025)

11. Гусєва О. Ю., Легомінова С. В. Діджиталізація – як інструмент удосконалення бізнес-процесів, їх оптимізація. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2018. № 1 (23). С. 33–39 (дата зверення 05.11.2025).

12. Давиденко Н. М. Фінансовий менеджмент: підручник Київ: ТОВ «Задуга», 2022. 516 с.

13. Давидюк Т. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. 392 с.

14. Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженій Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 22. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (дата зверення 05.11.2025)

15. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за якістю затвердженою постановою Державного арбітражу при Раді Міністрів СРСР від 25.04.66 р. № П – 7. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/FIN493?an=7> (дата зверення 05.11.2025)

16. Інструкцією «Про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за кількістю», затвердженою постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР від 15.06.65 р. № П – 6. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/fin382?ed=1965_06_15 (дата зверення 05.11.2025)

17. Круковська О. В. Особливості обліку розрахунків із постачальниками, підрядниками та кредиторської заборгованості аграрних підприємств Таврійський науковий вісник Серія: Економіка. 2021. Вип. 5. С. 123–130.

18. Кулинич М. Б. Бухгалтерський облік. Загальна теорія: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. 94 с.

19. Кулинич М. Б., Сафарова А. Т. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студ. усіх форм навч. Луцьк: Вежа-друк. 2017. 362 с.

20. Кулинич М. Б. Особливості інформаційного забезпечення системи управління витратами підприємства. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2020. № 4. С. 98–103.

21. Куцик П. О. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: підруч. Львів: В-во Львівськ. торг. – екон. у-ту, 2018. 282 с.

22. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2020. 256 с.

23. Лобода Н., Чабанюк О., Кольба Р. Діджиталізація як функція облікової діяльності: коронакриза як контекст. 2021. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/337.pdf> (дата звернення 05.11.2025).

24. Матюха В.Т., Мисака Г. В. Актуальні проблеми обліку розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками. Молодий вчений. 2018. №1 (2). С. 930–932.

25. Методика проведення перевірок нарахування і сплати ПДВ № 446 від 09.06. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0446912-23> (дата звернення 05.11.2025)

26. Назарова К. О., Мойсеєнко О. М. COVID-криза як драйвер діджиталізації бухгалтерських процедур. Бізнес-Інформ. 2020. № 6. С. 227–234. URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform%2020-6_0-pages-227_234.pdf (дата звернення 05.11.2025).

27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом Міністерства фінансів України від. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0336-13> (дата звернення 05.11.2025)

28. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00> (дата звернення 05.11.2025)

29. Оляднічук Н. В. Удосконалення обліку та аудиту розрахунків із постачальниками та підрядниками. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2021. № 47. С. 86–92. URL: <http://www.vestnik-esopom.mgu.od.ua/journal/2021/47-2021/12.pdf> (дата звернення 05.11.2025)

30. Панасюк В., Бурденюк Т., Мужевич Н. Особливості цифрової трансформації обліку. Галицький економічний вісник. 2021. № 1 (68). С. 70–76.

31. Петрук О. М. Бухгалтерський облік договірних зобов'язань і прав: навч. пос. О. М. Петрук Житомир: ЖІТІ, 2019. 186 с.

32. План рахунків та Інструкція (Наказ Мінфіну №291 від 30.11.1999 та подальші редакції / застосування Плану рахунків). URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0892-99?utm_source (дата звернення 05.11.2025)

33. Податковий Кодекс України від 21 грудня 2010 року № 2542-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 05.11.2025)

34. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 11 «Зобов'язання», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 11.02.2000 р. № 85 / 4306. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00> (дата звернення 05.11.2025)

35. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 05.11.2025).

36. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення 05.11.2025).

37. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Управління Національного банку

України № 148 від 29 грудня 2017 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17> (дата звернення 05.11.2025)

38. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, наказ МФУ від 02.09.2014 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення 05.11.2025)

39. Про обіг векселів в Україні, Закон України, документ 2374-III від 31.12.2023. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14#Text> (дата звернення 05.11.2025)

40. Пушкар М. С. Теорія і практика формування облікової політики: монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2020. 260 с.

41. Романишин М. І. Економічна стабільність підприємства: сутність та її складові. Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України: зб. наук. – техн. праць. Львів: РВВ НЛТУ України. 2019. Вип. 19.10. С. 248–253.

42. Сіренко Н. М., Барищевська І. В., Щербина Ю. О. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2016. 132 с. URL: http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2134/1/BUKHNALTERSKYY_OBLIK_V_U_PRAVLINNI_PIDPRYYeMSTVOM.pdf (дата звернення 05.11.2025).

43. Слободняк І. А., Піскунов І. В. Актуальні проблеми автоматизації бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік в бюджетних і некомерційних організаціях. 2024. № 7. С. 29–34.

44. Сльозко Т. М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: монографія. Київ: ЦУЛ, 2017. 304 с. URL: http://library.tneu.edu.ua/images/stories/zmist/2018/літб/Бухгалтерський_облік.pdf (дата звернення 05.11.2025).

45. Сопко В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: підручник. Київ: КНЕУ, 2021. 328 с.

46. Сук Л. Облік розрахунків за претензіями та за іншими операціями. Бухгалтерія в сільському господарстві. 2020. № 24. С. 40–44.

47. ТОВ «Баланс клуб» - всеукраїнський бухгалтерський клуб. Вебінар №9 від 27.02.2019. URL: <https://balance.ua/> (дата звернення 05.11.2025)

48. ТОВ «НЕТВЕЙВ СОФТ» 38976486. Youcontrol. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/38976486/ (дата звернення 05.11.2025)

49. Цивільний кодекс України (норми щодо укладення та виконання договорів поставки / підряду). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15> (дата звернення 05.11.2025)

50. Шеверя Я. В. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення прийняття рішень. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидат економічних наук. ЖДТУ. Житомир, 2021. 20 с.

51. Шендригоренко М. Т. Актуальні питання аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. Молодий вчений №1 (53) січень 2018 р. С. 1022–1025.

52. Югас Е. Ф. Економічна сутність договірних відносин підприємства та форми розрахунків з постачальниками і підрядниками. Економічний вісник університету. 2011. № 17 / 2. URL: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2011_17_2/Yugas.pdf (дата звернення 05.11.2025)

53. ACCA. Professional accountants – the future: generation next. URL: <https://www.accaglobal.com/in/en/technical-activities/technical-resources-search/november/generation-next.html> (дата звернення 05.11.2025).

54. Belfo F., Trigo A. Accounting Information Systems: Traditions and Future Directions. Accounting Information Systems – Tradition and Future Directions. 2013. P. 536–546.

55. IFRS Foundation – офіційний перелік МСФЗ / ресурси (для зіставлення національного обліку з міжнародними стандартами). URL: <https://www.ifrs.org/> (дата звернення 05.11.2025)

56. Innovative Tools in the Methodology and Teaching of the Basic Principles of Enterprise Management / М. М. Ihnatenko et al. international Journal of Management. 2020. № 11 (6). P. 847–854.

57. Kuznetsov A., Kiian A., Babenko V., Smirnov O., Zhosan G., Prokopovych-Tkachenko D. Soft Decoding Method for Turbo- Productive Codes.international Conference on Advanced Information and Communications Technologies (AICT). 2–6 July 2019. Lviv. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/8847747> (дата звернення 05.11.2025).

58. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution: what it means, how to respond. World Economic Forum. 2016. URL: <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-torespond> (дата звернення 05.11.2025).

59. Transformation of approaches to determine influence factors in the economic development models / L. O. Marmul et al.international Journal of Economics & Business Administration. 2019. Vol. VII. Is. 2. P. 290–301.

60. Zhyvets A. Evolution of Professional Competencies of Accountants of Small Enterprises in the Digital Economy of Ukraine. Baltic Journal of Economic Studies. 2018. Vol. 4, pp. 87–93.

ДОДАТКИ

Додаток А

Положення про порядок документального оформлення операцій щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт»

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок оформлення, обліку та контролю операцій, пов'язаних із розрахунками з постачальниками і підрядниками ТОВ «Нетвейв Софт».

1.2. Положення розроблене відповідно до:

Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»;

НП(С)БО 16 «Витрати»;

НП(С)БО 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»;

внутрішніх нормативних документів підприємства.

1.3. Метою Положення є забезпечення своєчасного, достовірного відображення зобов'язань перед постачальниками і підрядниками та ефективного контролю за розрахунками.

1.4. Дія цього Положення поширюється на всі структурні підрозділи ТОВ «Нетвейв Софт», які здійснюють закупівлю товарів, робіт, послуг або взаємодіють із контрагентами.

2. Договірне оформлення взаємовідносин

2.1. Підставою для виникнення розрахунків із постачальниками чи підрядниками є **договір**, укладений у письмовій формі.

2.2. Договір має містити:

предмет договору (товари, роботи, послуги);

кількість, ціну, загальну суму;

порядок і терміни оплати;

умови постачання / виконання робіт;

відповідальність сторін.

2.3. Договори затверджуються директором ТОВ «Нетвейв Софт» або особою, що

має відповідні повноваження.

2.4. Договори реєструються у Журналі обліку договорів бухгалтерією підприємства.

3. Первинні документи

3.1. Усі господарські операції з постачальниками та підрядниками оформлюються первинними документами, які є підставою для бухгалтерського обліку.

3.2. Основні первинні документи:

рахунок-фактура або інвойс;

видаткова накладна (для товарів);

акт приймання-передачі виконаних робіт або наданих послуг;

податкова накладна (за наявності ПДВ);

платіжна інструкція(у разі безготівкової оплати).

3.3. Документи мають містити обов'язкові реквізити згідно зі ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність».

3.4. Відповідальні особи перевіряють правильність оформлення документів, наявність підписів, печаток (за потреби) та відповідність умовам договору.

4. Порядок акцепту та оплати

4.1. Після отримання рахунка або акту відповідальна особа (керівник проекту, бухгалтер або керівник відділу) здійснює **акцепт** – підтвердження обґрунтованості витрат.

4.2. Після акцепту бухгалтерія готує документи для проведення оплати:

перевіряє наявність усіх первинних документів;

формує платіжну інструкцію;

передає його на підпис керівнику.

4.3. Оплата проводиться переважно в безготівковій формі через банківські рахунки підприємства.

4.4. При здійсненні авансових платежів бухгалтерія відображає їх на субрахунку 371 «Розрахунки за виданими авансами».

5. Відображення у бухгалтерському обліку

5.1. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками ведеться на рахунку **63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»**.

5.2. Типова кореспонденція рахунків:

Господарська операція	Дебет	Кредит
Отримано товари, послуги, роботи		
Оплачено постачальнику		
Видано аванс постачальнику		
Зараховано аванс після отримання послуг		

5.3. Аналітичний облік ведеться в розрізі кожного контрагента.

5.4. Щомісяця проводиться **звірка розрахунків** за актами взаєморозрахунків.

6. Контроль та відповідальність

6.1. Контроль за правильністю оформлення документів здійснює головний бухгалтер.

6.2. Відповідальні особи підрозділів зобов'язані своєчасно передавати первинні документи до бухгалтерії (не пізніше 3 робочих днів після отримання).

Несвоєчасне подання або неправильне оформлення документів тягне за собою дисциплінарну відповідальність згідно з внутрішніми правилами підприємства.

6.4. Щоквартально бухгалтерія формує звіт про стан розрахунків із постачальниками та підрядниками.

7. Заключні положення

7.1. Положення набирає чинності з моменту затвердження наказом директора ТОВ «Нетвейв Софт».

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом керівника за поданням головного бухгалтера.

7.3. Положення зберігається у бухгалтерії підприємства, копії – у керівників структурних підрозділів.

Додаток Б

Додаток 2 до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність мікропідприємства

Підприємство: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «НЕТВЕЙВ СОФТ» Територія: м. Київ, Шевченківський район Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю Вид економічної діяльності: Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням Середня кількість працівників: 6 Адреса, телефон: вулиця АВІАКОНСТРУКТОРА ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО, буд. 8, м. КИЇВ, М. КИЇВ обл., 04112, Україна, тел. 3590703	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
		31.12.2024
	за ЄДРПОУ	38976486
	за за КАТОТТГ1	UA800000000001078669
	за КОПФГ	240
	за КВЕД	46.51

1. Баланс на 31.12.2024 р.	Форма № 1- мс	Код за ДКУД	1801006
-------------------------------	------------------	----------------	---------

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
	2	2023 рік	2024 рік
I. Необоротні активи		12,80	310,90
Основні засоби:	1010	12,80	310,90
первісна вартість	1011	140,70	464,20
знос	1012	127,90	153,30
Інші необоротні активи	1090	0	0

Усього за розділом I	1095	12,80	310,90
II. Оборотні активи		13 284,10	9 316,30
Запаси	1100	0	16,30
Поточна дебіторська заборгованість	1155	2 976,80	864,30
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 153,50	8 113,50
Інші оборотні активи	1190	153,80	322,20
Усього за розділом II	1195	13 284,10	9 316,30
Баланс	1300	13 296,90	9 627,20
Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал		12 143,60	1 516,70
Капітал	1400	10,00	10,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	12 133,60	1 506,70
Неоплачений капітал	1425	(0)	0
Усього за розділом I	1495	12 143,60	1 516,70
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	75,40	107,40
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		1 077,90	8 003,10
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1615	7,20	781,80
розрахунками з бюджетом	1620	148,20	389,30
розрахунками зі страхування	1625	0	0
розрахунками з оплати праці	1630	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	922,50	6 832,00
Усього за розділом III	1695	1 077,90	8 003,10
Баланс	1900	13 296,90	9 627,20

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2024

Форма № 2-
мс

Код за
ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від	2000	27 409,40	22 920,80

реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)			
Інші доходи	2160	123,90	62,10
Разом доходи (2000 + 2160)	2280	27 533,30	22 982,90
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	22 623,80	19 441,30
Інші витрати	2165	3 070,20	2 389,30
Разом витрати (2050 + 2165)	2285	25 694,00	21 830,60
Фінансовий результат до оподаткування (2280– 2285)	2290	1 839,30	1 152,30
Податок на прибуток	2300	332,60	208,90
Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування	2310	-	0
Чистий прибуток (збиток) (2290–2300 – (+) 2310)	2350	1 506,70	943,40

Керівник
Головний бухгалтер

Яркова Віра Іванівна
Яркова Віра Іванівна

Договір № 16072020-06

м. Київ, 13 жовтня 2020 р.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП», (в подальшому поійменоване – «Постачальник»), яке представляє радник директора Самоїліченко Андрій Анатолійович, діючий на підставі довіреності, платник податку на прибуток на загальних підставах з одного боку та Товариство з обмеженою відповідальністю «НЕТВЕЙВ СОФТ» (в подальшому поійменоване – «Покупець»), яке представляє директор Ротача Андрія Валерійовича, діючий на підставі Статуту, з іншого боку, разом в подальшому поійменовані як «Сторони», а кожне окремо – «Сторона», уклали цей договір (в подальшому «Договір») про наступне:

1. Предмет Договору

- 1.1. Відповідно до цього Договору Постачальник зобов'язується поставляти, а Покупець зобов'язується приймати та здійснювати оплату програмної продукції: примірників (екземплярів) комп'ютерних програм (надалі – ПЗ або програмне забезпечення), що визначається в рахунках та/або видаткових накладних та/або актах приймання-передачі, та/або замовленнях, та/або додатках до цього Договору, на умовах, визначених в Договорі з метою наступної реалізації її кінцевим користувачам на території України, з особливостями передбаченими ст. 712 Цивільного кодексу України (в подальшому «ЦК»).

2. Умови поставки

- 2.1. В залежності від типу, ПЗ поставляється на матеріальних носіях: електронні накопичувачі в т.ч. комп'ютерні диски (диски для лазерних систем зчитування) на яких зафіксовані комп'ютерні програми та/або електронними каналами зв'язку в тому числі шляхом завантаження з мережі Інтернет. ПЗ реалізується Постачальником на території України з відома і дозволу суб'єктів майнових авторських прав, в комплектації виробника залежно від типу ПЗ, комплектація та особливості компіляції, версії ПЗ а також модулі і компоненти формуються виключно у відповідності до технічними можливостями і технічною доцільністю яку визначає виробник.
- 2.2. Асортимент, номенклатура, кількість та характеристики ПЗ визначаються Покупцем в замовленні, яке формується Покупцем самостійно у відповідності до його власних потреб або потреб кінцевого користувача, але з урахуванням особливостей передбачених п. 2.1. даного Договору.
- 2.3. Якщо Сторони не домовляться про інше – поставка ПЗ на матеріальних носіях здійснюється на умовах EXW-Київ (Інкотермс-2020). Адреса поставки – місто Київ, просп. Степана Бандери, буд. 9, офіс 2D-107. Поставка ПЗ електронними каналами зв'язку здійснюється Постачальником, шляхом направлення замовленого ПЗ на електронну адресу Покупця, вказану в цьому Договорі, або шляхом скачування ПЗ Покупцем з веб-ресурсу Постачальника або виробника ПЗ з мережі Інтернет.
- 2.4. Поставка здійснюється на підставі погоджених замовлень Покупця, які надсилаються останнім на адресу електронної пошти Постачальника, вказану в цьому Договорі. На підтвердження прийняття замовлення до виконання, Постачальник, протягом двох робочих днів, за допомогою електронної пошти, на адресу вказану в цьому Договорі, надсилає Покупцеві рахунок на оплату замовленого ПЗ (погодження Замовлення), або в цей же строк повідомляє про неможливість здійснення поставки через відсутність ПЗ, чи невідповідність технічним можливостям чи умовам виробника.
- 2.5. Якщо інший строк не буде погоджено з Покупцем під час погодження замовлення або не буде зазначено в рахунку або окремому додатку до цього Договору, Постачальник зобов'язується виконати погоджене замовлення (здійснити поставку ПЗ) протягом 60 (шістдесяти) календарних днів з дати надходження попередньої оплати (авансу) від Покупця в повному обсязі. Про готовність до поставки та конкретну дату поставки, в межах встановленого строку поставки, Постачальник повідомляє Покупцю шляхом направлення електронного повідомлення на адресу Покупця, вказану у цьому Договорі або засобами телефонного зв'язку на номер вказаний в даному Договорі.
- 2.6. Упаковка, тара та маркування ПЗ, яке постачається на матеріальних носіях, мають відповідати вимогам для такого виду товару, встановлених виробником та забезпечувати його збереження в умовах перевезення автотранспортом та зберігання в умовах закритого складу.
- 2.7. ПЗ на матеріальних носіях вважається поставленим в дату його фактичного передання в пункті поставки, та підтверджується підписанням Сторонами видаткової накладної на ПЗ – дата поставки. Поставка ПЗ електронними каналами зв'язку вважається здійсненою в дату направлення ПЗ на електронну адресу Покупця або в дату надання/направлення Покупцю коду доступу до веб-ресурсу, в мережі Інтернет, для скачування ПЗ та підтверджується підписанням Сторонами видаткової накладної або акту приймання-передачі – дата поставки, Покупець не має права необґрунтовано ухилятися від підписання вказаних документів, Покупець має право висловлювати зауваження та надавати коментарі щодо поставки, а також викладати такі зауваження і коментарі у вказаних документах.
- 2.8. Поставка ПЗ по погодженому замовленню може здійснюватися як разово так і партіями. Під партією ПЗ вважається кількість та асортимент ПЗ, визначених в окремому додатку та/або окремій видатковій накладній,

- Сторони можуть визначати кількість та порядок поставки частин партій за простою домовленістю, при цьому дата поставки Сторонами зазначається як дата надходження першої частини партії.
- 2.9. Умови, передбачені цим Договором, поширюються на кожну окрему партію ПЗ.
 - 2.10. Примірники програмного забезпечення поставляються «такими, якими вони є». Постачальник не несе відповідальності за функціональність програмного забезпечення, в т.ч. яке було зафіксовано на матеріальних носіях, що були передані Покупцю за виключенням випадків, коли неналежне функціонування ПЗ зумовлено механічними пошкодженнями матеріальних носіїв, якщо вони сталися з вини Постачальника.
 - 2.11. Для приймання-передачі ПЗ на матеріальних носіях Покупець зобов'язаний прибути в пункт поставки у вказану в повідомленні Постачальника дату та вчинити дії, які відповідно до вимог, що звичайно ставляться, необхідні з його боку для забезпечення передання та отримання ПЗ, при цьому передача товарно-матеріальних цінностей відбувається виключно за умови наявності в такого представника відповідних довіреностей та повноважень.
 - 2.12. Для отримання ПЗ, представник Покупця зобов'язаний пред'явити Постачальнику документ, що підтверджує особу та оригінал документу, що надає повноваження на отримання ПЗ.
 - 2.13. У разі відсутності документів, визначених пунктом 2.12. Договору, Постачальник має право не здійснювати поставку.
 - 2.14. Покупець здійснює приймання ПЗ по кількості та якості в дату поставки, шляхом безпосередньої перевірки кількості, номенклатури та асортименту зазначених у видатковій накладній/акті приймання-передачі. Приймання ПЗ на матеріальних носіях на відповідність вимогам по якості здійснюється шляхом візуального огляду цілісності упаковки. За відсутності претензій Сторони підписують видаткову накладну або акт приймання-передачі ПЗ.
 - 2.15. Зауваження Покупця щодо кількості та/або якості ПЗ оформляються актом про недоліки, який повинен бути складений у день приймання ПЗ з обов'язковою участю представника Постачальника.
 - 2.16. Якщо при прийманні ПЗ за якістю та кількістю представники Сторін виявлять ПЗ, якість якого (якість упаковки якого) не відповідає вимогам цього Договору, або кількість ПЗ є меншою, ніж це передбачено відповідним замовленням на поставку партії ПЗ, Постачальник зобов'язаний у строк не більше 30 (тридцяти) календарних днів з дня отримання вимоги Покупця замінити матеріальні носії неналежної якості або протягом зазначеного строку допоставити кількість ПЗ, якого не вистачає.
 - 2.17. Якщо при прийманні ПЗ Покупцем і/або його представником не зроблено зауважень щодо якості та кількості ПЗ, Сторони вважають, що Постачальником належним чином виконано його зобов'язання за цим Договором та передано Покупцеві ПЗ належної якості та кількості. В цьому випадку вважається, що якість ПЗ в момент його передачі Покупцеві відповідала умовам цього Договору та вимогам законодавства, які встановлюються до такого виду товарів. Дана обставина позбавляє Покупця права в подальшому посилаючись на передання йому ПЗ неналежної якості, якщо тільки Покупець не доведе, що недоліки ПЗ виникли з вини Постачальника або з вини виробника ПЗ.
 - 2.18. Постачальник несе ризик втрати чи випадкового пошкодження ПЗ до моменту його передачі Покупцю.
 - 2.19. ПЗ не вважається таким, що не відповідає вимогам щодо якості, зокрема, якщо кінцевий користувач не має змоги використати його за призначенням внаслідок несумісності комп'ютерного обладнання та/або встановленого на ньому програмного забезпечення із ПЗ яке є предметом цього Договору.
- 3. Ціни та умови здійснення розрахунків**
- 3.1. Ціни на ПЗ та вартість кожної партії ПЗ визначаються у рахунках та/або накладних, та/або замовленнях, та/або додатках до цього Договору. Ціни ПЗ на матеріальних носіях включають вартість упаковки та маркування. Ціна ПЗ в гривнях визначена, виходячи з офіційного курсу продажу долара США до гривні, встановленого АТ КБ "Приватбанк" на дату оформлення рахунку Постачальником. Сторони встановили, що у разі істотної зміни обставин, а саме зміни обмінного курсу долар США/гривня на дату здійснення оплати Покупцем, остаточна сума, що підлягає сплаті, визначається виходячи з офіційного курсу продажу долара США до гривні, встановленого АТ КБ "Приватбанк" на день оплати. Сторони використовують інформацію щодо офіційного курсу валют АТ КБ "Приватбанк" згідно з наступним інтернет-джерелом <https://p24.privatbank.ua>. При цьому Сторони приймають до уваги положення ст.189 та ч.2 ст.198 Господарського кодексу України, та ст.10 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012р. Сторони погоджуються, а Покупець визнає, що валютні коливання на ринку вважаються істотною зміною обставин, при настанні яких Постачальник не укладав би цього Договору. Під істотною зміною обставин Сторони розуміють збільшення, або зменшення вартості долара по відношенню до гривні.
 - 3.2. Сторони домовилися, що загальна орієнтовна ціна Договору становитиме 1000000 (один мільйон) гривень, без ПДВ (звільнено від оподаткування ПДВ згідно п. 26¹ підрозділу 2 розділу XX ПКУ). Остаточна ціна Договору визначається як сума вартості партій ПЗ, поставлених в період його дії.
 - 3.3. Якщо Сторони не домовились про інше, оплата вартості ПЗ здійснюється Покупцем у вигляді 100% передплати (авансу) вартості ПЗ, що підлягає поставці. Сторони можуть встановити інші умови оплати, шляхом їх зазначення в окремому додатку до цього Договору або рахунку Постачальника. Покупець, якщо строк не визначений, зобов'язаний здійснити оплату рахунку Постачальника протягом 1 (одного) банківського дня з дати його виписки. У випадку прострочення оплати Постачальник не несе відповідальності за можливу зміну ціни замовленого ПЗ.
 - 3.4. Усі банківські витрати при переказі коштів несе Покупець.

4. Гарантія

- 4.1. Постачальник гарантує якість матеріальної складової ПЗ (упаковки, документації, дисків тощо), а також повноту комплектів поставки ПЗ на матеріальних носіях відповідно. ПЗ, яке поставляється за цим Договором, повинно відповідати Міжнародним стандартам, вимогам чинного законодавства України, стандартам і технічним умовам виробника.
- 4.2. Постачальник гарантує автентичність примірників ПЗ, які поставляються.
- 4.3. Постачальник гарантує, що укладання і виконання умов цього Договору не порушують права виробника ПЗ, а так само і інших осіб, які володіють авторськими правами на програмне забезпечення, що поставляється за цим Договором. Зокрема, підтвердженням дотримання усіх авторських майнових прав на програмне забезпечення, примірники якого нанесені на диски для лазерних систем зчитування є контрольні марки, видані уповноваженим державним органом і нанесені на кожен примірник (упаковку).

5. Форс-мажор

- 5.1. Сторона звільняється від відповідальності за невиконання (неналежне виконання) своїх зобов'язань за цим Договором, у випадку, коли таке невиконання (неналежне виконання) є наслідком обставин непереборної сили (форс-мажор), що виникли під час виконання цього Договору, мають надзвичайний характер і які Сторони не могли передбачити в момент укладання цього Договору.
- 5.2. До таких обставин відносяться землетрус, ураган і інші природні явища надзвичайного характеру, воєнні дії, страйки, акти чи дії органів державної влади, якщо такі обставини прямо впливають на дії Сторін, а також подібні явища, що перебувають поза контролем, волею та бажанням Сторін та відбулися після набрання чинності цим Договором, і які прямо перешкоджають його повному або частковому виконанню, однак, за умови, що в ніякому разі обставини непереборної сили (форс-мажору) не включатимуть дії (бездіяльність) Сторін.
- 5.3. Сторона, що опинилась під впливом обставин непереборної сили (форс-мажору) зобов'язана негайно (як тільки це дозволять надзвичайні умови) повідомити іншій Стороні про виникнення, характер дії і очікувану тривалість таких обставин.
- 5.4. Час дії обставин непереборної сили (форс-мажору) автоматично продовжує терміни виконання зобов'язань за цим Договором.
- 5.5. Належним доказом існування обставин непереборної сили (форс-мажору) є довідка Торгово-Промислової палати України або іншого компетентного органу відповідно до законодавства України.

6. Відповідальність Сторін. Вирішення спорів

- 6.1. У разі порушення строків поставки з власної вини, Постачальник сплачує Покупцю, на його письмову вимогу, неустойку у розмірі подвійної облікової ставки НБУ, що діяла у період за який сплачується неустойка, за кожен день порушення строків поставки, рахуючи з першого дня порушення.
- 6.2. У разі відстрочення оплати згідно відповідного додатку до цього Договору або рахунку Постачальника, за необгрунтовану відмову Покупця від прийому ПЗ чи неприбуття для приймання ПЗ на матеріальних носіях представника Покупця без поважної причини або без попереднього повідомлення про це Постачальника, Покупець сплатить Постачальнику штраф в розмірі 100% вартості належним чином погодженого замовлення за кожний окремий випадок.
- 6.3. У разі несвоєчасного повідомлення Постачальника про зміну або доповнення реквізитів Покупця, вказаних у даному Договорі, Покупець сплачує Постачальнику штраф у розмірі належним чином доведених та документально підтверджених збитків Постачальника, які виникли внаслідок несвоєчасного повідомлення.
- 6.4. Сторони будуть намагатися докласти зусиль по врегулюванню конфліктів, що виникають у зв'язку із цим Договором, шляхом переговорів.
- 6.5. У випадку неможливості врегулювання спорів шляхом переговорів, спори, які виникають у зв'язку із цим Договором, будуть вирішуватися господарським судом відповідно до чинного законодавства України.

7. Повідомлення

- 7.1. Повідомлення, що адресовані Покупцю або Постачальнику, вважаються направленими належним чином, якщо вони: направлені за реквізитами, вказаними в цьому Договорі електронною поштою, рекомендованим листом або кур'єрською службою із повідомленням про вручення адресату. Сторони визнають копії документів, отриманих за допомогою електронного зв'язку.

8. Дія Договору

- 8.1. Цей Договір набуває чинності в момент його підписання уповноваженими представниками Сторін та діє до 31.12.2021 року. У випадку відсутності заперечень Сторін, дія Договору автоматично продовжується на один наступний календарний рік. Кількість автоматичних продовжень строку дії Договору не обмежена.
- 8.2. Цей Договір припиняється за взаємною згодою Сторін та в інших випадках, передбачених цим Договором та законодавством України.

Продовження Додатку В

- 8.3. В будь-якому випадку припинення усі фінансові розрахунки мають бути здійснені Сторонами протягом 30 (тридцяти) календарних днів з моменту повідомлення про припинення Договору.

9. Заключні умови

- 9.1. Зміни, додатки, доповнення до цього Договору мають бути виконані у письмовій формі з підписанням таких документів уповноваженими представниками Сторін та з прикладанням печаток Сторін (за їх наявності). Такі документи набувають сили з моменту їх підписання Сторонами та є невід'ємною частиною цього Договору.
- 9.2. Постачальник забезпечує надання разом з примірником програмного забезпечення ліцензійної угоди (іншого авторського договору) у простій письмовій або електронній формі, що укладається шляхом приєднання кінцевого користувача ПЗ до умов такої угоди, встановлених уповноваженим суб'єктом авторського права на комп'ютерну програму. В будь-якому разі ліцензійною угодою передбачається дозвіл уповноваженого суб'єкта авторського права на використання ПЗ кінцевим користувачем на умовах, викладених в ліцензійній угоді (іншому авторському договорі).
- 9.3. В будь-якому випадку не повертається ПЗ, яке відповідно до вимог виробника/власника авторських прав на ПЗ є безповоротним і про дану обставину Постачальник проінформує Покупця додатково за вимогою Покупця.
- 9.4. Сторони зобов'язані зберігати конфіденційність відносно фінансових аспектів та іншої інформації, одержаної від іншої Сторони під час виконання Договору.
- 9.5. Сторона не має права передати свої обов'язки по цьому Договору третій стороні без попередньої письмової згоди на це іншої Сторони.
- 9.6. У разі зміни або доповнення реквізитів вказаних у даному Договорі, Сторона, у котрій відбулися зміни або доповнення, зобов'язана повідомити про це іншу Сторону протягом 3 (трьох) робочих днів з дня настання таких змін.
- 9.7. У всьому, що не врегульовано цим Договором, Сторони керуються чинним законодавством України.
- 9.8. Цей Договір укладено українською мовою у 2 примірниках, обидва примірники є оригінальними.
- 9.9. Сторони встановили, що цей Договір та/або документи, що пов'язані з його виконанням, і підписані уповноваженою особою однієї зі Сторін, передані в електронному вигляді електронними каналами зв'язку, до обміну оригіналами мають повну юридичну силу і можуть бути використані як письмові докази в суді.

10. Реквізити та підписи Сторін

Постачальник

ТОВ «ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП»
Юридична адреса: 04073, м. Київ,
просп. Степана Бандери, буд. 9, офіс 2Д-107;
Фактична адреса: 04073, м. Київ,
просп. Степана Бандери, буд. 9, офіс 2Д-107;
Код ЄДРПОУ: 43655808;
Платник ПДВ з 01.07.2020 р.;
ІПН: 436558026591;
IBAN: UA513806450000000260051277201
в АТ "БАНК З/4", МФО: 380645;
E-mail: sales@oberig-it.com

Радник директора

Самойліченко А.А.

Покупець

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"НЕТВЕЙВ СОФТ"
Адреса: 04112, м. Київ, вул. Авіаконструктора Ігоря
Сікорського, будинок 8
п/р UA063006140000026009500103086
Банк: ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК»
МФО 300614
Код ЄДРПОУ 38976486
ІПН 389764826592
Тел.: (044) 359 07 03
Email: finance@netwave.com.ua

Директор

Ротач А.В.

Додаток Г

Рахунок на оплату № DP070325_05 від 07 березня 2025 р.

Постачальник: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДОЧІРНЕ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙГ"**
 IBAN UA 513806450000000260051277201, Банк Текущий в АТ "БАНК З/4"
 04050, Київ, МИКОЛИ ПИМОНЕНКА, дом № 13, корпус 8С, офіс 8(С)-21/22, тел. -
 код за ЄДРПОУ 43655808, ІПН 436558026591,
 Філія -
 -

Покупець: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НЕТВЕЙВ СОФТ"**
 Тел. -

Договір: № Т16072020-06 від 13.10.2020

№	Товари (роботи, послуги)	Кіл-сть	Од.	Код одиниці	Ціна без ПДВ	Знижка	Сума без ПДВ
1	Приміряк: P3 SolarMinds Network Performance Monitor SLX (unlimited elements-Standard Polling Throughput) - License with 1st-year Maintenance	1,00	шт	2009	1 365 233,80	-	1 365 233,80

Знижка: -

Всього: 1 365 233,80

Сума ПДВ: 273 046,76

Всього із ПДВ: 1 638 280,56

Всього найменувань - , на суму 1 638 280,56 грн.

Один мільйон шістсот тридцять вісім тисяч двісті вісімдесят гривень 56 копійок

У т.ч ПДВ Двісті сімдесят три тисячі сорок шість гривень 76 копійок

Виписав(ла): - -

Рахунок дійсний до -

Актив
Перей,

Рахунок на оплату № DP190325_02 від 19 березня 2025 р.

Постачальник: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДОЧІРНЕ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙГ"**
 IBAN UA 513806450000000260051277201, Банк Текущий в АТ "БАНК З/4"
 04050, Київ, МИКОЛИ ПИМОНЕНКА, дом № 13, корпус 8С, офіс 8(С)-21/22, тел. -
 код за ЄДРПОУ 43655808, ІПН 436558026591,
 Філія -
 -

Покупець: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НЕТВЕЙВ СОФТ"**
 Тел. -

Договір: № Т16072020-06 від 13.10.2020

№	Товари (роботи, послуги)	Кіл-сть	Од.	Код одиниці	Ціна без ПДВ	Знижка	Сума без ПДВ
1	Програмне забезпечення Two-factor authentication platform (800 users package) - 3 monthly subscription	1,00	шт	2009	125 012,03	-	125 012,03

Знижка: -

Всього: 125 012,03

Сума ПДВ: 25 002,41

Всього із ПДВ: 150 014,44

Всього найменувань - , на суму 150 014,44 грн.

Сто п'ятдесят тисяч чотирнадцять гривень 44 копійки

У т.ч ПДВ Двадцять п'ять тисяч дві гривні 41 копійка

Виписав(ла): - -

Рахунок дійсний до -

Актив
Перей,

Додаток Д

АКТ № 234
приймання-передачі ПЗ в електронному вигляді
згідно Рахунку № DP070325_05 від 07 березня 2025.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО
КОНТРАГЕНТОМ
м. Київ 10.03.2025 р.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП", (в подальшому поійменоване – «Постачальник»), яке представляє Генеральний директор Тетяна ГЕРАСИМЧУК, з одного боку та ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НЕТВЕЙВ СОФТ" (в подальшому поійменоване – «Покупець»), яке представляє Директор Яркова Віра Іванівна, з іншого боку, обидва в подальшому поійменовані разом як «Сторони», а кожне окремо – «Сторона», склали цей Акт в двох примірниках на українській мові, які мають однакову юридичну силу (один примірник – для Постачальника і один примірник – для Покупця), про те, що:

1. Постачальник направив примірники комп'ютерних програм (надалі – ПЗ) Покупцю зі своєї електронної адреси (e-mail) на електронну адресу Покупця (e-mail) відповідно, а Покупець прийняв їх 10.03.2025 р. Перелік та кількість прийнятого Покупцем ПЗ:

№	Артикул	Товар	Кіл-сть	Код УКТЗЕД	Од.	Ціна, грн. без ПДВ	Сума, грн. без ПДВ
1	-	Примірник ПЗ SolarWinds Network Performance Monitor SLX (unlimited elements-Standard Polling Throughput) - License with 1st-year Maintenance	1,00	-	шт	1 365 233,80	1 365 233,80

2. Покупець підтверджує, що отримав ПЗ в повному обсязі згідно свого замовлення, вартість якого складає 1 638 280,56 грн. (Один мільйон шістсот тридцять вісім тисяч двісті вісімдесят гривень 56 копійок). У тому числі ПДВ 273 046,76 (Двісті сімдесят три тисячі сорок шість гривень 76 копійок).

3. На дату складання цього Акту Покупець не має до Постачальника претензій щодо виконання останнім зобов'язань, передбачених договором № Т16072020-06 від 13.10.2020 р.

Постачальник
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП"
04050, Київ, МИКОЛИ ПИМОНЕНКА, дом № 13, корпус 8С, офіс 8(С)-21/22
код за ЄДРПОУ 43655808
ІПН 436558026591
IBAN UA513806450000000260051277201
Текущий в АТ "БАНК 3/4"
МФО 380645

Генеральний директор

Тетяна ГЕРАСИМЧУК

Покупець
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"НЕТВЕЙВ СОФТ"
04112, м. Київ, ВУЛИЦЯ АВІАКОНСТРУКТОРА ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО, будинок 8
код за ЄДРПОУ 38976486
ІПН 389764826592
IBAN -
-
МФО -
-

Директор Яркова Віра Іванівна

Продовження Додатку Д

АКТ № 269
приймання-передачі ПЗ в електронному вигляді
згідно Рахунку № DP190325_02 від 19 березня 2025.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО
КОНТРАГЕНТОМ
м. Київ 20.03.2025 р.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП", (в подальшому поійменоване – «Постачальник»), яке представляє Генеральний директор Тетяна ГЕРАСИМЧУК, з одного боку та ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НЕТВЕЙВ СОФТ" (в подальшому поійменоване – «Покупець»), яке представляє Директор Яркова Віра Іванівна, з іншого боку, обидва в подальшому поійменовані разом як «Сторони», а кожне окремо – «Сторона», склали цей Акт в двох примірниках на українській мові, які мають однакову юридичну силу (один примірник – для Постачальника і один примірник – для Покупця), про те, що:

1. Постачальник направив примірники комп'ютерних програм (надалі – ПЗ) Покупцю зі своєї електронної адреси (e-mail) на електронну адресу Покупця (e-mail) відповідно, а Покупець прийняв їх 20.03.2025 р. Перелік та кількість прийнятого Покупцем ПЗ:

№	Артикул	Товар	Кіл-сть	Код УКТЗЕД	Од.	Ціна, грн. без ПДВ	Сума, грн. без ПДВ
1	VAT20_PROT-2FA-800-3M	Програмне забезпечення Two-factor authentication platform (800 users package) - 3 monthly subscription	1,00	-	шт	125 012,03	125 012,03

2. Покупець підтверджує, що отримав ПЗ в повному обсязі згідно свого замовлення, вартість якого складає 150 014,44 грн. (Сто п'ятдесят тисяч чотирнадцять гривень 44 копійки). У тому числі ПДВ 25 002,41 (Двадцять п'ять тисяч дві гривні 41 копійка).

3. На дату складання цього Акту Покупець не має до Постачальника претензій щодо виконання останнім зобов'язань, передбачених договором № Т16072020-06 від 13.10.2020 р.

Постачальник
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП"
04050, Київ, МИКОЛИ ПИМОНЕНКА, дом № 13, корпус 8С, офіс 8(С)-21/22
код за ЄДРПОУ 43655808
ІПН 436558026591
IBAN UA513806450000000260051277201
Текущий в АТ "БАНК 3/4"
МФО 380645

Генеральний директор

Тетяна ГЕРАСИМЧУК

Покупець
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"НЕТВЕЙВ СОФТ"
04112, м.Київ, ВУЛИЦЯ АВІАКОНСТРУКТОРА ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО, будинок 8
код за ЄДРПОУ 38976486
ІПН 389764826592
IBAN -
-
МФО -
-

Директор Яркова Віра Іванівна

АКТ ЗВІРКИ

взаємних розрахунків за період: 1 квартал 2025 р.
між ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НЕТВЕЙВ СОФТ"
і ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП"

Ми, що нижче підписалися, директор ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НЕТВЕЙВ СОФТ" Яркова Віра Іванівна, з одного боку, і _____ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП" _____, з іншого боку, склали даний акт звірки у тому, що стан взаємних розрахунків за даними обліку наступний:

За даними ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НЕТВЕЙВ СОФТ", грн				За даними ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП", грн			
Дата	Документ	Дебет	Кредит	Дата	Документ	Дебет	Кредит
Сальдо початкове				Сальдо початкове			
10.03.25	Оплата (250310-10 від 10.03.2025)	1 638 280,56		10.03.25	Оплата (250310-10 від 10.03.2025)		1 638 280,56
10.03.25	Надходження (DP00-000234 від 10.03.2025)		1 638 280,56	10.03.25	Реалізація (DP00-000234 від 10.03.2025)	1 638 280,56	
19.03.25	Оплата (250319-02 від 19.03.2025)	150 014,44		19.03.25	Оплата (250319-02 від 19.03.2025)		150 014,44
20.03.25	Надходження (DP00-000269 від 20.03.2025)		150 014,44	20.03.25	Реалізація (DP00-000269 від 20.03.2025)	150 014,44	
Обороти за період		1 788 295,00	1 788 295,00	Обороти за період		1 788 295,00	1 788 295,00
Сальдо кінцеве				Сальдо кінцеве			

За даними ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НЕТВЕЙВ СОФТ"
на 31.03.2025 заборгованість відсутня.

За даними ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП"
на 31.03.2025 заборгованість відсутня.

Просимо підписати та направити нам Акт звірки взаємних розрахунків протягом 10 календарних днів з моменту отримання даного Акту. У разі не підписання/не повернення Акту у зазначений термін, зобов'язання за таким актом будуть вважатися узгодженими.

Від ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НЕТВЕЙВ СОФТ"

Від ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДОЧІРНЄ ПІДПРИЄМСТВО ОБЕРІГ ІТ БАЙ А-ТАЙП"

директор

_____ (Віра ЯРКОВА)

М.П.

М.П.

ЕП Яркова Віра Іванівна

ЕП
ГЕРАСИМЧУК
ТЕТЯНА
ВАДИМІВНА

Додаток И

РАХУНКИ ДЛЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ		
Рахунок	Назва	Призначення в бухгалтерському обліку
Зобов'язання за розрахунками з постачальниками та підрядниками		
Рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»		
631	Розрахунки з вітчизняними постачальниками	Ведеться основна маса розрахунків з постачальниками і підрядниками. Облік ведеться не тільки за розрахунками з придбання товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ), але й придбання робіт, послуг, <u>основних засобів</u> , інших необоротних активів. Зазвичай вони пов'язані з основною діяльністю підприємства. Тут же ведеться облік розрахунків з підрядниками
632	Розрахунки з іноземними постачальниками	Аналогічний субрахунок 631, але використовується для обліку розрахунків з іноземними постачальниками і підрядниками, тобто нерезидентами. Залишок за ним на дату балансу змінюється не тільки з причини розрахунків, але й з причини курсових різниць – уся сума заборгованості, яка має погашатися в іноземній валюті, перераховується за курсом НБУ за правилами <u>НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»</u>
68 «Розрахунки за іншими операціями»		
685	Розрахунки з іншими кредиторами	Даний рахунок зазвичай використовується підприємствами для: • обліку придбання ТМЦ, робіт, послуг некомерційного характеру (наприклад, закупівля певних подарунків в рамках благодійної діяльності, послуг та ТМЦ для бази відпочинку, яку утримує підприємство тощо). Цей некомерційний варіант використання субрахунку передбачений і Інструкцією № 291; • обліку розрахунків з оренди (придбання послуг оренди); • розрахунків з оплати комунальних послуг, послуг зв'язку; • розрахунків з постачальниками, яких існує необхідність відділити від основних поставок, які ведуться за субрахунком 631. В цілому даний рахунок є альтернативою субрахунку 631 і вони в багатьох випадках є взаємозамінні
686	Розрахунки за операціями з переказу*	субрахунок призначений для обліку розрахунків за операціями надання платіжних послуг надавачами фінансових платіжних послуг
Дебіторська заборгованість постачальників і підрядників		
371	Розрахунки за виданими авансами	Ведеться облік заборгованості постачальника (підрядника) з отриманої попередньої оплати. Як правило, за субрахунком 371 ведеться облік розрахунків авансів за товарами, роботами та послугами, які входять до основної діяльності підприємства та час постачання очікується більше одного дня
377	Розрахунки з іншими дебіторами	на даному субрахунку ведеться облік розрахунків за іншими операціями, облік яких не відображається на інших субрахунках рахунку 37 «Розрахунки з різними дебіторами», наприклад: • розрахунки за операціями, пов'язаними із здійсненням <u>спільної діяльності (без створення юридичної особи)</u>; • усі види розрахунків з працівниками (крім розрахунків за виплатами працівникам та з підзвітними особами). Через підзвітних осіб зокрема можуть відбуватися й розрахунки з постачальниками та підрядниками; • інші розрахунки. Наприклад, це може бути та ж ситуація, що й при використанні субрахунку 685 – необхідність частину розрахунків від основних поставок. Інший варіант – облік авансу, за яким постачання відбувається «на місці» або окремих операцій в межах одного дня, наприклад розрахунки з митними брокерами, оплата послуг нотаріуса

* це новий субрахунок, який був введений до Плану рахунків з лютого 2024 року ([наказ Мініну від 10.01.2024 р. № 10](#))

StrikePlagiarism.com

eu

Звіт не був оцінений

Звіт подібності

Метадані

Назва організації

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
KNEU

підрозділ

кафедра аудиту

Заголовок

Особливості побудови обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства

Автор

Чернявська Н.А.

Науковий керівник / Експерт

Матіснюк-Зубенко І.І.

Кількість слів

16066

Кількість символів

127127

Дата звіту

12/12/2025

Дата редагування

ІД документа

332841026

Обсяг знайдених подібностей

16.36%

16.36%

КП 1

25

Джерела фраз для коефіцієнта подібності 2

2.95%

2.95%

КП 2

16066

Кількість слів

6.65%

6.65%

КЦ

127127

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		22
Інтервали		0
Мікропробіли		27
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		134

Джерела

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Копію тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Копію тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	https://irjykhumi.univer.km.ua/bitstreams/91813ff2-62ab-4101-8860-d773815bf2b6/download	89 0.55 %
2	https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1588/1528/	75 0.47 %
3	Лобода О.М...doc 3/17/2021 Dnipro State Agrarian and Economic University (Dnipro State Agrarian and Economic University)	66 0.41 %

МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ ПРОВЕДЕННЯ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

М. РІВНЕ, УКРАЇНА

**28 ЛИСТОПАДА
2025 РІК**

**УДК 082:001
А 43**

Голова оргкомітету: Коренюк І.О.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 47 від 27.11.2025 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 458 від 10.06.2025).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

А 43

Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень: матеріали ІХ Міжнародної студентської наукової конференції, м. Рівне, 28 листопада, 2025 рік / ГО «Молодіжна наукова ліга». — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025. — 998 с.

ISBN 978-617-8582-02-9

DOI 10.62732/liga-inter-28.11.2025

Викладено матеріали учасників ІХ Міжнародної мультидисциплінарної студентської наукової конференції «Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень», яка відбулася 28 листопада 2025 року у місті Рівне, Україна.

УДК 082:001

ISBN 978-617-8582-02-9

© Колектив учасників конференції, 2025

© ГО «Молодіжна наукова ліга», 2025

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень

МОТИВИ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ЯК ПРАГНЕННЯ ДОПОМОГТИ ІНШИМ СТАЄ БІЗНЕС-ІНІЦІАТИВОЮ	
Кісільова К.О., Науковий керівник: Ортікова Н.В.	66
ОНЛАЙН-ТОРГІВЛЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
Бухарсва А.О., Науковий керівник: Котова М.В.	69
ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА ТА ПРИНЦИПИ КУЛЬТУРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ	
Пикало Н.М., Науковий керівник: Мороз С.Е.	72
ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Зеленська М.В., Науковий керівник: Логінова М.В.	75
СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ	
Титаренко А.М., Науковий керівник: Мороз С.Е.	77
ФОРМУВАННЯ ДЕСТАЦІЙНОГО БРЕНДУ В УМОВАХ ЗРОСТАЮЧОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ	
Сухомлінова А.О., Науковий керівник: Однотко В.О.	79

СЕКЦІЯ 3. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

АВТОМАТИЧНИЙ ОБМІН ФІНАНСОВИМИ ДАНИМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЕСТОНІЇ	
Васильсва А.А.	82
БЮДЖЕТНИЙ ДЕФИЦИТ: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ, МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ	
Буніна К.В.	84
ЕЛЕКТРОННИЙ БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, ВПРОВАДЖЕННЯ, ВИКЛИКИ, ПЕРЕВАГИ	
Грищенко В.В., Науковий керівник: Косата І.А.	86
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	
Гладка К.С., Науковий керівник: Ігнатенко Т.В.	88
КЛАСИФІКАЦІЯ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ: КРИПТОВАЛЮТИ, ТОКЕНИ, NFT У КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	
Лисяк Д.Д.	90
ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ	
Лозицька М.С., Науковий керівник: Косата І.А.	93
ОБЛІК ЗАПАСІВ У ПЕРІОД ІНФЛЯЦІЇ: МЕТОДИ ОЦІНКИ І ВПЛИВ НА ФІНРЕЗУЛЬТАТ	
Лі А.Ч., Науковий керівник: Косата І.А.	96
ОБЛІК І АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ	
Чернявська Н.А., Науковий керівник: Матієнко-Зубенко І.І.	99
ОБЛІК У ЕКОНОМІЦІ: НОРМАТИВНІ, ТЕОРЕТИЧНІ ТА МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ	
Іськова В.С., Науковий керівники: Косата І.А.	103

28 листопада 2025 рік • Рівне, Україна • Молодіжна наукова ліга

Чернявська Наталія Анатоліївна, здобувач вищої освіти факультету обліку та податкового менеджменту

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Україна

Науковий керівник: Матієнко-Зубенко Ірина Ігорівна, канд. екон. наук, доцент, професор кафедри аудиту

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Україна

ОБЛІК І АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ

В умовах постійного зростання обсягів господарських операцій та переходу бізнесу до цифрових форматів особливо важливим стає забезпечення прозорого, своєчасного та ефективного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками. Неефективний облік та контроль розрахунків можуть призводити до фінансових ризиків, втрати платоспроможності та порушення безперервності діяльності підприємства. Тому удосконалення системи обліку та автоматизація процесів на торгових підприємствах є необхідною умовою підвищення фінансової стійкості та конкурентоспроможності компаній.

Проведений аналіз економічної сутності розрахунків торгових підприємств із постачальниками та підрядниками дав змогу визначити основні завдання організації обліку таких розрахунків, що полягають у своєчасному та достовірному відображенні всіх операцій і стану заборгованості, а також у контролі дотримання договірних умов, строків оплати та ефективності управління грошовими потоками [2]. Це забезпечує прозорість розрахунків, мінімізацію ризиків і підтримання платоспроможності підприємств.

Аналіз диджитал-технологій підтвердив, що сучасна система обліку розрахунків на торгових підприємствах може бути суттєво підсилена використанням таких рішень, як OCR для автоматичного зчитування документів, RPA для роботизації рутинних операцій, електронний документообіг, ERP-системи та BI-аналітика. Їх застосування підвищує швидкість обробки інформації, зменшує ризик помилок і сприяє більшій прозорості взаєморозрахунків із постачальниками та підрядниками [1, 3, 6, 7].

Удосконалення бухгалтерського обліку передбачає трансформацію традиційних облікових процесів шляхом впровадження цифрових технологій, що забезпечують автоматизацію, підвищення точності даних та інтеграцію інформаційних потоків. Окрім зазначених вище технологій, Тенюх З.І. та Пелех У.В. [4] до ключових векторів цифровізації відносять також системи хмарних обчислень.

Автори наголошують, що впровадження цифрових рішень у бухгалтерський облік сприяє підвищенню оперативності прийняття управлінських рішень, мінімізації людського фактора та забезпеченню прозорості облікових операцій. Особливо важливою є інтеграція ERP-систем, що дозволяє об'єднати функції фінансового, управлінського, податкового та операційного обліку в єдиному інформаційному просторі [3,5].

Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень

Крім того, підкреслюється необхідність адаптації облікових систем до міжнародних стандартів (IFRS) та важливість кіберзахисту як ключового елемента цифрової трансформації облікових процесів.

Не менш важливим є те, що диджитал-технології сприяють зменшенню помилок у документах обліку, можуть своєчасно виявляти завищення або зниження витрат, подвійні платежі або прострочення оплати, убезпечити від шахрайства (наприклад, включення до витрат фіктивних контрагентів, оплати за роботи (товари, послуги), які не виконані (не поставлені, не надані)). Такі технології спрощують контроль за дотриманням відповідності законодавству розрахунків із підрядниками та постачальниками, а також можуть своєчасно попереджати про ризик виникнення неконтрольованої заборгованості тощо.

Детальний аналіз особливостей обліку розрахунків із постачальниками і підрядниками на торгових підприємствах, зокрема синтетичного та аналітичного обліку, дав можливість визначити основні проблеми та ризики в обліку розрахунків і сформував відповідну матрицю ризиків, табл. 1.

Таблиця 1

Матриця ризиків обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на торгових підприємствах

Категорія ризику	Суть ризику	Ймовірність виникнення	Рівень впливу на підприємство	Загальна оцінка ризику
Обліковий	Помилки у відображенні операцій (неправильна кореспонденція рахунків, несвочасне відображення)	Середня	Високий	Високий
Документальний	Відсутність або неналежне оформлення актів виконаних робіт, накладних, договорів	Висока	Середній	Високий
Податковий	Розбіжності між бухгалтерським і податковим обліком (ПДВ, податок на прибуток)	Середня	Високий	Високий
Інформаційний	Відсутність аналітичної інформації про структуру заборгованості	Середня	Середній	Середній
Ліквідності	Перевищення короткострокових зобов'язань над активами	Низька	Високий	Середній
Кіберризик (ІТ-ризик)	Несанкціонований доступ до облікової бази, втрата даних, шахрайство	Середня	Високий	Високий
Договірний	Недосконалі або нечіткі умови договорів із постачальниками	Висока	Середній	Високий

28 листопада 2025 рік • Рівне, Україна • Молодіжна наукова ліга

Продовження табл. 1

Категорія ризику	Суть ризику	Ймовірність виникнення	Рівень впливу на підприємство	Загальна оцінка ризику
Організаційний	Недостатній внутрішній контроль за обліком розрахунків	Середня	Середній	Середній
Зовнішній (економічний)	Інфляція, коливання валют, перебої поставок, воєнний стан	Висока	Високий	Критичний
Репутаційний	Затримки в оплаті або спірні ситуації з підрядниками	Середня	Середній	Середній

Джерело: розроблено автором на основі узагальнення теоретичних положень

Таким чином, на основі аналізу теоретичних положень [3, 4] та узагальнення практики функціонування торгових підприємств можна запропонувати модель диджиталізації розрахунків із постачальниками і підрядниками для торгових підприємств, табл. 2.

Таблиця 2

Модель диджиталізації розрахунків з постачальниками і підрядниками на торгових підприємствах

Етап операції	Використані технології	Результат
Укладання договору	Електронний документообіг (Вчасно, EDI, Paperless)	Швидке погодження умов
Отримання актів виконаних робіт	Електронні акти з КЕП	Мінімум паперових документів
Оплата підрядникам	Автоматизовані платіжні доручення, інтеграція з банком	Прозорі, контрольовані платежі
Облік у системі	ERP із інтеграцією AI-аналізу	Швидке формування звітів, балансів
Контроль залишків	Хмарна аналітика та Power BI	Оперативна управлінська інформація

Джерело: узагальнено автором на основі [4], статистичних даних ДССУ та аналізу сучасних IT-рішень

Як підтверджує практика, очікуваними результатами впровадження диджитал-технологій в процеси бухгалтерського обліку розрахунків із постачальниками і підрядниками на торгових підприємствах є:

- впровадження OCR та RPA, які суттєво прискорюють обробку первинних документів, за рахунок чого обсяг ручної роботи у середньому може зменшуватися в рази;
- зниження операційних витрат на документообіг (друк / зберігання / кур'єри);
- покращення дисципліни розрахунків (зменшення частки прострочень) завдяки раннім попередженням і дашбордам.

Крім того, для впровадження диджитал-інструментів у процес бухгалтерського обліку на торгових підприємствах доцільно запропонувати оновлення архітектури обліку та документообігу. Найбільш критичними проблемами, які потрібно

Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень

вирішувати в найближчий час, є впровадження диджитал-технологій, які сприятимуть усуненню помилок і неточностей у даних (зменшаться штрафи, конфлікти із контрагентами). Уможливиться прозорість та контроль заборгованостей у реальному часі, оптимізується документообіг, зросте узгодженість інформації між відділами, а головне – автоматизуються рутинні бухгалтерські операції.

Список використаних джерел:

1. Артем'єва О. О., Томша А. О. Бухгалтерський облік в умовах діджиталізації. 2020. С. 50–54. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/57711/1/%D0%9A%D0%9E%D0%9D%D0%A4%D0%95%D0%A0%D0%95%D0%9D%D0%A6%D0%98%D0%AF%20%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98%D0%A1%D0%AB%202020%281%29-50-54.pdf> (дата звернення 05.11.2025).
2. Беккер Т. В. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками. Молода наука України. Перспективи та пріоритети розвитку науково-практична заочна конференція Київ: 2022. Том 1 С. 8–9.
3. Тенюх З. І., Пелех У. В. Діджиталізація бухгалтерського обліку в Україні: стан та перспективи розвитку. Економіка та суспільство. 2022. №41.
4. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах: використання мережі Інтернет, послуг хмарних обчислень, робототехніки. Статистична інформація. Інформаційне суспільство. Державна служба статистики України: веб сайт. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/zv/ikt/arh_ikt_u.html (дата звернення 05.11.2025).
5. Сапожнікова І. М. ERP-системи в бізнесі: переваги використання для обліку та аналізу. Вісник економіки. 2021. №5.
6. Дзяконенко О. В. Електронний документообіг у підприємствах України. Облік і аудит. 2020. №12.
7. Becker T. Digital Transformation in Accounting: Global Trends. International Journal of Accounting Systems. 2023.